

**INFORME SOBRE LES
POSSIBILITATS I COSTOS DE LA
REMUNICIPALITZACIÓ DEL TEATRE
ATLÀNTIDA I L'ESCOLA DE MÚSICA
I CONSERVATORI DE VIC**

Índex

0

Introducció

07

1

Capítol 1

Antecedents i context actual

09

1. Vic, context general de la política cultural	11
2. Fundació L'Atlàntida	14
2.1. La Fundació	14
2.2. L'equipament	15
2.3. Model de gestió actual	17
2.4. Objectius de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona	19
2.5. Situació econòmica de la Fundació L'Atlàntida	26
3. Centre d'Arts Escèniques d'Osona (teatre)	31
4. L'Escola de Música i Conservatori (EMVIC)	39

2

Capítol 2

El model de gestió

41

1. La municipalització, entre la titularitat i la funció pública	43
En relació a l'eficiència econòmica	43
En relació a la transparència	43
En relació a la participació i l'accessibilitat	44
En relació a la qualitat dels serveis i l'oferta	46
2. Marc legal i anàlisi econòmica	47
3. Anàlisi fiscal	51

3

Capítol 3

Conclusions i recomanacions

53

1. El mapa del problema: la governança	55
2. El canvi de model de gestió	57
3. Recomanacions	60

A

Annexes

62

Annex I. Informe econòmic	65
Annex II. Modalitats de gestió dels equipaments culturals de titularitat pública.	78
Annex III. Dictamen fiscal	62

0 INTRODUCCIÓ

Introducció

L'any 2002 l'històric teatre Atlàntida de Vic va haver de tancar les portes degut a una afectació per aluminosi. La descoberta d'aquesta problemàtica va posar sobre l'agenda política l'oportunitat de construir un nou equipament escènic que donés resposta a la necessitat cultural de la ciutat i que, a més, pogués desenvolupar una funció de centralitat comarcal. Així doncs, es va posar en marxa el desenvolupament d'un projecte arquitectònic adjudicat a l'arquitecte Josep Llinàs, fruit del qual, vuit anys més tard (abril de 2010) s'inaugurava el complex L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona que inclouria l'espai escènic-musical i l'Escola Municipal de Música i Conservatori de Vic (EM-VIC). Per tant, l'aposta per la construcció d'un equipament com L'Atlàntida donava resposta a una necessitat real de la ciutat, la manca d'un equipament que pogués acollir espectacles escènics i musicals de mitjà i gran format.

Paral·lelament al desenvolupament del projecte arquitectònic, es va iniciar el debat sobre quin havia de ser el model de gestió més adient per aquest nou complex cultural. Finalment es va optar per la fórmula del contracte de gestió interessada. La licitació va sortir a concurs i només s'hi va presentar l'Aleshores Fundació Privada Estudis Musicals de Vic (que el 2009 passarà a denominar-se Fundació L'Atlàntida) que va obtenir la concessió per a la gestió de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques de Vic.

La gestió i el paper que L'Atlàntida ha jugat en la dinàmica cultural de la ciutat, de la comarca i del país ha rebut al llarg d'aquest anys elogis però també crítiques per part de diversos sectors i col·lectius, tant polítics com culturals i ciutadans, moltes de les quals s'aniran aclarint i argumentant al llarg d'aquest informe. El canvi de govern municipal al

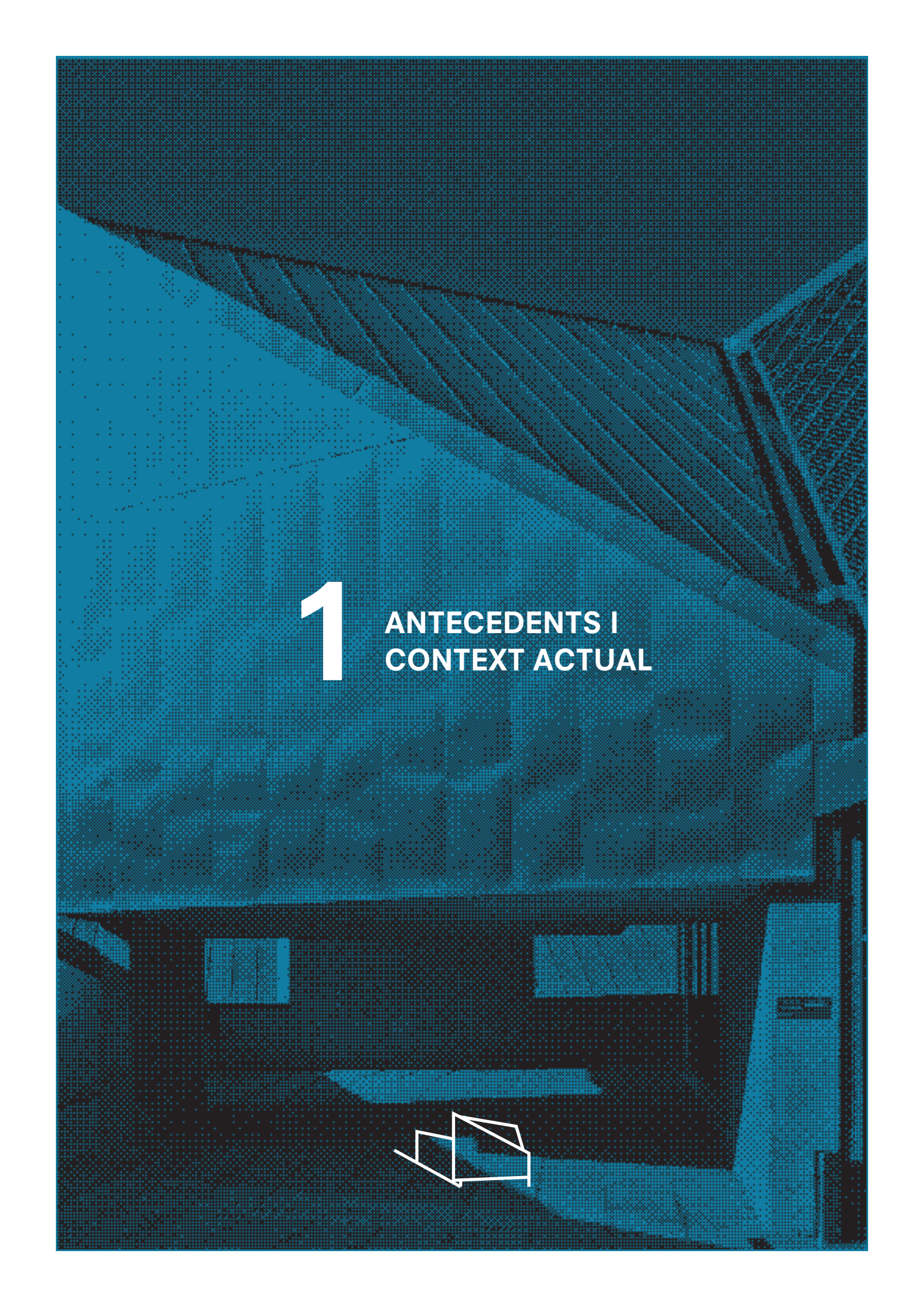
maig de 2015 va coincidir amb la data de renovació de la concessió administrativa per a la gestió del Servei Públic d'Escola de Música, Conservatori i Arts Escèniques de Vic, i les forces de l'oposició van plantejar l'opció de remunicipalitzar la gestió de l'equipament. Arrel d'aquesta proposta es va arribar a l'acord entre govern i oposició per renovar la concessió durant dos anys i aprofitar aquest temps per estudiar les avantatges i els inconvenients d'un canvi de model de gestió.

El present informe dona resposta, doncs, a aquest pacte que haurà de culminar amb la valoració del model actual (a partir dels resultats d'aquest informe i d'un segon estudi elaborat paral·lelament) i una consulta ciutadana que decidirà, finalment, quin és el model més adient per a la gestió del complex cultural de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona.

Metodologia

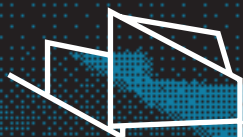
Per a la realització d'aquest informe s'han realitzat les següents accions:

- Reunions amb representants de partits de l'oposició.
- Reunions amb l'equip tècnic i polític de l'Ajuntament.
- 2 reunions de treball amb diferents representants de partits polítics, agents culturals i societat civil.
- Reunió amb el Patronat de la Fundació L'Atlàntida de Vic.
- Reunions amb l'equip directiu de la Fundació L'Atlàntida de Vic.
- Anàlisi de fonts secundàries: memòries, pressupostos, comptes anuals, plans estratègics, entre d'altres.
- Anàlisi fiscal i de costos del model actual en relació a la resta d'alternatives de gestió.

1

ANTECEDENTS I
CONTEXT ACTUAL

1. Antecedents i context actual

1.1. Vic, context general de la política cultural

La ciutat de Vic és la capital de la comarca d'Osona. Situada a 69 km de Barcelona i a 60 km de Girona. És al centre de la plana de Vic, envoltada per les muntanyes del Ripollès i la Garrotxa, de les Guilleries i el Montseny al sud-est; i el Moianès i el Lluçanès cap a Ponent. Actualment compta amb una població de 42.498 habitants¹.

Mapa situació de Vic:

La seva història, el seu pes poblacional i les bones comunicacions de què disposa la ciutat han fet de Vic un municipi que exerceix de capital en el seu entorn comarcal i més enllà dels límits d'Osona. En efecte, es tracta d'una ciutat que, amb una bona oferta universitària i amb el desenvolupament d'importants polígons industrials, ha liderat el desenvolupament econòmic i cultural del seu entorn.

A nivell intern la ciutat ha crescut de forma compacta al voltant del seu nucli antic, comprès entre les Rambles, que és el centre comercial i social de referència amb la singular Plaça Major com a nucli d'una ciutat amb estructura radial.

Dinàmiques culturals de Vic

Sense entrar a fer una anàlisi exhaustiva de la realitat cultural de la ciutat, per tal de poder contextualitzar la funció i el paper d'un equipament com L'Atlàntida i l'EMVIC i, també per entendre algunes de les crítiques que es fan a la gestió del mateix, cal fer alguns apunts sobre els elements més destacats de la dinàmica cultural de Vic.

En aquest sentit, alguns elements a tenir en compte se sintetitzen a continuació:

- La programació cultural regular de Vic està molt marcada per esdeveniments singulars de referència municipal però també nacional. En aquest sentit, a més del calendari festiu, Vic compta amb el Mercat de Música Viva de Vic² (enguany se celebrarà la 28ena edició) o el Festival de Jazz.
- Existeix una oferta formativa i universitària destacada en l'àmbit de les arts: la Farinera Centre d'Arts Visuals de Vic, l'Escola d'Art i Superior de Disseny, l'Escola de Música, el Conservatori i el Centre d'Osona de l'Institut del Teatre.
- Compta amb un important teixit associatiu en l'àmbit cultural que

¹ Font: Idescat. Padró Municipal d'Habitants. 2015.

² Més informació disponible a la pàgina web oficial: <http://www.mmvv.cat/>

combina entitats històriques amb llarga trajectòria com l'Orfeó Vigatà o el Casino de Vic, amb d'altres que han anat apareixent en els darrers anys. Alguns exemples: H-Associació per a les Arts Contemporànies o la Vic Bang Jazz Cava que gestiona la Jazz Cava i organitza el Voll-Damm Festival de Jazz.

. Pel que fa a la xarxa d'equipaments culturals, Vic compta, a més de L'Atlàntida, amb: Espai ETC amb capacitat per a 250 localitats, l'ACVic Centre d'Arts Contemporànies, el Museu de l'Art de la Pell, el Casino de Vic, el Temple Romà, l'Institut del Teatre, la Biblioteca Joan Triadú i l'Espai Josep Romeu, la Jazz Cava, l'Orfeó, l'Arxiu Comarcal d'Osona, el Museu Episcopal de Vic, La Central, i la xarxa dels 6 centres cívics ubicats a diferents barris de la ciutat.

. Tant per l'oferta formativa que realitza l'EMVIC com per la importància d'alguns dels esdeveniments singulars, el sector de la música és segurament el que disposa d'un pes i capacitat de projecció més destacada en la realitat cultural de la ciutat.

La política cultural municipal

Actualment l'Ajuntament de Vic no compta amb cap document estratègic que defineixi les principals línies d'acció de la política cultural municipal. El darrer pla de cultura es va realitzar el 2003³ i pel que fa a la planificació d'equipaments, l'any 2010, just abans de la inauguració de L'Atlàntida, es va realitzar un Pla Local d'Equipaments Culturals.

D'acord a algunes de les fonts consultades durant el procés d'elaboració d'aquest informe, una de les mancances de la gestió municipal en l'àmbit cultural ha estat precisament aquesta manca d'orientació clara de les polítiques a seguir.

Tanmateix, l'aposta de l'Ajuntament per posar en marxa L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona dona mostra de la voluntat del consistori de posicionar-se culturalment a nivell comarcal i català, en tant que es tracta d'un equipament de referència amb vocació nacional.

Per últim, val a dir que enguany, el 2016, Vic ostenta el títol de Capital de la Cultura Catalana, una designació atorgada anualment a un municipi d'una regió catalanoparlant per l'entitat Organització Capital de la Cultura Catalana amb l'objectiu de "contribuir a ampliar la difusió, l'ús i el prestigi social de la llengua i cultura catalanes, incrementar la cohesió cultural dels territoris de llengua i cultura catalanes i, finalment, promocionar i projectar el municipi designat com a Capital de la Cultura Catalana, tant a l'interior como a l'exterior"⁴. Així doncs, la proposta de programació de Vic per aquest any és acollir al voltant d'un centenar d'activitats culturals de diferents disciplines, posant èmfasi en una cada mes. Pel que fa al pressupost, l'Ajuntament de Vic aporta per al projecte de la Capitalitat 340.000 € (xifra aproximada) i els patrocinis i col·laboracions sumen al voltant dels 160.000 €.

³ Disponible en xarxa: http://www.diba.cat/documents/330035/330211/cerc-fitxers-PAC_vic_2003-pdf.pdf

⁴ Font: <http://www.ccc.cat/>

L'organització municipal

Pel que fa a l'organització municipal, l'Ajuntament de Vic està actualment organitzat en 4 grans àrees:

- **Alcaldia i Social:** inclou Secretaria General, Comunicació i Transparència, RRHH, Educació, Benestar i Família, Igualtat i Ciutadania, Salut, Cooperació i Joves.

- **Àrea de Promoció de la Ciutat:** inclou Ciutat del Coneixement i Noves Tecnologies, Promoció Econòmica i Inserció Laboral, Cultura i Museus, Convivència i Seguretat, Fires i Mercats, Esports, Comerç i Consum, Turisme i Mercats dels Marxants.

- **Àrea de Territori:** inclou Urbanisme i Activitats, Mobilitat i Protecció Civil, Món Rural i Medi Ambient, Inspeccions Sanitàries, Habitatge i Pla de Barris.

- **Àrea d'Economia i Serveis:** inclou Serveis i Manteniment, Hisenda, Gestió de Polígons, Via Pública, Règim interior, Central de Compres, Barris i Oficina de Contractació.

Pel que fa als òrgans i entitats externes, el consistori compta actualment amb:

- Dos Organismes Autònoms: Organisme Autònom de Fires i Mercats (OAFM) i Institut Municipal d'Esports.

- Dues fundacions: Fundació Educació i Art (gestiona els serveis educatius de què el consistori és titular, com les escoles bressol, La Farinera, Centre d'Arts Visuals de Vic o els casals d'estiu) i la Fundació L'Atlàntida (aquesta és una fundació privada però l'Ajuntament, a través de l'alcalde, la Regidoria de Cultura i la d'Educació té representació al Patronat).

- Tres societats mercantils: Creació (agència d'emprenedoria, innovació i coneixement per al desenvolupament socioeconòmic d'Osona), Impulsvic (Oficina Local d'Habitatge) i Sermuvic (realitza tot tipus de serveis, obres públiques i privades de caràcter urbà).

S'apunta aquesta fotografia de l'estructura consistorial perquè és important tenir-la en compte a l'hora de valorar les opcions de remunicipalització o gestió directa del Centre d'Arts Escèniques (CAEO) L'Atlàntida i l'EMVIC, en tant que un canvi en aquest sentit tindria uns efectes directes en la futura estructura municipal.

El 2016 Vic ostenta el títol de Capital de la Cultura Catalana, una designació atorgada anualment a un municipi d'una regió catalanoparlant per l'entitat Organització Capital de la Cultura Catalana amb l'objectiu de "contribuir a ampliar la difusió, l'ús i el prestigi social de la llengua i cultura catalanes, incrementar la cohesió cultural dels territoris de llengua i cultura catalanes i, finalment, promocionar i projectar el municipi designat com a Capital de la Cultura Catalana, tant a l'interior como a l'exterior"

2. Fundació L'Atlàntida

2.1. La Fundació

La Fundació L'Atlàntida (abans Fundació Privada Estudis Musicals de Vic) va ser creada pel Patronat d'Estudis Osonencs el 4 de juliol de 1990 i inscrita al Registre de Fundacions Privades de la Generalitat de Catalunya. La fundació tenia per objecte impartir ensenyament de la música mitjançant la creació o gestió d'una Escola de Música o Conservatori.

Dinou anys més tard, en el context de l'expansió dels equipaments culturals de Vic, la Fundació Estudis Musicals de Vic decideix una reforma estatutària (18 de març de 2009) en la què es canvia el nom (Fundació L'Atlàntida) i s'amplia l'objecte fundacional amb la gestió d'equipaments culturals i l'organització de qualsevol tipus d'acte relacionat amb la cultura. Aquest canvi estatutari és el que li permet presentar la seva candidatura per a gestionar L'Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques d'Osona, segons el concurs municipal per a la contractació dels serveis d'escola de música, conservatori i arts escèniques de Vic, convocat el 27 d'agost de 2009.

El model de concessió, que descriurem més endavant en aquest document, pel qual es va optar va ser el contracte de gestió mitjançant la modalitat de gestió interessada. El contracte resultant amb l'Ajuntament de Vic estableix que la concessió serà de 24 anys, però amb períodes de pròrroga sotmesos a l'aprovació del consistori, prèvia presentació d'un contracte programa. Així doncs, el 31 de juliol de 2015 s'exhau-reix el primer període de 5 anys, i cal aprovar-ne un de 8 anys, tot i que finalment es decideix reduir la pròrroga només a dos anys per avaluar el model de gestió actual.

D'acord als seus estatuts, la Fundació no persegueix finalitat de lucre i subordina els seus objectius a l'interès general de la ciutat de Vic, de la comarca d'Osona i al servei de Catalunya.

El Patronat de la Fundació és l'òrgan responsable del govern, l'administració i la representació de la institució i ha d'estar format per un mínim de tretze membres entre els quals han de ser les persones que representen els següents càrrecs:

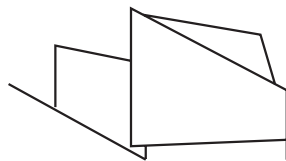
- Alcalde/essa de l'Ajuntament de Vic, que tindrà el càrrec de President/a del Patronat.
 - El Regidor/a de Cultura de l'Ajuntament de Vic, que tindrà el càrrec de Vicepresident/a.
 - El Regidor/a d'Educació de l'Ajuntament de Vic, que tindrà el càrrec de vocal.
 - Un representant polític de l'Ajuntament que no formi part de l'equip de govern (aquest membre es va incorporar a partir d'una modificació del Patronat realitzada l'any 2013).
 - Un alcalde/essa d'un dels ajuntaments que col·laboren amb l'Ajuntament de Vic en la implantació de l'ensenyament de música a la comarca d'Osona, que tindrà el càrrec de vocal. Actualment és l'alcalde de Tona qui ocupa aquest lloc.
 - Un/a membre de la Junta del Patronat d'Estudis Osonencs, que tindrà el càrrec de vocal.
- A més, també formaran part del Patronat els següents patrons no nats:
- Un patró nomenat pel Patronat, a proposta del President.

- Quatre patrons nomenats pel Patronat, a proposta del Patronat d'Estudis Osonencs.

- Un patró nomenat pel Patronat, a proposta dels patrons no nats de la Fundació.

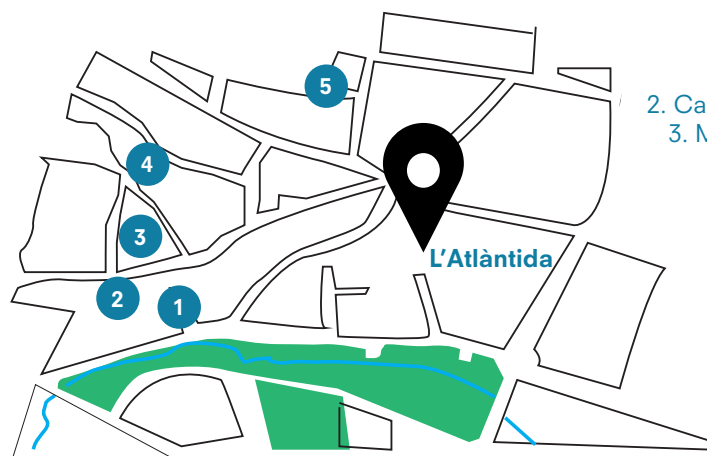
El Patronat pot arribar a un màxim de 19 membres, tanmateix, el número de patrons nomenats per l'Ajuntament de Vic o per organismes públics no podrà mai ser superior al número de patrons que representen el sector privat.

2.2. L'equipament

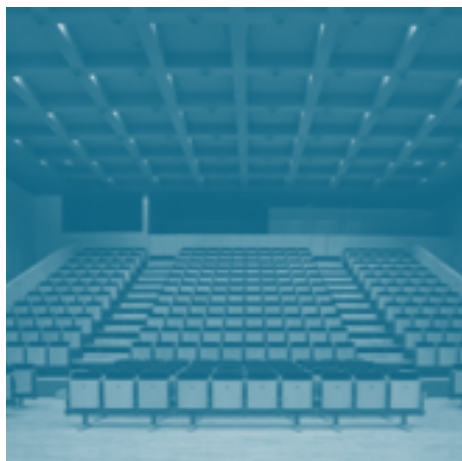

L'edifici del l'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona es troba al sector del Mèder Can Tortadès, molt a prop del centre històric, just al costat de l'edifici Can Serratosa, que actualment també forma part del complex de L'Atlàntida.

L'Atlàntida es compon de diferents espais per acollir esdeveniments relacionats amb les arts escèniques i la música en un complex cultural (12.000m2 construïts) format per diversos volums amb un vial d'accés públic que permet el pas pel seu interior. Destaquen tres grans espais funcionals: Teatre Ramon Montanyà, l'Auditori Joaquim Maldeu, i l'Escola de Música i Conservatori (EMVIC)

1. Plaça Santa Elisabet
2. Catedral Sant Pere de Vic
3. Museu Episcopal de Vic
4. Oficina de Turisme
5. Casa Riera Ordex

Teatre Ramon Montanyà

. De 800 localitats. L'espai permet acollir espectacles de gran format de teatre clàssic, musical o líric i dansa clàssica i contemporània, concerts orquestrals i audicions de música clàssica i actual. L'organització funcional del teatre compta amb un total de 9 àrees: foyer, sala, escenari, cabines de control, foyers artístics i tècnics, camerinos, sales d'assaig, magatzems i locals tècnics. El seu escenari de 22 metres d'amplada per 24 m al costat esquerra i 12,5 m al costat dret de fondària, disposa d'una torre escènica de 25,63 m d'alçada que s'eleva sobre tota la seva planta, i que incorpora un fossar de 2,5 m d'alçada. Per algunes programacions de petit format s'utilitza l'escenari com a espai per a butaques.

L'Auditori Joaquim Maideu

. L'Auditori Joaquim Maideu: amb una capacitat variable d'entre 274 i 384 localitats en funció de la configuració, és la sala preferent d'audició de música. També pot acollir actuacions teatrals i espectacles de dansa. Tanmateix, la seva infraestructura tècnica dificulta la representació d'algunes propostes escèniques. La sala està organitzada en sis àrees: vestíbul, auditori, camerinos, magatzems i manteniment i logística.

L'Escola de Música i Conservatori (EMVIC)

. L'Escola de Música i Conservatori (EMVIC): el centre té com a finalitat principal l'aprenentatge del llenguatge musical i de la pràctica instrumental, així com activitats d'informació i de documentació musical que contribueixen a enriquir l'alumnat. El Conservatori i l'Escola de Música imparteixen ensenyament de nivell elemental i formació artística reglada de grau profes-

sional. Els alumnes i el professorat utilitzen el teatre i l'auditori per realitzar les seves actuacions públiques i alguns assaigs, però la seva sala d'actes habitual és la Sala Joan Anglada, de 100 places.

A més, el complex també inclou dues sales d'assaig amb un aforament per a 40 persones una, i 80 persones l'altra a la planta baixa de l'edifici, un espai per a espectacles al foyer, un bar restaurant i un aparcament subterrani amb capacitat per 190 places. L'estructura d'espiral del complex fa que les diferents zones convisquin per tal de compartir públics i recursos, unint els tres grans espais de L'Atlàntida, agrupant els accessos del públic i creant una estructura de recepció conjunta.

Les oficines de l'equipament es troben situades a la Casa Carme Colell o Can Serratosà, referent del Noucentisme i declarada Be Cultural d'Interès Local (BCIL). La part posterior d'aquest edifici patrimonial comunica amb l'edifici nou de L'Atlàntida i l'EMVIC i, per tant, forma també part del complex cultural.

Val a dir que el projecte arquitectònic dirigit per l'arquitecte Josep Llinàs i aprovat per l'Ajuntament es va desenvolupar en la seva totalitat, tanmateix, com es desprèn de la seva lectura, els usos definitius que havien de tenir tant el Teatre Ramon Montanyà com l'Auditori Joaquim Maideu no estaven del tot concretats en el moment de la redacció del projecte. Aquest fet és un dels motius pels quals les funcions que actualment assumeixen aquestes sales no es corresponen del tot amb les expectatives de part dels agents culturals de la ciutat que critiquen la incapacitat de l'Auditori d'acollir algunes propostes escèniques de mitjà format. De fet, en el projecte arquitectònic, aquest espai estava definit com una

sala polivalent però, finalment, per decisió de la Fundació i l'Ajuntament, va acabar esdevenint un auditori amb poca capacitat per representar-hi espectacles escènics amb unes mínimes necessitats tècniques. Així doncs, novament l'equipament i el projecte de L'Atlàntida s'especialitza cap a la música més que no pas cap a les arts escèniques.

Cal afegir una altra queixa a aquesta sala ja que, tot i que estava projectat que comptés amb un equip complet de projecció cinematogràfica, sorprenentment, un cop finalitzades les obres, la sala no acomplia les condicions de seguretat necessàries i ha quedat anul·lat aquest ús.

2.3. Model de gestió actual

L'Ajuntament de Vic, propietari del nou edifici va optar per la concessió administrativa com a fórmula de gestió, convocant un únic concurs públic per tal que l'entitat o empresa guanyadora gestionés tant el servei d'arts escèniques, com l'escola de música i el Conservatori.

Val a dir que, d'acord a les fonts del consistori i la Fundació consultades per aquest informe, un dels factors que van tenir més importància a l'hora de triar aquesta fórmula fou que l'Ajuntament, propietari de l'edifici, en llogar-lo a la institució concessionària guanyadora del concurs, s'estalviava l'IVA de l'obra que girava al voltant dels 5 milions d'euros. Tanmateix, aquesta exempció està actualment en litigi entre l'Ajuntament i l'Agència Tributària i és possible que el consistori hagi de retornar aquests 5 milions d'euros que no va abonar en concepte d'IVA en el seu moment.

Així doncs, la Fundació Estudis Musicals va reformar els estatuts per tal d'ampliar el seu objecte també a la gestió d'equipaments escènics i musicals, esdevenint la Fundació L'Atlàntida per tal de presentar-se al concurs. La Fundació va ser la única entitat que va presentar una proposta per assumir la gestió de l'equipament i el desembre de 2009, uns mesos abans de la inauguració del nou equipament, es va signar el Contracte de gestió del servei públic d'escola de música, conservatori i arts escèniques de Vic.

Es important tenir en compte per entendre l'aposta de l'Ajuntament per aquesta fórmula de gestió, que la Fundació Estudis Musicals ja gestionava l'Escola de Música i el Conservatori abans de la inauguració del nou complex i la sortida a concurs de la seva gestió. Per tant, per una banda, la Fundació va voler mantenir aquest servei i ampliar les seves tasques amb la gestió del teatre, i l'Ajuntament va apostar per una proposta que assegurava la continuïtat d'un servei (l'EMVIC) que fins aleshores havia funcionat correctament abocant a la Fundació privada tots els recursos econòmics necessaris per al seu funcionament i la seva autogestió.

Contracte de gestió del servei públic d'escola de música, conservatori i arts escèniques de Vic (2009) – gestió interessada

D'acord a aquest contracte signat el 2009, l'Ajuntament presta els serveis públics municipals d'Escola de música i Conservatori i d'Arts escèniques mitjançant la modalitat de gestió interessada, prevista en els articles 253, lletra "b", de la LCSP, 260 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Per a la gestió dels serveis l'adjudicatari s'obliga a aportar el personal i els mitjans materials de la seva propietat que siguin necessaris.

La data d'inici de vigència del contracte fou octubre de 2009. La vigència d'aquest contracte era de 25 anys de durada màxima, tot i que el primer període finalitzaria als cinc anys i a partir d'aleshores aquest termini podria ser objecte de dues pròrrogues consecutives de vuit anys de durada cadascuna i, si s'escaigués, d'una última pròrroga de tres anys de durada. Totes aquestes pròrrogues han de ser expresses i s'han de tramitar conjuntament amb l'aprovació del contracte-programa corresponent. Per tant és clara l'aposta del govern municipal per generar sinèrgies amb la fundació a partir d'objectius comuns en la gestió i en l'oferta a la ciutat de Vic.

El 31 de juliol de 2015 va finalitzar el primer període de cinc anys. Aquest moment va coincidir amb unes eleccions municipals (24 de maig de 2015) que van suposar moviments en l'organització consistorial, i una part significativa de l'oposició municipal va plantejar la remunicipalització de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona. L'equip de govern no va acceptar aquesta proposta, però es va arribar a l'acord que en comptes dels vuit anys de pròrroga que tocaven d'acord al contracte, es prorrogués només dos i durant aquest període es fes un estudi sobre els avantatges i inconvenients de l'actual fórmula de gestió o de la reversió a la gestió directa municipal. El govern també es va comprometre a realitzar una consulta ciutadana un cop presentats els resultats de l'estudi.

Així doncs, després de les eleccions del 2015 una part important de l'oposició ha mantingut la seva voluntat de replantejar la funció, la gestió i el model de L'Atlàntida. Des de l'inici del nou mandat, l'oposició i sectors de la ciutadania i dels agents culturals de la ciutat han estat insistents en voler corregir una sèrie d'aspectes vinculats a la gestió de l'equipament que, d'acord al seu parer, no funcionen.

Òbviament, aquesta correlació de forces polítiques (i per tant ideològiques) ha portat el debat de com ha de ser, i què ha de fer l'esmentat equipament, generant un interessant debat que ha portat a qüestionar el model de gestió.

Canon

D'acord al contracte de gestió vigent, per a la gestió dels serveis, la Fundació ha de satisfer a l'Ajuntament, en concepte de cànon, un percentatge de participació municipal en els beneficis d'explotació dels serveis, determinats d'acord amb els comptes anuals de la Fundació prèviament auditats. La Fundació, però, segons aquest contracte, no està obligada a pagar aquest cànon en cas que es prevegi que la gestió dels serveis ha de comportar pèrdues per a l'adjudicatari, en aquest cas l'Ajuntament s'obliga a subvencionar-les i la Fundació s'obliga a aplicar la subvenció, íntegrament, a aquesta finalitat. Així l'Ajuntament assumeix la funció pública de l'equipament i valida la seva gestió. Aquest fet consolida les línies estratègiques de la Fundació amb les de la política cultural municipal – per acció o per omisió- en vers la música i les arts escèniques.

Cost de gestió

El cost de gestió dels serveis es finança mitjançant les tarifes que abonen les persones usuàries, mitjançant les subvencions de terceres persones que percebi l'Ajuntament per al finançament de les despeses de gestió dels mateixos serveis, mitjançant el producte de l'explotació del complex cultural i mitjançant els altres ingressos de l'adjudicatari que puguin destinar-se vàlidament a aquesta finalitat. Les tarifes dels serveis les aprova l'adjudicatari, amb l'autorització prèvia i expressa de l'Ajuntament.

2.4. Objectius de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques de Vic

Com s'ha vist, el contracte de gestió de l'Atlàntida estableix les funcions i les condicions per al desenvolupament de les mateixes. Ara bé, en tant que L'Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques de Vic és un equipament municipal amb vocació comarcal i nacional, és essencial poder analitzar quins han estat els objectius principals que han regit les decisions de gestió i programació del centre en aquests anys, per entendre en quina situació ens trobem i, sobretot, per poder contextualitzar part important de les crítiques que el model de gestió ha anat rebent. Val a dir que durant aquests anys ha estat la mateixa Fundació qui ha marcat els objectius estratègics i les prioritats de l'equipament així com la gestió del dia a dia de l'equipament i els serveis.

Com a primer punt a destacar, cal dir que tot i que el contracte de gestió estableix que calia aprovar un Contracte Programa⁵ en iniciar la gestió de l'equipament, durant els primers 5 anys no se'n redacta ni aprova cap. No serà fins no és fins al 2015, quan s'inicia la primera prorroga de dos anys, que no es defineix un document d'aquest tipus per regular els compromisos de la Fundació i l'Ajuntament i el seguiment que s'ha de fer, més enllà dels pròpiament contractuals. Aquest fet posa de manifest que amb l'entrada de noves forces polítiques a l'Ajuntament, el marc de relació que fins aleshores existia entre

⁵ S'entén per contracte programa un document de formalització d'un marc de relacions entre dues parts que es concreten amb compromisos i contrapartides i on s'inclou un sistema de seguiment i avaluació del compliment d'aquests compromisos.

El Pla Director i els dos Plans d'Actuació plantegen la mateixa missió, "contribuir al lleure i a la formació dels ciutadans", en el cas del document del 2011 estableix "en l'àmbit de la cultura, entesa en les disciplines que generen espectacle", mentre que als Plans d'Actuació 2015 i 2016-17 concreten "en l'àmbit de la música i les arts escèniques".

el consistori i la Fundació deixa de ser suficient i s'el·labora, ara sí, un contracte programa per al període 2015-2017.

Tanmateix, al llarg d'aquests anys sí s'han anat elaborant alguns documents que val la pena analitzar per detectar l'evolució en les concrecions de les funcions i els objectius estratègics que ha de perseguir L'Atlàntida. Els quatre documents de planificació que s'analitzen a continuació són el Pla Director 2011, el Contracte Programa 2015-2017, el Pla d'actuació 2015 i el Pla d'Actuació 2016-2017. Val a dir que aquests tres darrers documents es redacten a partir de l'inici de la segona pròrroga del contracte, i un cop ja plantejada la demanda de remunicipalització per part de l'oposició.

El primer que es detecta en analitzar el següent quadre és que el primer Pla Director aprovat tan sols uns mesos després de l'assumpció de la gestió de L'Atlàntida per part de la Fundació, es centrava en uns pocs objectius molt operatius vinculats principalment a indicadors quantitius. Tanmateix, a partir del Contracte Programa 2015-2017 s'amplia molt més la definició dels objectius estratègics.

Pel que fa a la missió, el Pla Director i els dos Plans d'Actuació plantegen la mateixa, "contribuir al lleure i a la formació dels ciutadans", en el cas del do-

cument del 2011 estableix "en l'àmbit de la cultura, entesa en les disciplines que generen espectacle", mentre que als Plans d'Actuació 2015 i 2016-17 concreten "en l'àmbit de la música i les arts escèniques". El Contracte Programa i el Pla d'Actuació 2015 comparteixen els mateixos objectius que diferencien entre aquells vinculats a l'EMVIC i els del CAEO (Centre d'Arts Escèniques). Ara bé, al darrer Pla elaborat per la Fundació (Pla d'Actuació 2016-17), s'apunten els mateixos objectius estratègics que en l'anterior però s'hi afegeixen dos de nous que són prou significatius per entendre l'evolució que la Fundació està fent en resposta a part de les crítiques i les demandes que s'han anat rebent en els darrers temps. Els objectius afegits en el darrer document són:

- Continuar en la línia de promoció de nous talents artístics del nostre país, especialment de la música, encetada amb el Cicle Clàssica Jove, amb els convenis de col·laboració estables (JONC i ESMUC), i amb l'Acadèmia de Quartets, per acabar esdevenint una plataforma d'impuls i difusió a nivell nacional.

- Desenvolupar i fer més efectius els processos d'aproximació a la ciutadania per a la presa de decisions sobre diversos aspectes del funcionament de L'Atlàntida en diversos àmbits.

Pla Director 2011

La missió de L'Atlàntida és la de contribuir al lleure i a la formació dels ciutadans en l'àmbit de la cultura, entesa en les disciplines que generen espectacle.

Els objectius són:

Principals components

- 70% d'ocupació el primer any, 80% el tercer any

- La programació ha d'estar composta, aproximadament, per: 60% música, 25% teatre, 10% dansa, 5% altres.

- Programació basada en tres eixos: modernitat, catalanitat, qualitat.

- Assumpció del risc de programar amb antelació i amb més d'una funció per espectacle.

- 6% del pressupost d'esponsorització el primer any, 10% el tercer any.

Contracte- programa 2015-2017

Els tres principals eixos sobre els que la Fundació posa èmfasi per aquest període són:

- Consolidar l'Escola de Música de Vic i el Conservatori Professional, establint un nombre màxim d'alumnes en cadascun dels serveis i desplegant l'ensenyament de la música al territori de la comarca a través de les aules associades.

- Desenvolupar i millorar l'oferta cultural de Vic en el camp del teatre, la música, la dansa i les arts escèniques en general.

- La potenciació dels diferents serveis, tant d'ensenyament com d'arts escèniques, a través d'un nou equipament que inclou escola de música i conservatori, teatre i auditori.

Pla d'Actuació 2015-2017

La Fundació té com a missió contribuir al lleure i a la formació dels ciutadans en l'àmbit de la música i les arts escèniques.

A partir d'una programació plural i d'altíssima qualitat, L'Atlàntida dona resposta a les diferents necessitats culturals i educatives del territori.

Els objectius del contracte programa i del Pla Director 2015 són:

En relació al CAEO

- Reforçar la presència i la coherència del projecte EMVIC en el si del projecte educatiu i cultural de ciutat. Contribuir a la política educativa i cultural de la ciutat amb la injecció de recursos formatius. Cessió d'espais a l'Ajuntament de Vic i coordinació de formació amb altres centres educatius. Crear un centre de recursos de formació professional. Establiment de formació compartida amb centres de règim general i amb centres de règim especial.
- Continuar la col·laboració per reforçar la Música en els projectes dels centres educatius de la ciutat d'acord amb la Regidoria d'Educació i amb els centres en conveni. Coordinació de programació curricular i d'activitats musicals amb els centres de primària.
- Avançar en el posicionament de l'EMVIC com a centre de recursos formatius i de referència en la programació pedagògica d'àmbit nacional i internacional.
- Aprofundir en la complementarietat amb el Centre d'Arts Escèniques L'Atlàntida per al disseny de projectes musicals i educatius.
- Treballar en la promoció de les noves generacions de músics professionals. Contribuir, d'acord amb el CAE, a la plataforma professionals dels joves intèrprets i de les formacions instrumentals/corals que donin cabuda a les noves fornades.
- Continuar la sensibilització de públic potencial per el Centre d'Arts Escèniques. Consolidar xerrades prèvies amb professorat.
- Incentivar la resta d'institucions de la ciutat. Moure consciència dels col·lectius professionals. Posar en valor les iniciatives de caràcter internacional com a estímul cultural i econòmic de la ciutat. Relacionar-ho amb el potencial turístic i cultural de la ciutat.
- Millorar la connexió del pla educatiu amb el pla cultural de L'Atlàntida.
- Obrir les portes a les propostes de caràcter acadèmic i reforçar-ne la consciència mediàtica.
- Reforçar la participació de la ciutadania en els projectes musicals i educatius de l'EMVIC. Crear una base de dades de públic extern per a les activitats de l'EMVIC.

En relació a l'EMVIC

- Seguir consolidant una programació plural i de qualitat que doni resposta a les diverses necessitats culturals del territori.
- Mantenir la singularitat del discurs artístic actual centrat en la música clàssica que posiciona a L'Atlàntida a nivell nacional i internacional.
- Incrementar els públics assistents a la programació i activitats que organitza la Fundació, tant en quantitat com en pluralitat de procedència.
- Consolidar la imatge i el posicionament de lideratge cultural-educatiu a nivell local, nacional i internacional.
- Seguir potenciant sinergies entre l'activitat cultural-educativa de L'Atlàntida i l'activitat educativa-cultural de l'EMVIC (Escola de Música i Conservatori de Vic) a fi de consolidar un projecte cultural, educatiu i social de gran impacte per a la ciutat i la comarca.
- Potenciar el creixement d'un teixit social/empresarial compromès amb els valors de la Fundació L'Atlàntida.
- Dissenyar i portar a terme accions o projectes que tinguin com a objectiu disminuir el risc d'exclusió social de col·lectius determinats a la ciutat i a de la comarca.
- Seguir col·laborant amb els promotors que lloguen L'Atlàntida a fi d'establir sinèrgies per arribar a nous públics.
- Potenciar el turisme de proximitat a través de la programació i activitats que desenvolupa L'Atlàntida.
- Incrementar els ingressos propis i fer més eficients els processos interns de gestió.

Objectius generals del Pla d'Actuació 2016-17:

- Continuar consolidant una programació plural i de qualitat que doni resposta a les diverses necessitats culturals del territori.
- Mantenir la singularitat del discurs artístic actual centrat en la música clàssica que posiciona L'Atlàntida a nivell nacional i internacional.
- Incrementar els públics assistents a la programació i les activitats que organitza la Fundació, tant en quantitat com en pluralitat de procedència.
- Consolidar la imatge i el posicionament de lideratge cultural i educatiu a nivell local i nacional.
- Seguir potenciant sinergies entre l'activitat cultural i educativa de L'Atlàntida i l'activitat educativa i cultural de l'EMVIC (Escola de Música i Conservatori de Vic) a fi de consolidar un projecte cultural, educatiu i social de gran impacte per a la ciutat i la comarca.
- Continuar en la línia de promoció de nous talents artístics del nostre país, especialment de la música, encetada amb el Cicle Clàssica Jove, amb els convenis de col·laboració estables (JONC i ESMUC), i amb l'Acadèmia de Quartets, per acabar esdevenint una plataforma d'impuls i difusió a nivell nacional.
- Desenvolupar i fer més efectius els processos d'aproximació a la ciutadania per a la presa de decisions sobre diversos aspectes del funcionament de L'Atlàntida en diversos àmbits.
- Potenciar el creixement d'un teixit social i empresarial compromès amb els valors de la Fundació L'Atlàntida.
- Dissenyar i portar a terme accions o projectes que tinguin com a objectiu disminuir el risc d'exclusió social de col·lectius determinats a la ciutat i a la comarca.
- Seguir col·laborant amb els promotors que lloguen L'Atlàntida a fi d'establir sinergies per arribar a nous públics.
- Potenciar el turisme de proximitat a través de la programació i activitats que desenvolupa L'Atlàntida.
- Incrementar els ingressos propis i fer més eficients els processos interns de gestió.

Una de les novetats que aporta el Contracte Programa actualment vigent és la creació del Consell Assessor de l'Atlàntida, l'objectiu del qual ha de ser assessorar sobre les línies estratègiques de la programació del CAEO. Els membres d'aquest Consell han de ser:

- President: un membre del Patronat
- 9 professionals de la música, la dansa, el teatre i la cultura en general
- Director de la Fundació
- Cap de programació
- Cap de Comunicació
- Directora EMVIC

En el moment de la redacció d'aquest informe el Consell Assessor ha dut a terme una primera reunió en la que s'han definit els principals elements de la programació i l'activitat de la Fundació en els que cal incidir. Com que és de creació molt recent, encara s'està consolidant, però és una aportació significativa per al bé de la gestió de l'equipament.

Així doncs, al llarg d'aquests prop de sis anys de gestió de l'Atlàntida per part de la Fundació, a partir del nou període iniciat el 2015, s'ha avançat en la concreció dels objectius amb una clara vocació d'equipament públic. Tanmateix, tot i que el Contracte Programa especifica que l'assoliment dels objectius ha de ser compatible amb l'assoliment de l'equilibri pressupostari tot aplicant criteris de transparència, participació i rendició de comptes, encara queda molt camí per recórrer, especialment pel que fa la transparència i la participació. El cert és que un dels motius per a l'encàrrec d'aquest infor-

me és la sensació per part de l'oposició i per part d'agents culturals de la ciutat que, tot i que s'han fet canvis des del 2015, encara no s'ha donat resposta a les exigències.

En aquest sentit, cal fer uns apunts importants a tenir en compte en relació a l'anàlisi de la gestió que la Fundació ha fet en aquests dos períodes d'un total de sis anys:

. En primer lloc, queda evident que el projecte de la Fundació L'Atlàntida té una clara vocació musical, respectant els interessos dels orígens de l'entitat que ja gestionava l'Escola de Música abans de la inauguració del complex cultural.

. La Fundació ha estat reactiva a les demandes que ha anat rebent per part de l'Ajuntament i agents culturals i ciutadans, especialment pel que fa a la concreció d'objectius, a la participació i a la transparència. Tot i així, no s'ha arribat a donar una resposta total a les crítiques i els requeriments amb la diligència demanada.

. Per últim, cal apuntar que l'Ajuntament no ha desenvolupat en aquests anys (en especial durant el primer període 2009-2015) un paper prou actiu pel que fa al control i avaluació de la gestió de l'Atlàntida. Sembla que la relació que s'ha establert entre el consistori i la Fundació ha estat més basada en la confiança que no pas en els compromisos contractuals entre les dues institucions, provocant que l'Ajuntament hagi exercit responsabilitats en la política cultural més per omissió que per delegació.

2.5. Situació econòmica de la Fundació L'Atlàntida

De l'anàlisi de les principals dades econòmiques⁶ facilitades per la Fundació, es pot desprendre que aquesta ha desenvolupat una gestió econòmica amb rigor i dins dels paràmetres habituals, amb una explotació típica de les entitats no lucratives que compten amb ingressos més o menys estables garantits per l'administració i que es centren en la qualitat. Aquesta gestió ha comportat uns nivells d'endeutament coherents amb el volum

de gestió i uns plantejaments prou conservadors des de l'òptica econòmica per a garantir el funcionament quotidià.

L'activitat ha estat sotmesa a auditoria cada any i mai s'han observat deficiències o problemàtiques dignes de menció. El marge d'explotació de les activitats resulta negatiu alguns anys degut, segurament, a plantejaments típics de voluntat de servei habituals en aquesta tipologia d'organitzacions, però sempre en escenaris molt controlats dins d'uns *cash flows* positius que no posen en perill la gestió de l'activitat ni la seva sostenibilitat futura.

⁶ L'Annex I recull l'informe econòmic complet.

Figura 1. Evolució del Compte de Resultats de la Fundació L'Atlàntida. 2012-2014.

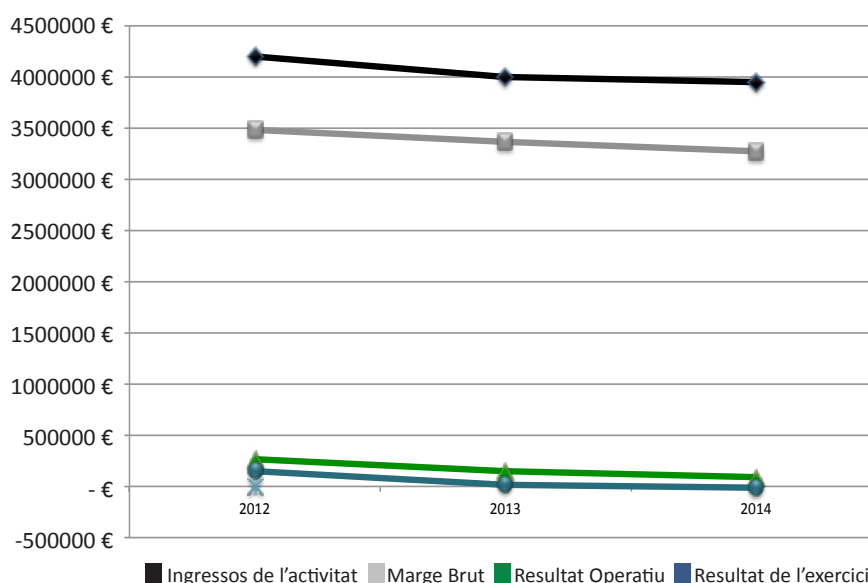
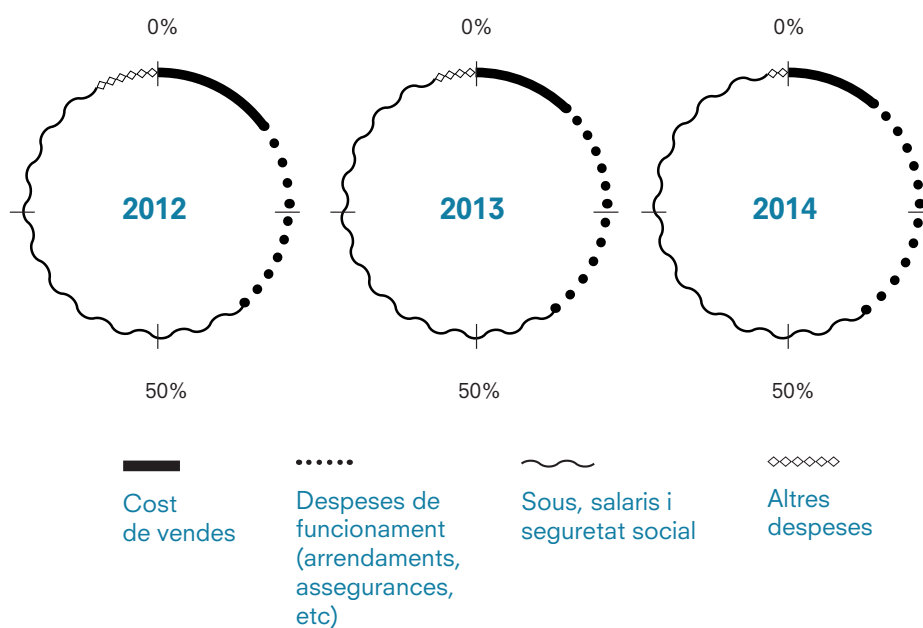

Figura 2. Evolució de les partides de despesa de la Fundació L'Atlàntida. 2012-2014

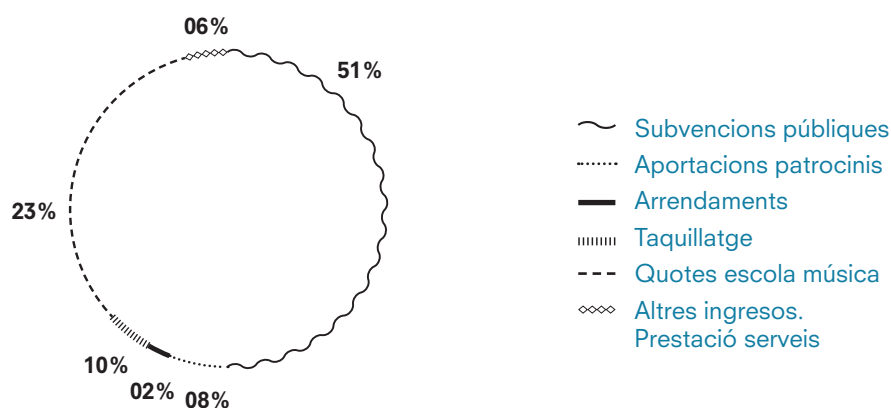

Ingressos

Més de la meitat dels ingressos de la Fundació provenen de subvencions públiques que inclouen les aportacions de l'Ajuntament però també de la Diputació de Barcelona i de la Genera-

litat de Catalunya. De la resta d'ingressos, un 23% provenen de les quotes que paga l'alumnat de l'EMVIC i un 10% del taquillatge.

Figura 3. Distribució dels ingressos de la Fundació L'Atlàntida segons origen. 2014

L'EMVIC

Centrant l'anàlisi en el compte de resultats de l'EMVIC i comparant-lo amb altres escoles de música, es detecta que presenta un marge brut similar a els altres centres amb els que s'han comparat, però, malgrat tot, és una explotació que acaba aportant un resultat operatiu que és el doble millor que

les altres escoles de música (segurament perquè en les altres en l'apartat de personal també hi és el personal de gestió indirecta) i que, al final, esdevé un tancament amb pèrdues a causa de les amortitzacions i els costos generals i d'administració global del projecte.

Figura 4. Estats financers de l'EMVIC 2013 i 2014 i comparativa

COMPTE DE RESULTATS DE L'ESCOLA DE MÚSICA					ANÀLISI COMPARATIVA ALTRES ESCOLES		
	Exercici 2014		Exercici 2013		MITJANA EMVIC	MITJANA EMVIC %	MITJANA ALTRES ESCOLES
Ingressos de l'activitat	2.403.953,42	100	2.439.396,38	100	2.421.674,90	100,00	100,00
Prestacions de serveis	895.485,86	37,25	923.957,59	37,88	909.721,73	37,57	31,21
Subvencions i aportacions	1.507.382,58	62,7	1.515.438,79	62,12	1.511.410,69	62,41	68,79
Altres ingressos	1084,98	0,05	-	0	1.084,98	0,04	0,00
Cost de vendes	-6.183,91	-0,26	-5.458,07	-0,22	-5.820,99	-0,24	-1,17
Compres	-6.183,91	-0,26	-5.458,07	-0,22	-5.820,99	-0,24	-1,17
Marge Brut	2.397.769,51	99,74	2.433.938,31	99,78	2.415.853,91	99,76	98,83
Despeses	-2.020.384,05	-84	-2.083.878,03	-85,4	-2.052.131,04	-84,74	-90,89
Despeses de Funcionament (assegurances, manteniments, etc)	-110.522,67	-4,60	-196.507,81	-8,06	-153.515,24	-6,34	-0,69
Sous, salaris i Seguretat Social	-1.909.861,38	-79,4	-1.887.370,22	-77,4	-1.898.615,80	-78,40	-90,20
Resultat Operatiu	377.385,46	15,7	350.060,28	14,35	363.722,87	15,02	7,93
Amortització de l'immo-bilitzat	-49.909,61	-2,08	-57.601,09	-2,36	-53.755,35	-2,22	0,00
Resultat abans Impos-tos, interessos i extra-ordinaris	327.475,85	13,62	292.459,19	11,99	309.967,52	12,80	7,93
Despeses Financeres	-3.759,11	-0,16	-2.691,06	-0,11	-3.225,09	-0,13	0,00
Ingressos Financers	171,27	0,01	147,09	0,01	159,18	0,01	0,00
Resultat abans cost Administració i Serveis Generals	323.888,01	13,47	289.915,22	11,88	306.901,62	12,67	7,93
Costos d'Administració i Serveis Generals	-301.038,73	-12,5	-289.742,83	-11,9	-295.390,78	-12,20	-8,91
RESULTAT DE L'EXERCICI	22.849,28	0,95	172,39	0,01	11.510,84	0,48	-0,98

El Centre d'Arts Escèniques

Pel que fa al CAEO, el marge brut és inferior a la mitjana d'altres teatres degut als treballs per altres empreses que deuen estar més internalitzats als altres teatres, així com un resultat operatiu menor que la mitjana d'altres

teatres que es redueix molt i esdevé pèrdues a causa de les amortitzacions (que aparentment els altres teatres no tenen) i els costos generals d'administració del projecte.

Figura 5. Estats financers del Centre d'Arts Escèniques 2013 i 2014 i comparativa

COMPTE DE RESULTATS DEL CENTRE CULTURAL					COMPARATIVA ALTRES TEATRES		
	Exercici 2014		Exercici 2013		MITJANA CAEO	MITJANA ALTRES TEATRES	
Ingressos de l'activitat	1.545.794,22	100	1.564.052,63	100	1.554.923,43	100,00	100,00
Prestacions de serveis	628.950,61	40,69	625.025,48	39,96	626.988,05	40,33	23,28
Subvencions i aportacions	825.507,78	53,4	839.247,98	53,66	832.377,88	53,53	76,72
Ingressos per arrendaments	91.335,83	5,91	99.779,17	6,38	95.557,50	6,15	-
Cost de vendes	-657.025,28	-42,5	-621.827,68	-39,76	-639.426,48	-41,13	-2,01
Compres	-3.812,28	-0,25	-11.161,29	-0,71	-7.486,79	-0,48	-1,73
Treballs realitzats per altres empreses	-653.213,00	-42,26	-610.666,39	-39,04	-631.939,70	-40,65	-0,28
Marge Brut	888.768,94	57,5	942.224,95	60,24	915.496,95	58,87	97,99
Despeses	-807.054,73	-52,21	-794.804,09	-50,82	-800.929,41	-51,52	-90,71
Despeses de Funcionament (assegurances, manteniments, etc)	-377.811,28	-24,441	-359.094,41	-22,959	-368.452,85	-23,70	-51,86
Sous, salaris i Seguretat Social	-429.243,45	-27,768	-435.709,68	-27,858	-432.476,57	-27,81	-38,85
Resultat Operatiu	81.714,21	5,29	147.420,86	9,43	114.567,54	7,36	7,28
Amortització de l'immobilitzat	-80.125,56	-5,18	-88.900,56	-5,68	-84.513,06	-5,43	-2,61
Resultat abans Impostos, interessos i extraordinaris	1.588,65	0,1	58.520,30	3,74	30.054,48	1,92	4,66
Despeses Financeres	-10.686,92	-0,69	-12.676,05	-0,81	-11.681,49	-0,75	-0,04
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres	41.236,10	2,67	41.236,10	2,64	41.236,10	2,66	2,51
Resultat abans cost Administració i Serveis Generals	32.137,83	2,08	87.080,35	5,57	59.609,09	3,83	7,14
Costos d'Administració i Serveis Generals	-67.658,79	-4,38	-66.888,71	-4,28	-67.273,75	-4,33	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	-35.520,96	-2,3	20.191,64	1,29	-7.664,66	-0,51	7,14

Costos laborals

L'anàlisi dels costos laborals és quelcom essencial a tenir en compte de cara a una possible municipalització de la gestió de L'Atlàntida, en tant que aquests suposaven l'any 2014 el 66,8% del total de la despesa de la Fundació i, a més, suposa l'element més complex de gestionar a l'hora d'avançar cap a l'assumpció de la gestió directa per part del consistori, per les complexitats en les negociacions entre la plantilla actual i el nou ens que pugui assumir la gestió.

Per poder analitzar els costos de personal, més enllà dels valors absoluts i del pes sobre el total de la despesa, és necessari aplicar una mirada comparativa respecte a altres equipaments i serveis culturals similars. En aquest sentit, l'anàlisi s'ha hagut de centrar en l'EMVIC, en tant que no s'ha tingut accés a dades salarials de gestió d'altres teatres. Així doncs, la següent taula mostra com els costos de personal en valor absolut i ratis comparatius de l'EMVIC són superiors respecte a altres escoles de música de Catalunya.

Figura 6. Costos laborals comparatius de l'EMVIC

	EMVIC	E1	E2	E3	MITJANA ALTRES ESCOLES	DIFERÈNCIA AMB MITJANA ALTRES ESCOLES
SALARI BRUT	1.650.309,84 €	723.500,00 €	248.441,64 €	200.033,66 €	390.658,43 €	97%
COST EMPRESA	2.158.174,82 €	955.020,00 €	327.942,96 €	264.044,43 €	515.669,13 €	
ALUMNES	1.300	1.500	520	206	742	
SALARI / ALUMNE / MES	105,79 €	40,19 €	39,81 €	80,92 €	53,64 €	
COST / ALUMNE / MES	138,34 €	53,06 €	52,55 €	106,81 €	70,81 €	

Cal apuntar que és probable que alguna de les altres escoles de música amb les que s'ha comparat l'EMVIC no comptabilitzen l'alumnat de la mateixa manera, i incorporin com a alumnes usuaris de programes que es desenvolupen, un sistema que l'EMVIC no utilitza.

Aquests fets, per tant, poden desvirtuar aquests anàlisis comparatius. Si es fes un ajustament a la xifra d'alumnes de l'EMVIC utilitzant els mateixos criteris que les altres escoles, es parlaria de prop de 2000 alumnes i llavors la diferència dels ratis amb la mitjana no seria major del 28%.

3. Centre d'Arts Escèniques d'Osona (teatre)

La programació de L'Atlàntida s'estructura en una temporada estable (dividida en 2 semestres) que incorpora diverses propostes artístiques i culturals que es dirigeixen a un ampli ventall de públics. En la temporada 2014-2015, més de 36.000 espectadors van assistir als espectacles i concerts programats, amb una ocupació mitjana superior al 77 %. Aquestes xifres situen L'Atlàntida com un dels equipaments capdavanters en el territori català.

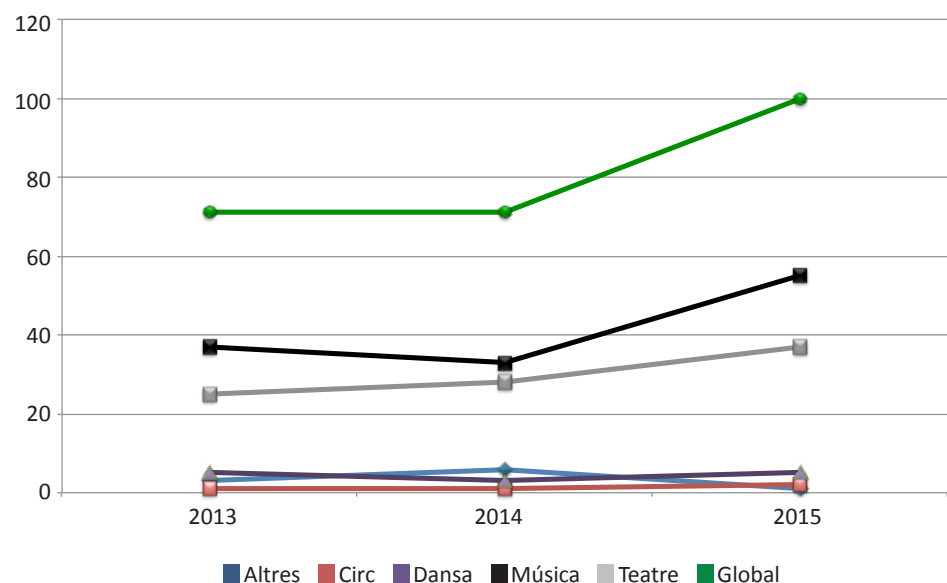
En la temporada 2014-2015, més de 36.000 espectadors van assistir als espectacles i concerts programats. Analitzant els darrers tres anys, s'ha donat una evolució del nombre de funcions, passant de 71 el 2013 a 100 el 2015

La programació

Analitzant els darrers tres anys, la següent gràfica mostra una evolució en el nombre de funcions, passant de 71 el 2013 a 100 el 2015. Aquesta evolució s'ha donat en totes les tipologies d'espectacles, però és especialment destacada en el cas de les funcions

musicals, que han passat de 37 l'any 2013 a un total de 55. Així doncs, més de la meitat de les funcions (55 sobre 100) realitzades a les instal·lacions de l'Atlàntida durant l'any 2015 es corresponen a espectacles musicals.

Figura 7. Evolució del total de funcions programades per tipologia (Música, teatre, circ, dansa, altres) 2013-2015

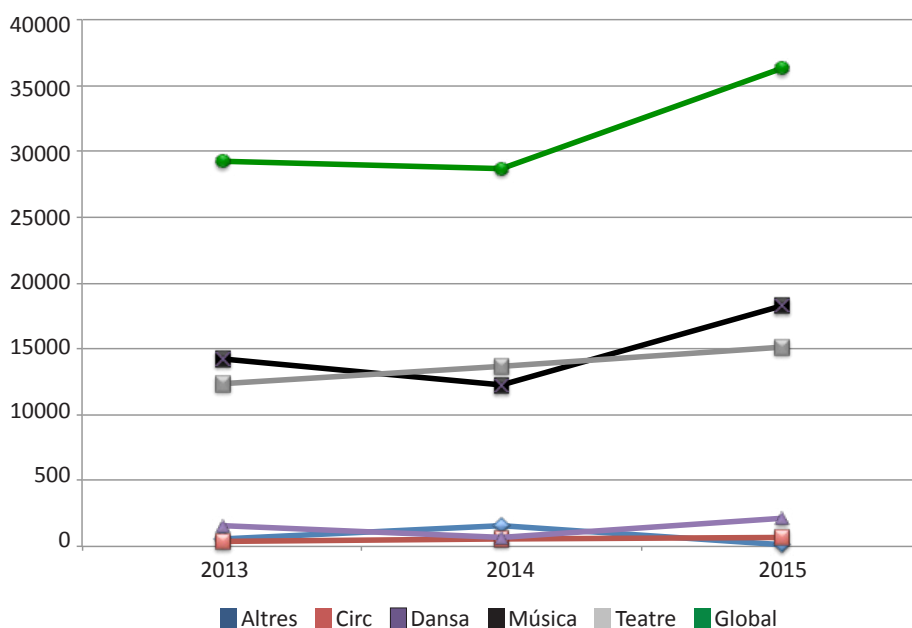

Espectadors

L'any 2015 un total de 36.319 espectadors van assistir als espectacles i concerts programats, el que suposa un increment del 24% respecte el nombre d'espectadors del 2013 (29.200). A excepció de les funcions catalogades com

a "Altres", el nombre d'espectadors de totes les tipologies s'ha incrementat, però destaca la pujada en el nombre d'espectadors de circ, que han passat de 381 a 637 (el que suposa un increment del 67%).

Figura 8. Evolució del total d'espectadors als espectacles programats per tipologia d'espectacle. 2013-2015.

Índex d'ocupació

Pel que fa als índex d'ocupació, d'acord al què manifesten els indicadors de les seves memòries, les darreres tres temporades s'ha mantingut al voltant del 70%. La temporada 2013-2014 és on es va donar un índex d'ocupació més elevat, del 78%.

Si analitzem l'ocupació formal tenint en compte només la publicitat de les activitats, l'índex d'ocupació és del

30%, però si es tenen en compte totes les activitats de totes les sales de l'equipament l'índex resultant és del 57% d'ocupació. La major part d'aquest creixement té el seu origen en el "lloguer d'espais" a d'altres grups (Coral Canigó, AULA DE LA GENT GRAN, etc.) i, sobretot, en les activitats de la pròpia Escola de Música i Conservatori que fa un ús intensiu de les instal·lacions per poder fer front al seu projecte en els paràmetres de qualitat desitjats.

		283 dies		
sala 1	157	55,48		
sala 2	102	36,04		
sala 3	295	104,24		
sub sales	554		total 3 sales	percentatge
			849	65%
assaig 1	111	39,22		
assaig 2	141	49,82		
sub Assaig	252		total 2 assaig	
			566	45%
TOTAL	806		Total tot Equipament	57%
			total 5 sales	
			1415	

En aquest sentit, cal de tenir en compte que encara que L'Atlàntida fos gestionada per un altre operador, o es gestionés d'una altra manera o amb un altre model de gestió, aquestes necessitats de l'EMVIC seguirien existint. Així, aquestes necessitats d'espai dificulten incrementar l'activitat per a altres activitats escèniques, generant una certa paradoxa: allò que dificulta el creixement del CAEO i l'explotació del teatre com equipament d'arts escèniques dona força i vitalitat a l'EMVIC. Podem entendre que aquesta situació, tot i que no recollida en cap document, ha estat volguda conscientment, o permesa per omissió, mostrant l'aposta que el govern de la ciutat de Vic i de la Fundació vers el fet musical.

Aquesta paradoxa obliga a prendre consciència de la situació i a deliberar sobre quins són els objectius estra-

tègics de L'Atlàntida i què es vol per al futur. Ja que en funció d'això, si cal revisar les utilitzacions dels espais, la gestió de la programació i la seva obertura a la ciutat, s'ha de fer amb equilibri i molta precisió professional per no tensionar i dificultar, en un futur, el manteniment del model de l'EMVIC en els paràmetres de qualitat actualment desenvolupats.

Es obvi, però, que encara hi ha marge per exemplar els ventalls d'explotació de l'equipament si l'Ajuntament fa un aposta ferma de política cultural i recolzament econòmic.

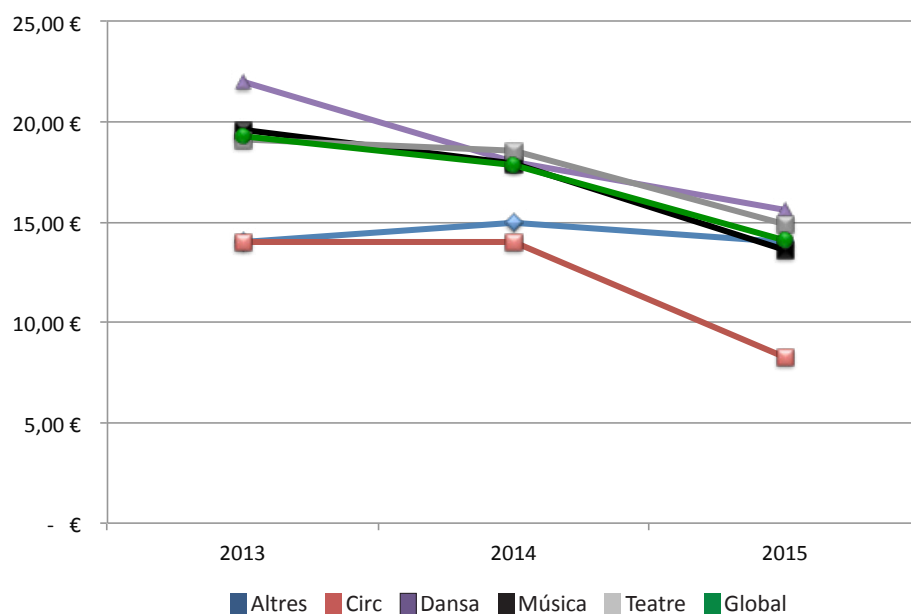
Preu de les entrades

La següent gràfica mostra com s'ha reduït el preu mitjà dels espectacles programats a L'Atlàntida, passant dels 19,27 € el 2013 a 14,07 € el 2015. Les tipologies d'espectacles on més s'ha reduït el preu mitjà són als de circ i els espectacles musicals.

Val a dir que aquesta reducció ve donada en part per l'aplicació de diver-

sos sistemes de descomptes que la Fundació ha anat incorporant al llarg d'aquests anys i que, per tant, tenen un impacte en el preu mitjà dels espectacles. En aquest sentit, és important tenir en compte que les estratègies de polítiques de preus s'han incrementat a partir de la temporada 2014-2015, coincidint amb l'inici de la segona pròrroga del contracte de gestió.

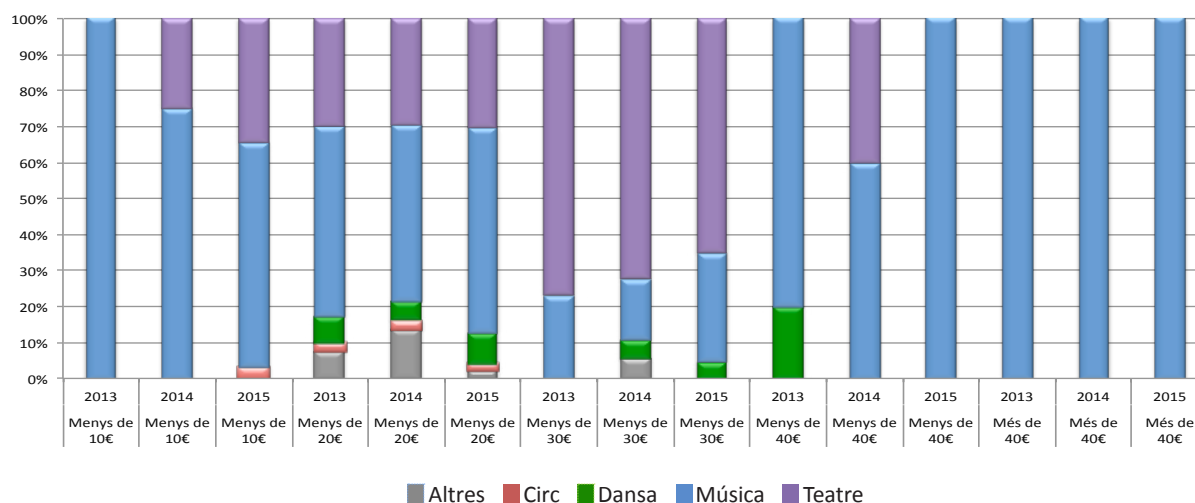
Figura 9. Evolució del preu mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle. 2013-2015

El preu de la majoria dels espectacles programats durant el 2015 es trobava entre els 10 i el 19 euros i a l'anàlisi de la distribució dels preus per rangs i tipologia d'espectacle es pot veure el caràcter plenament musical del centre i la

seva programació que permet trobar espectacles de qualsevol preu des de menys de 10€ a més de 40€. I a l'hora el paper complementari que juguen les altres tipologies de programació.

Figura 10. Distribució dels espectacles per preus (rangs) i tipologia d'espectacle. 2013- 2015

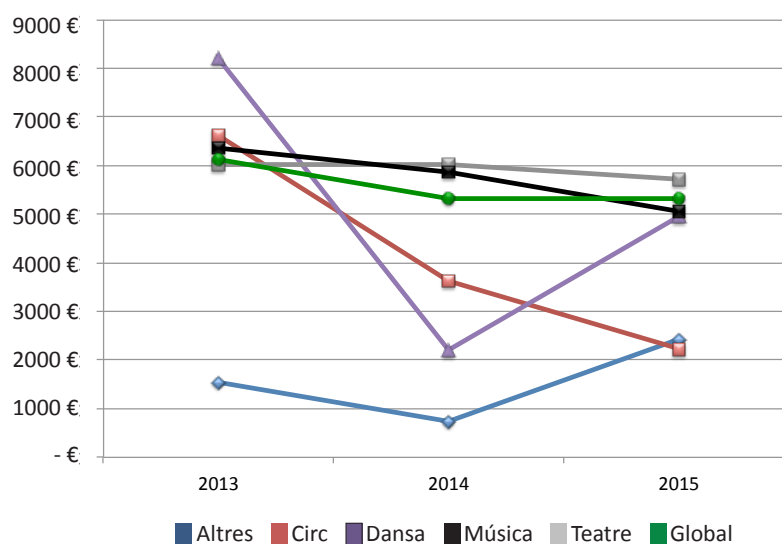

Caixet

El caixet mitjà dels espectacles programats a L'Atlàntida ha disminuït en els darrers 3 anys un 12,9%. La reducció més acusada es troba en els espectacles de circ (-66%), seguits dels de

dansa (-40%), teatre (-21%) i música (-5%). El caixet mitjà més alt es troba entre els espectacles musicals (5.719,08 €).

Figura 11. Evolució del caixet mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle. 2013-2015

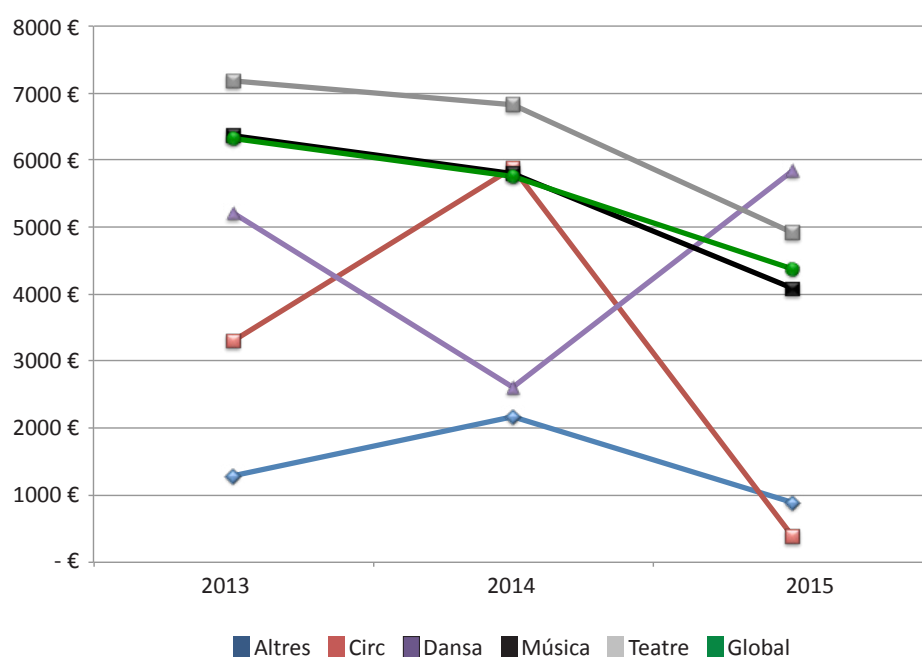

Taquillatge

El taquillatge mitjà s'ha reduït un 30% en els darrers tres anys. Una disminució lògica si es té en compte la reducció del preu mitjà dels espectacles que apuntàvem anteriorment. On s'ha

donat la baixada més acusada és en els espectacles de circ (-88%), seguida dels de música (-35,8%) i teatre (-31,5%).

Figura 12. Evolució del taquillatge mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle. 2013-2015

Un cop analitzades les principals dades evolutives de l'activitat del CAEO, cal també posar la mirada en altres realitats d'equipaments similars per tal de poder establir anàlisis comparatives. En aquest sentit, a continuació es fa ús dels **Cercles de Comparació Intermunicipal**, un instrument de mesura i comparació periòdic que la Diputació de Barcelona impulsa i dinamitza per tal que els responsables dels serveis municipals objecte d'anàlisi⁷ puguin fer diagnòstics, revisar i marcar objec-

tius, millorar els estàndards de qualitat i planificar els serveis.

⁷ Els serveis analitzats pels Cercles de Comparació Intermunicipal són: Policia local, Gestió i tractament de residus, Neteja viària, Biblioteques, Teatres municipals, Escoles bressol, Escoles de música, Esports, Serveis Socials, Mercats Municipals, Fires Locals, Serveis Locals d'Ocupació, Oficines Municipals d'Informació al Consumidor, Seguretat Alimentària, Enllumenat públic, Serveis de Mediació Ciutadana, Verd urbà i Cultura.

INDICADOR	VIC	MITJANA ALTRES CENTRES SIMILARS	MITJANA BARCELONA
Nº d'habitants	41.647	71.869	72.717
Nº de butaques	1.140	1.208	751
INDEX BUTAQUES / 1000 HABITANTS	27	17	10
Nº de funcions d'arts en viu professionals d'iniciativa municipal fetes a l'EE	64	137	74
Nº total de funcions professionals d'iniciativa municipal fetes en EE propis o aliens	67	150	82
Nº Actes realitzats mitjançant lloguer de sala	59	82	39
Nº Actes realitzats mitjançant cessió gratuïta	9	22	41
Nº Actes d'iniciativa municipal fetes a l'EE	8	11	31
Nº d'assistents	29.518	55.070	20.204
INDEX ASSISTENTS/ 1000 HABITANTS	709	766	278
Nº d'entrades venudes (teatre general i familiar)	26.880	45.791	12.885
Despesa total en caixets (teatre general i familiar)	582.321	757.272	219.290
Despeses corrents municipals del Servei	1.418.530	1.938.657	640.764
Ingressos per taxes i preus públics	597.344	924.929	202.006
Aportacions d'altres institucions (Generalitat, Diputació, etc.)	178.179	181.412	70.617
Ingressos per patrocini	179.300	113.476	23.812
Aportació de l'ajuntament	619.915	892.046	397.886
Total taquillaatge (teatre general i familiar)	476.609	606.928	140.302
INDEX PREU MIG ENTRADES TOTAL	18	11	7
Preu màxim lloguer sala	11.000	6.007	3.715

Així doncs, prenent com a base els Cercles de Comparació dels teatres municipals, la següent taula posa en diàleg diferents indicadors de L'Atlàntida i altres teatres similars⁸ i la mitjana de Barcelona. Analitzant la taula es pot apuntar el següent:

- Vic té un 42% menys de població de mitjana que els teatres amb els que es compara.
- L'Atlàntida té un major índex de butaques per cada 1000 habitants, un 63% més que els teatres amb els que es compara.
- Malgrat té un 46% menys de mitjana d'assistents, el seu índex d'assistents per cada 1000 habitants és tan sols un 8% inferior a la mitjana dels altres teatres.

⁸ Per a aquesta comparativa s'han utilitzat com a equipaments assimilables a L'Atlàntida: el Teatre Auditori de Granollers, el Kursaal Espai d'arts escèniques de Manresa, el Teatre Auditori de Sant Cugat i l'Atrium de Viladecans.

- Pel que fa a la programació, L'Atlàntida té un 53% menys de nombre de funcions que la mitjana dels teatres similars.

- L'Atlàntida realitza un 28% menys d'actes mitjançant lloguer de sala

- L'Atlàntida realitza i un 59% menys d'actes mitjançant cessió gratuïta, respecte a la mitjana dels teatres similars

- Vic té un 41% menys d'entrades venudes que els teatres similars.

- Pel que fa als ingressos per patrocini, L'Atlàntida compta amb un 58% més d'aquest tipus d'ingressos que la mitjana dels altres teatres.

- Per últim, L'Atlàntida té un preu màxim de lloguer de sala un 83% superior que la mitjana dels altres teatres.

Aquestes dades negatives en la comparativa, continuen demostrant que L'Atlàntida és, o ha estat fins ara, un equipament referenciat i especialitzat en la música, i on subsidiàriament s'hi fan també arts escèniques.

L'Atlàntida realitza un 28% menys d'actes mitjançant lloguer de sala i un 59% menys d'actes mitjançant cessió gratuïta, respecte a la mitjana dels teatres similars

4. L'Escola de Música i Conservatori (EMVIC)

L'EMVIC és un servei educatiu de titularitat municipal que compta amb Escola de Música i Conservatori. L'escola incorpora també les Aules Associades establertes en diversos municipis de l'entorn. Tots dos centres són autoritzats pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

El disseny curricular de l'Escola de Música es divideix en:

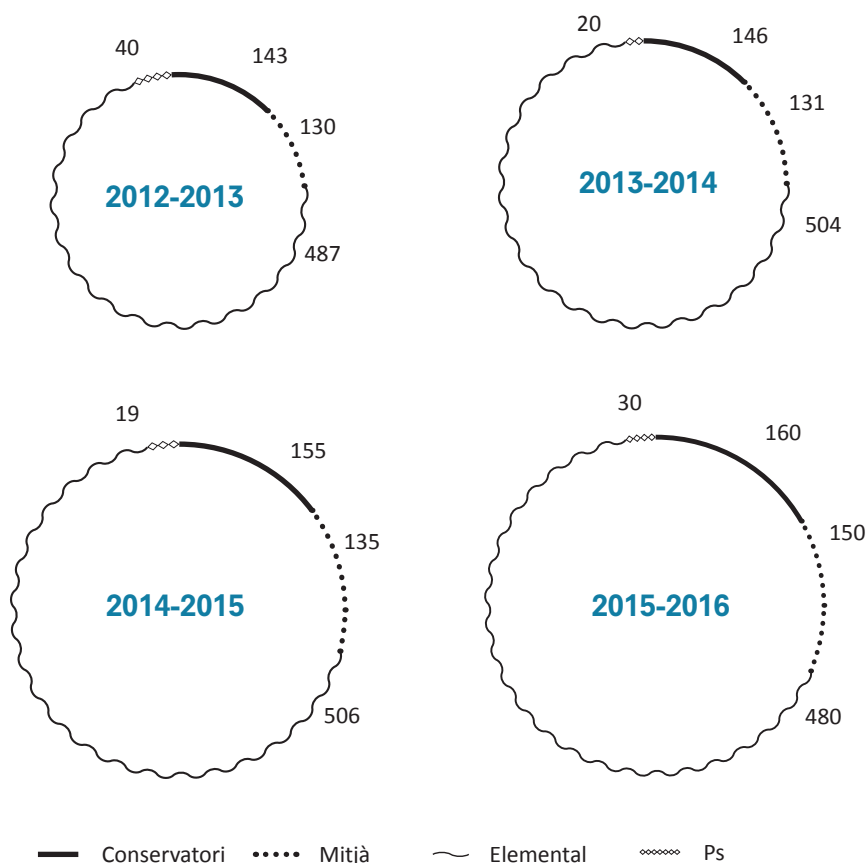
- Sensibilització (P5): consisteix en la iniciació musical en petit grup (de 6 a 8 alumnes) un cop a la setmana.
- Nivell elemental: Dels 6 als 11 anys. Consisteix en un programa troncal per assegurar una base sòlida del Llenguatge musical i Cant Coral. Compta amb diferents itineraris: instrument, tallers de Pràctica Instrumental en Grup i Una hora de música (dels 9 als 11 anys).
- Nivell mitjà: Dels 12 als 18 anys. Consisteix en un programa obert i optatiu segons l'interès i la dedicació que vulgui posar-hi cada alumne.

Per altra banda, el Conservatori imparteix el Grau Professional de Música que s'estructura en sis cursos acadèmics. Per accedir a aquests ensenyaments cal superar una prova específica que convoca anualment el Departament d'Ensenyament. Les especialitzats instrumentals que ofereix són: violí, viola, violoncel, contrabaix, piano, orgue, guitarra, cant, percussió, flauta, clarinet, oboè, fagot, saxo, trompeta, trompa, trombó i tuba.

El present curs 2015-2016 L'EMVIC té 820 alumnes matriculats (1.463 alumnes si es tenen en compte els programes complementaris i les aules associades), un nombre que s'ha anat incrementant lleugerament des del curs 2012-2013. El major volum d'alumnat es concentra al Nivell Elemental de l'Escola de Música (480 alumnes aquest curs que representen el 58,5% del total de l'alumnat), seguit de l'alumnat del Conservatori (19,5%).

L'EMVIC és un servei educatiu de titularitat municipal que compta amb Escola de Música i Conservatori. L'escola incorpora també les Aules Associades establertes en diversos municipis de l'entorn. Tots dos centres són autoritzats pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat. El present curs 2015-2016 L'EMVIC té 820 alumnes matriculats. El major volum d'alumnat es concentra al Nivell Elemental de l'Escola de Música seguit de l'alumnat del Conservatori.

Figura x. Evolució de les matriculacions per nivell educatiu. Curs 2012/2013-2015/2016

El model educatiu de centre, i molt especialment, el programa central es defineix a partir del concepte de “ràtio lectiva” que està determinada per la mitjana de minuts setmanals per alumne. Aquesta relació d’alumnes/hores lectives determina el model i condiona la línia pedagògica i organitzativa del centre. En el nou sistema de finançament que preveu la Generalitat esdevé també el concepte clau per determinar l’assignació. Així, per al curs 2015-2015 les ràtios lectives són les següents:

Vic: 37,6 minuts

Aules Associades: 30 minuts

Mitjana de Vic i Associades: 35,32 minuts

Escoles de Música vinculades a Conservatori: per sobre dels 45’

Escoles de Música amb projectes de participació social: per sota dels 30’

El model educatiu del centre té definits uns paràmetres per a la regulació del número d’alumnat en cada etapa educativa. Aquest és un factor determinant per a l’assoliment de la ràtio lectiva que s’estableix com a mitjana de centre. Enguany (curs 2015-2016) la demanda d’accés a l’EMVIC ha arribat a màxims històrics i ha suposat una llista d’espera superior al centenar de sol·licitants.

2 EL MODEL DE GESTIÓ

1. La municipalització, entre la titularitat i la funció pública

Municipalitzar vol dir assignar al municipi un servei que estava a càrrec d'una empresa privada. Aquesta ha estat la demanda de l'oposició del consistori de Vic en relació a la gestió de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques de Vic. Ara bé, cal tenir dos aspectes en compte en relació a aquesta proposta, per una banda, quin podria ser el model més adient per iniciar aquesta municipalització i, per l'altra, tot i que vinculada a l'anterior, és essencial entendre abans de prendre la decisió, quins són els motius darrera d'aquesta demanda de canvi en la gestió per tal que el model escollit o els canvis proposats en donin resposta.

Així doncs, a continuació es fa un repàs d'alguns dels aspectes més rellevants que s'han detectats sensibles en relació a la valoració de la gestió duta a terme per la Fundació L'Atlàntida des de la inauguració del complex cultural l'any 2010.

En relació a l'eficiència econòmica

Com s'ha vist tant en l'anàlisi dels objectius de la Fundació com en l'anàlisi econòmic, l'eficiència econòmica és un dels pilars de la gestió de L'Atlàntida. Les dades econòmiques donen mostra que el model de gestió plantejat fins ara ha permès consolidar el projecte i l'encàrrec, des d'una eficàcia i eficiència que ha garantit la sostenibilitat i la qualitat del mateix, tot i que dins dels paràmetres del propi Patronat, marcat pel seu origen i, per tant, orientat cap a l'àmbit musical.

Així mateix, l'aposta per la recerca d'ingressos externs en forma de patrocinis i mecenatges ha possibilitat que L'Atlàntida tingui un percentatge d'ingressos per aquesta via força superior a la resta de teatres similars. Compta amb un programa de suport econòmic que s'estructura en diferents categories: Mece-

nes i Patrocinadors (+ de 20 empreses), Abonats a Grans Concerts (+ de 60 persones), Padrins de L'Atlàntida (+ de 200 persones). Cada categoria comporta un compromís econòmic diferent.

Tot i que alguns dels agents polítics i culturals consultats per a la realització del present informe reclamen que l'aportació pública és molt elevada, 2.005.494 €⁹ l'any 2014, el cert és que es correspon a la gestió d'un servei municipal.

Una qüestió a tenir en compte pel que fa a l'eficiència econòmica és l'alt nivell de costos salarials que actualment assumeix la Fundació. A diferència d'altres teatres i escoles de música, el 86% de la plantilla està contractada mitjançant contracte indefinit i amb salaris per sobre dels convenis habituals en altres escoles.

En relació a la transparència

La transparència en la gestió de l'equipament és una de les principals crítiques que ha rebut la Fundació. Tot i que actualment tant els estats financers com els informes d'auditoria i la declaració de les subvencions estan disponibles a la seva pàgina web (<http://latlantidavic.cat/fundacio/> pestanya transparència), la sensació de la majoria és que es manté una gestió críptica i opaca fruit, segurament, de pràctiques de comunicació i relació amb el entorn necessitades de millora.

Tot i que és una Fundació privada, l'Ajuntament incorpora a la seva pàgina de transparència totes les dades relatives a les subvencions, contractes formalitzats, contractes menors, com-

⁹ Aquest import inclou les subvencions atorgades per l'Ajuntament de Vic, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

posició i convocatòries de les Meses de contractació i els convenis aprovats. Tot plegat però, corresponents a l'any 2015 (el mateix any que s'inicia la segona pròrroga del contracte de gestió i es materialitza la demanda de recmunicipalització per part de sectors polítics i ciutadans), no dels anys anteriors fruit d'una acomodació paulatina i progressiva als estàndards d'excel·lència.

La Llei 19/2014, de 29 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern té per objecte facilitar als ciutadans el coneixement de les actuacions de les administracions públiques autonòmiques, i el control i transparència en el destí dels diners públics. Tot i que la Llei de transparència és una llei pensada i redactada per a l'Administració, i no per a les entitats del tercer sector, dels seus preceptes també es deriven obligacions aplicables a totes aquelles entitats vinculades i a les persones físiques i jurídiques que tenen relacions de manera directa amb l'Administració pública. I, per tant, la Fundació L'Atlàntida, tot i ser una fundació privada, el seu alt grau de finançament públic fa que estigui subjecte al que marca aquesta normativa.

El concepte transparència a les organitzacions vol dir: la claredat en tot allò que l'organització fa o no fa, i la qualitat que permet a tothom que es relacioni amb ella conèixer i descobrir el funcionament i identitat de l'entitat. Així doncs, tot i que la Fundació ha avançat encara queda camí per recórrer tant a l'aplicació d'aquests conceptes com, sobre tot, a la seva comunicació efectiva a l'entorn proper i a la societat en genera.

En relació a la participació i l'accessibilitat

El paper del Patronat

Com s'ha apuntat, l'Ajuntament és present al Patronat de la Fundació mitjançant l'alcalde/essa, el regidor/a de Cultura i el/la d'Educació i un representant polític que no formi part de l'equip de govern. Tanmateix, algunes crítiques es centren en la manca d'una presència d'altres forces polítiques ja que només hi ha un representant de l'oposició. Per respondre aquestes crítiques, l'Ajuntament va proposar la incorporació de representants de totes les forces polítiques presents al Ple al Patronat, tanmateix, els membres civils del Patronat s'hi van negar al·legant que aquesta estructura suposaria una segona arena política municipal i les discussions entre partits obstaculitzarien dur a terme les tasques assignades al Patronat.

El nombre de patrons privats, segons els Estatuts de la Fundació, sempre ha de ser superior al dels representants públics. Aquests representants del sector privat són persones majoritàriament vinculades a la Fundació d'Estudis Osonencs, professionals de prestigi amb trajectòries consolidades en els sectors culturals, educatius i en àmbits de gestió. Tot i que es tracta de perfils diversos, no hi ha representants del teatre o la dansa al Patronat, un fet que ha propiciat algunes crítiques que posen en qüestió la seva diversitat i també la transparència en la tasca que realitzen. En aquest sentit, però, el Patronat es mostra obert a respondre a qualsevol demanda de transparència que rebin tant de l'Ajuntament com de la societat civil, ja que la fundació representa un col·lectiu concret i tancat del sector civil, i pot ser criticat des d'altres entitats pel fet d'ésser tant fortament recolzadaes

L'accessibilitat a l'equipament

Una crítica força estesa entre part dels agents culturals de la ciutat és la dificultat a l'hora de fer ús de les instal·lacions de L'Atlàntida. En aquest sentit cal apuntar, en primer lloc, que la Fundació no ha estat totalment oberta a cedir i llogar a preus públics els espais de l'equipament però, alhora cal també tenir en compte que no existeix cap clàusula específica en el contracte de gestió que obligui a la Fundació a cedir els espais a entitats culturals del municipi. Fruit d'aquests queixes i de la pressió rebuda, el Contracte Programa 2015-2016 sí recull la cessió d'espais de l'EMVIC a centres educatius i a altres col·lectius (Centre de Recursos, Regidoria d'Ensenyament, Regidoria de Medi Ambient, Grups de Grallers de la Ciutat de Vic, Coral Brusquina, Coral Canigó, Orquestra de Cambra, Orquestra d'Antics Alumnes). Així mateix, en aquest mateix document també es recull el compromís (amb pressupost assignat específicament) de realitzar dos actuacions benèfiques l'any cedint els espais i els recursos de l'equipament a entitats dedicades al desenvolupament social.

Tot i aquestes iniciatives, el cert és que les dades analitzades en el capítol anterior mostren que tant el nombre d'actes realitzats mitjançant lloguer de sala, com els realitzats mitjançant cessió gratuïta o els d'iniciativa municipal, estan per sota de la mitjana dels teatres similars¹⁰.

Les demandes per un major ús de l'espai escènic venen especialment dirigides des del sector de les arts escèniques, que molt sovint no poden

accedir-hi per diferents motius: per tractar-se de propostes de mitjà format que no poden fer ús de la sala Ramon Muntanyà per les seves grans dimensions (800 localitats) però tampoc de la sala Joaquim Maideu per manca d'equipament tècnic; un altre motiu és la incapacitat de moltes entitats o companyies de poder planificar les seves estrenes amb prou antelació per poder ser acceptades abans del tancament de la programació per part de L'Atlàntida; i, per últim, un altre obstacle bàsic per aquest accés és el preu del lloguer.

La voluntat d'arribar a més públic

Cal tenir en compte dues dades per poder valorar si realment L'Atlàntida està fent una feina d'ampliació de públics. En primer lloc, la reducció del preu mitjà de les entrades que, com hem dit, ve donada per la incorporació de diferents tipus de descomptes i de diverses opcions de gratuïtat per a diferents perfils. I, així mateix, cal tenir també en compte la creixent feina que s'està fent (en especial des del 2014-2015) amb els centres educatius de la ciutat a través de la signatura de convenis en forma de diversos projectes i programes (L'Atlàntida educa, Anem al teatre, Cantània, Cicle d'espectacles familiars, Apropa't al teatre, etc.).

En aquesta mateixa línia, cal destacar el sistema d'ajuts socials que ofereix l'EMVIC i que dona continuïtat a la convocatòria del sistema d'ajuts socials que preveu l'AMPA i la Fundació L'Atlàntida a l'espera de la definició d'un nou sistema que estableixi una major cobertura. En aquest sentit, s'estan estudiant dues possibilitats: l'establiment d'un sistema de tarificació social per una banda i l'ampliació dels recursos del sistema actual com a

¹⁰ Font: Cercles de Comparació Intermunicipal. Diputació de Barcelona

alternativa al canvi de model. Des de l'Ajuntament de Vic, titular del servei, es crearà una consell específica per a la determinació d'aquest nou sistema.

Tot i així, és evident que queda camí per recórrer i que cal apostar per arribar a un major impacte, no només pel que fa al públic dels espectacles i concerts, sinó també ampliar encara més la diversitat de perfils socioeconòmics i els orígens de l'alumnat de l'EMVIC.

En relació a la qualitat dels serveis i l'oferta

En aquest punt és important distingir entre la valoració general que es fa de l'EMVIC i del CAEO. L'Escola i el Conservatori estan molt ben valorats tant per l'oferta com per la qualitat de l'ensenyament.

Pel que fa al CAEO, tot i que en els objectius ja s'apunta l'aposta per una singularitat de programació de qualitat centrada en la música clàssica, sembla que part dels agents culturals creuen que aquesta especialització tanca la

porta a altres tipus de propostes que L'Atlàntida també hauria de tenir el deure d'acollir, incloses propostes de caràcter amateur. En aquest sentit, centrant la crítica específicament en les arts escèniques, es detecta una manca d'aposta per propostes de risc que s'allunyin de la programació teatral actual, molt centrada en espectacles comercials. Així doncs, es reclama per part d'alguns sectors una utilització amb un caràcter més sociocultural però el cert és que, com demostra l'anàlisi realitzada, els objectius de L'Atlàntida estan més centrats en actuar com a equipament amb projecció comarcal i nacional que no pas apostar per la cultura de proximitat.

Pel que fa a les produccions pròpies, és habitual que dins la programació anual es realitzi alguna producció en col·laboració amb entitats i agents del teixit cultural de Vic i d'Osona, ara bé, novament, no hi ha cap clàusula que obligui a la Fundació a realitzar-les i, per tant, aquestes queden a expenses de les decisions estrictament de l'equip directiu.

Municipalitzar vol dir assignar al municipi un servei que estava a càrrec d'una empresa privada. Cal tenir dos aspectes en compte. Per una banda, quin podria ser el model més adient per iniciar aquesta municipalització i, per l'altra, tot i que vinculada a l'anterior, és essencial entendre abans de prendre la decisió, quins són els motius darrera la demanda de canvi en la gestió per tal que el model escollit o els canvis proposats en donin resposta.

2. Marc legal¹¹ i anàlisi econòmica

2.1. Formes de gestió

A continuació es fa un repàs a les diferents fórmules de gestió d'equipaments culturals¹².

Formes de gestió directa:

- Gestió directa a través del propi ens

L'entitat local assumeix completament el poder de decisió i utilitza els seus propis recursos materials, econòmics i humans per a la gestió de l'equipament. Normalment aquesta gestió recau sobre la Regidoria de Cultura.

El cas d'equipaments gestionats directament per l'Àrea de Cultura o la Regidoria sol donar-se en ajuntaments petits o mitjans on resulta l'alternativa més adequada a causa dels recursos limitats per fer créixer l'organigrama municipal amb noves formes jurídiques. La gestió directa de l'equipament no impedeix però que alguns dels seus serveis siguin externalitzats.

- Organisme Autònom

L'ens local gestiona l'equipament a través de la creació d'una organització diferenciada amb persona jurídica independent, amb patrimoni propi i subjecte al dret públic. Els organismes autònoms locals estan regulats per la Llei de Bases de Règim Local, la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya i el Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels Ens Locals.

Per tal de crear-los cal que el Plenari de

l'Ajuntament aprovi tant la seva constitució com els seus estatuts. Disposen de pressupost propi però aquest ha de ser adaptat a l'estructura pressupostària de l'ens local on s'integra en forma d'annex i està sotmès a la fiscalització i control per part de la Intervenció i la Tresoreria de l'ens local.

- Entitats Públiques Empresarials i Societats Mercantils

La normativa vigent permet altres formes de gestió dels serveis públics considerades directes però que són menys representatives del panorama de gestió dels equipaments culturals com són les Entitats Públiques Empresarials, amb moltes característiques comunes amb els organismes autònoms locals però amb comptabilitat financera i no pública que tenen assignada la prestació de serveis o producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació (fet que les fa difícils d'aplicar en el camp cultural).

Un altre cas és el de les Societats Mercantils, societat de responsabilitat limitada en la que el capital ha de ser totalment de l'entitat local i que prestin serveis públics amb contingut econòmic.

Pel que fa la gestió indirecta

Per parlar de gestió indirecta s'ha de distingir entre models i tipus d'entitats que assumeixen el servei. Així doncs, pel que fa als models trobem:

- Concessió

Es concedeix la gestió de l'equipament a una empresa al seu propi risc i ventura. En la majoria de serveis públics culturals, especialment els equipaments, la rendibilitat econòmica és un factor difícil d'assolir, de manera que d'acord

¹¹ A l'Annex II s'adjunta un Informe complet sobre les Modalitats de gestió dels equipaments culturals.

¹² Font: Models de gestió d'equipaments culturals. Forum de regidors i regidores de cultura. Diputació de Barcelona. En línia: http://www.diba.cat/documents/330035/330211/cerc-fitxers-fr_gt_modelsgestioequipaments-pdf.pdf

amb el que s'estableix en el Reglament d'Obres d'Activitats i Serveis dels Ens Locals l'Administració pot retribuir mitjançant subvencions al contractista adjudicatari de la concessió per tal de mantenir l'equilibri econòmic-financer en funció del rendiment que s'espera per explotació de l'equipament.

- Gestió interessada

En aquest cas Administració i empresari participen ambdós de l'explotació del servei

segons s'estableixi en el contracte. Aquest és el tipus de gestió que actualment realitza la Fundació L'Atlàntida del complex cultural (EMVIC i CAEO).

- Concert

En el cas d'entitats o altres persones naturals o jurídiques que estiguin realitzant prestacions anàlogues a les que des de l'Administració es pretén oferir, pot establir-se un concert. L'Administració aprofita els serveis que ja oferien els subjectes privats per a prestar un servei que per la seva part és incapaç de garantir amb tota la quantitat i qualitat necessària. Per a establir un règim de concert es pot fer un procediment de contractació amb pública concurrència o amb un Conveni específic de col·laboració.

- Societat d'economia mixta

Societat participada per l'Administració i una entitat pública en concurrència amb persones naturals o jurídiques, reservant-se la majoria del capital social de manera que el control últim de la gestió queda a mans públiques.

Per altra banda, cal diferenciar entre diferents tipus de socis de gestió:

. Gestió per una entitat cultural

. Gestió per part d'una entitat sense ànim de lucre: consorci, fundacions

. Gestió per part d'una empresa especialitzada

Així doncs, el cas de la gestió de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona es tracta, com s'ha apuntat, d'una gestió indirecta en modalitat de gestió interessada assumida per una entitat sense ànim de lucre, una fundació.

Pel que fa als **avantatges i inconvenients** de la gestió directa i indirecta es poden destacar els següents:

En relació al control i responsabilitat:

La gestió municipal directa permet un gran control sobre l'oferta i les activitats culturals que es realitzen a l'equipament, però a la vegada sotmet la gestió a plantejaments polítics cíclics que varien segons els mandats.

En relació als recursos i estructura necessària:

Si la gestió es fa directament des l'ens local l'estructura de personal és mínima ja que s'aprofita l'estructura tant administrativa com tècnica ja creada optimitzant així l'ús dels recursos tant humans com econòmics i materials. Però la gestió directa té l'inconvenient de la rigidesa dels horaris dels recursos humans de la plantilla municipal, poc flexible i que pot comportar un excés d'hores extres que cal compensar pactant bosses d'hores amb el personal que s'hi avingui.

Un organisme autònom implica l'existència d'una àrea encarregada del seguiment i control d'aquest amb el risc

de duplicar el personal i els recursos dedicats. Així mateix, les diferències en la situació laboral dels treballadors de l'organisme autònom amb la resta de treballadors de la plantilla municipal pot suposar un greuge per aquest tipus de gestió. Però un dels grans avantatges de la gestió a través d'un organisme autònom és l'ús que pot fer dels ingressos fruit de la seva activitat que dóna la possibilitat de fer front a despeses extraordinàries o buscar la manera de millorar el seu finançament.

La gestió indirecta minimitza una part dels recursos que l'Administració ha de dedicar a l'equipament tot i que sempre cal garantir els mecanismes de control necessaris i aquest fet comporta una dedicació també de personal i recursos.

En relació a la participació ciutadana:

Tot i que aquest aspecte requereix un estudi més profund, a grans trets la gestió directa per part de l'ens local tot i que limita el possible patrocini, el finançament extern i la recerca de recursos comunitaris, sota la tutela de la Regidoria de Cultura pot vetllar per que no es faci una patrimonialització de l'equipament per part de determinades entitats usuàries.

En el cas que hi introduïm la figura del Patronat, les entitats poden ser representades en l'organigrama del Ple del Patronat, de manera que s'asseguraria una certa coordinació i participació almenys, d'aquestes entitats.

Quan la gestió és indirecta per part d'una entitat cultural la implicació dels ciutadans pot ser més àmplia, tan en assistència com en participació directa en les activitats, però al mateix temps es corre el risc de que l'equipament s'orienti únicament a un sector de

la població provocant que no hi hagi prou representativitat.

En relació a l'agilitat de gestió:

La fórmula de gestió directa des de l'ens local té tendència a fer la gestió poc àgil a causa dels procediments administratius, donant poca flexibilitat a la presa de decisions i dificultant la resposta a les demandes permanentment canviants de l'àmbit cultural. A més a més, l'estructura pressupostària pública no facilita l'assignació diferenciada de despesa per cada equipament o servei, de manera que és difícil d'avaluar-ne la gestió de forma individualitzada.

L'externalització en una empresa especialitzada suposa flexibilitat, fet que en l'àmbit cultural és molt valorable donada la seva condició innovadora i creativa.

2.2. Anàlisi econòmica

La possibilitat d'una municipalització requereix tenir en compte els costos que suposaria però també quina seria la millor estratègia per a realitzar el procés de canvi amb els mínims esculls possibles. En aquest sentit, la subrogació, és a dir, la delegació o reemplaçament de les competències de la Fundació cap a l'Ajuntament, seria la fórmula més adient per poder passar de la gestió indirecta actual a una de directa.

Pel que fa als costos econòmics, la següent taula mostra que els costos laborals actuals de la Fundació són molt similars als que es donarien en aplicació del conveni de l'Ajuntament de Vic. En efecte, canviar a contracte laboral d'acord amb el conveni del consistori

per als seus Organismes Autònoms no implicaria un sobrecost excessiu. La reduïda variació en els costos laborals en un possible canvi de model té la seva explicació, en part, en l'origen del projecte de L'Atlàntida, que en el seu moment va ésser municipal i que de ben segur s'ha emmirallat en els costos de personal i salaris dels treballadors públics, tal i com podem veure en analitzar el canvi de costos en cas de que s'apliqués el conveni col·lectiu del personal laboral de l'ajuntament de Vic que suposa tan sols un increment de sobre el 10%.

Tanmateix, tot i que l'increment del cost salarial és reduït, no es pot menystenir el fet que subrogar 118 persones suposaria una operació jurídicament discutible per a l'Ajuntament de Vic, i si calgués fer una finalització dels contractes laborals per tal que seguidament el consistori els tornés a contractar, suposaria uns costos d'indemnitzacions de 1.522.298,32 € que si bé correspondrien a la Fundació L'Atlàntida, és molt probable que es reclamessin a l'Ajuntament.

COSTOS LABORALS COMPARATIUS CANVI DE CONVENI

	EMVIC + CAEOO	ORGANISME AUTÒNOM	DIFERÈNCIA	INCREMENT %
SALARI BRUT	2.107.450,20 €	2.294.220,55 €	-186.770,35 €	9%
COST EMPRESA	2.756.640,69 €	3.028.371,12 €	-271.730,44 €	10%

La subrogació, és a dir, la delegació o reemplaçament de les competències de la Fundació cap a l'Ajuntament, seria la fórmula més adient per poder passar de la gestió indirecta actual a una de directa.

3. Anàlisi fiscal¹³

De l'anàlisi fiscal realitzat sobre les principals formes de gestió possibles de L'Atlàntida, es desprèn, com sintetitza la següent taula, que existeixen molt poques diferències entre la tributació que

ha d'assumir una fundació i un organisme autònom, mentre que les societats mercantils públiques i les mixtes sí que presenten diferències destacades en relació als altres dos models.

¹³ A l'Annex III s'adjunta un informe complet sobre Aspectes fiscals de les diverses modalitats de gestió.

ITEM A ANALITZAR	MODELO DE GESTIÓN	FUNDACIÓ	ORGANISME AUTÒNOM	SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA	SOCIETAT MERCANTIL MIXTA
RÈGIM FISCAL IMPOST SOCIETATS	TRIBUTACIÓ	Exempció objectiva	Exempció subjectiva total	Bonificació del 99%	Subjecció plena
		(aplicable a la pràctica totalitat de les rendes rebudes)		(aplicable a les rendes derivades de la prestació del servei d'escola musical i organització d'espectacles però no a la resta de rendes)	
	TIPUS DE GRAVAMEN	10%	-	25%	25%
RÈGIM FISCAL IVA	TRIBUTACIÓ	Depend de l'activitat que es desenvolupi			
	Educació musical:	No repercussió IVA (exempció)	No repercussió IVA (exempció)	No repercussió IVA (exempció)	No repercussió IVA (exempció)
	Organització espectacles:	No deducció IVA suportat	No deducció IVA suportat	Repercussió IVA (exempció)	Repercussió IVA (exempció)
	EFECTES PEL GESTOR	No deducció IVA suportat	No deducció IVA suportat	Deducció IVA suportat en l'activitat d'Organització espectacles	Deducció IVA suportat en l'activitat d'Organització espectacles
		Increment costos	Increment costos	Menor cost a les activitats que repercuten IVA i es pot deduir l'IVA suportat	Menor cost a les activitats que repercuten IVA i es pot deduir l'IVA suportat
	EFECTES PEL CONSUMIDOR	No suporta IVA	No suporta IVA	Suporta IVA	Suporta IVA
		(menor preu)	(menor preu)	(major preu)	(major preu)

PRESTACIÓ A SATISFER PELS USUARIS DEL SERVEI	TIPUS DE PRESTACIÓ PATRIMONIAL	Preu privat	Taxa	Preu privat	Preu privat
	DETERMINACIÓ DE L'IMPORT	Cost mínim del servei	Cost màxim del servei	Cost mínim del servei	Cost mínim del servei
	EFFECTES PEL GESTOR	Possibilita tenir excedents que destinar a inversions	Impossibilitat d'aconseguir excedents per finançar inversions	Possibilita tenir excedents que destinar a inversions	Possibilita tenir excedents que destinar a inversions
	EFFECTES PEL CONSUMIDOR	(major preu)	(menor preu)	(major preu)	(major preu)
DONANTS:	APLICACIÓ DELS INCENTIVS FISCALS AL MECENATGE	Si En clau d'imatge és més fàcil per a empreses i particulars fer donacions a un ens públic	Si En clau d'imatge és poc atractiu per a empreses i particulars fer donacions a un ens públic	No	No

Font: elaboració pròpia a partir del Informe desenvolupat per na Montse Casanellas

En aquest resum es posa de manifest que tant la gestió interessada a partir d'una fundació privada o la gestió directa a través d'un organisme autònom són els dos models més adequats a les necessitats del projecte. Pel que fa a la cerca d'ingressos externs, tot i que sembla que és més senzill per a una fundació privada accedir-hi ja que les empreses estan més avesades a patrocinar fundacions que no pas administracions públiques, és important tenir clar que un organisme autònom també pot rebre donacions i patrocinis. En aquest sentit, també cal tenir en compte que actualment els patrocinis i mecenatges representen per a la gestió del CAEO 127.341,50 €¹⁴, un import no excessivament elevat en proporció al

total d'ingressos i, per tant, la pèrdua o la baixada d'aquests ingressos tampoc suposarien un gran impacte en el compte de resultats.

Per tant, a nivell d'anàlisi comparatiu, la gestió per part d'una fundació com d'un organisme autònom són molt semblants a nivell fiscal. En tot cas el canvi cap a una gestió directa mitjançant organisme autònom no suposaria cap barrera que no pugui resoldre o impossible plantejar. La tria d'un o altre model, doncs, correspon als objectius polítics i a les ideologies que lícitament cada col·lectiu consideri més adient per a la gestió del bé comú i públic.

¹⁴ Font: Memòria d'activitats de la Fundació L'Atlàntida 2015.

3 CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

1. El mapa del problema: la governança

L'anàlisi tècnic i qualitatiu presentat al llarg d'aquest informe dona mostra de la importància d'emmarcar quins són els problemes reals que s'amaguen darrera de la proposta de remunicipització de L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona. En aquest sentit, es pot afirmar que "el model de gestió" és l'element que rep les crítiques i on es concentren les propostes i les mesures que s'han d'aplicar per solucionar els dèficits detectats. Tanmateix, com veurem a continuació, la resposta a aquestes problemàtiques no es resol amb un canvi de model de gestió, que al cap i a la fi és tan sols l'instrument, sinó portant a terme canvis que

van més enllà del "management" (gestió) i que tenen més a veure amb el concepte de "governança".

La governança és l'estructura de relacions que s'estableixen entre diferents actors per a la presa de decisions dels afers col·lectius i que representa, per tant, l'esquema de funcionament, en aquest cas, de L'Atlàntida. En aquest sentit, en tractar-se d'un equipament municipal amb vocació comarcal i nacional, els actors que formen, o haurien de formar part de la governança de L'Atlàntida són l'Ajuntament i la Fundació, però també els agents culturals i el conjunt de la ciutadania.

Tot i que tots aquests agents han de ser elements actius en el sistema de governança de L'Atlàntida, és l'Ajuntament de Vic, en tant que titular de l'equipament i responsable de la política cultural de la ciutat, qui ha d'establir les regles bàsiques que han de regir l'esquema de funcionament i ha d'exercir el lideratge i desenvolupar les polítiques culturals.

Mapa del problema

Les principals crítiques i problemes que han motivat la posada en qüestió del model de gestió de L'Atlàntida es

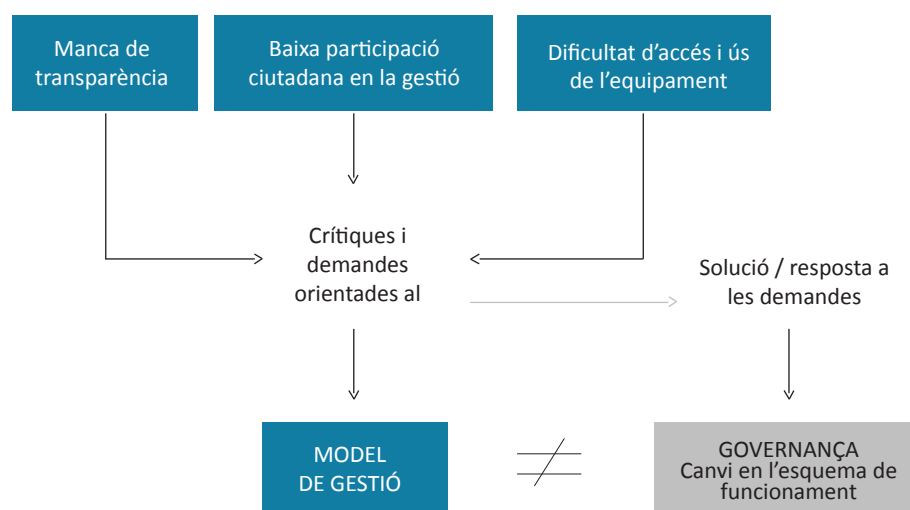
poden agrupar en tres grans blocs:

- Manca de transparència
- Baixa participació ciutadana en la gestió i la presa de decisions
- Dificultat d'accés a l'equipament

Els dèficits detectats que s'amaguen darrera d'aquests tres elements han estat descrits en el capítol anterior, detallant i analitzant els diferents arguments existents darrera de cadascun d'ells. Tots tenen una base real que neix de diversitat de perspectives, sensibilitats i opinions sobre allò que

hauria de fer i ser L'Atlàntida Centre d'Arts Escèniques d'Osona. Tanmateix, totes aquestes demandes (major transparència, participació i major accés) s'atribueixen a dèficits en el model de gestió que, com s'ha dit, és tan sols l'instrument, quan realment del que es tracta és de problemàtiques

més vinculades amb l'esquema de funcionament, la governança, que és el que determina els objectius que ha de perseguir L'Atlàntida, els compromisos que ha d'assumir l'entitat gestora (sigui pública o privada) i el paper que hi han de jugar els diferents agents implicats.

Aquesta constatació, doncs, reafirma la idea de que un canvi de model de gestió, per ell mateix, no suposaria automàticament l'esmena dels dèficits

detectats i la resposta a les demandes plantejades per part dels agents polítics i culturals de la ciutat.

2. El canvi de model de gestió

Com s'ha anat apuntant al llarg de l'informe, la major part de les crítiques al model de gestió es centren molt directament en la gestió del CAEO i de l'equipament escènic, mentre que el bon funcionament i la qualitat de l'oferta formativa de l'EMVIC pràcticament no es qüestionen. Ara bé, cal tenir en compte que actualment és una única entitat, la Fundació L'Atlàntida, la titular de la

gestió dels dos serveis i, per tant, com hem apuntat anteriorment, aquesta és una situació que podria també ser objecte de revisió.

En aquest sentit, a la següent taula es plantegen les principals alternatives que es podrien derivar en separar la gestió de l'EMVIC i el CAEO (opció A) i en mantenir-los units (opció B).

A. Desvincular la gestió de l'EMVIC i del CAEO	Avantatges:	A1	EMVIC – Fundació L'Atlàntida	Gestió indirecta	Concurs públic
			CAEO – una altra entitat		
	Inconvenients:	A2	EMVIC – Fundació L'Atlàntida	Gestió directa - indirecta	
			CAEO – Ajuntament		
		A3	EMVIC – entitat A	Gestió indirecta	Concurs públic
			CAEO – entitat B		

B. Mantenir la gestió comuna de l'EMVIC i el CAEO	Avantatges:	B1	Gestió directa Ajuntament	Gestió directa	
		B2	Organisme Autònom	Gestió directa	
	Inconvenients:	B3	Gestió interessada	Gestió indirecta	Extendre contracte Fundació
					Concurs públic
		B4	Altres formes (societats mercantils públiques, societats mercantils mixtes)	Gestió directa / indirecta	

Així doncs, la pròpia estructura arquitectònica del complex cultural de L'Atlàntida, les sinèrgies que s'estableixen entre l'EMVIC i l'espai escènic i la capacitat de compartir de manera més eficient els recursos, fan pensar que la separació dels dos serveis suposaria més inconvenients que avantatges i, sobretot, no donaria resposta als dèficits actuals. A més, cal tenir en compte que aquesta no ha estat una demanda específica per part dels sectors crítics amb la gestió de l'equipament i, per tant, ara per ara es descarta com una

alternativa per al futur immediat de L'Atlàntida.

En aquest sentit, posarem el focus en les dues opcions que segons l'anàlisi realitzada són més recomanables i que han centrat el debat a la ciutat i han marcat els dos posicionaments enfrontats en els darrers temps: la **gestió interessada** prorrogant el contracte a la Fundació L'Atlàntida i la remunicipalització de la gestió de l'equipament assumint-la mitjançant la creació d'un **Organisme Autònom**.

Ítems a comparar	GESTIÓ DIRECTA (ORGANISME AUTÒNOM)	GESTIÓ INDIRECTA INTERESSADA (FUNDACIÓ PRIVADA)	COMPARATIVA
Costos laborals	3.028.371,12 €	2.756.640,69 €	Els costos laborals derivats d'una gestió directa serien un 10% superiors als que actualment assumeix la Fundació L'Atlàntida. Cal tenir en compte que optant per l'organisme autònom a més s'incrementaria el capítol de personal del departament de RRHH de l'ajuntament per absorbir aquesta contingència.
Fiscalitat	Impost de Societats: -	Impost de Societats: 10%	Aquests són els dos aspectes fiscals que es diferencien entre una forma jurídica i l'altra. La resta (IVA i donacions) no varia entre ambdues formes. Tots dos models poden tenir incentius al mecenatge però, a la pràctica, les empreses se senten menys motivades a fer donacions a una administració.
	Impossibilitat d'aconseguir excedents per finançar inversions	Possibilitat de tenir excedents per dedicar a inversions	

Un canvi de model passant de la gestió interessada per part d'una fundació privada a una gestió directa per part d'un organisme autònom no suposaria canvis automàtics en relació als dèficits detectats, ni tampoc canvis substancials en relació als costos i les obligacions fiscals.

Transparència	Aplicació de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.	Aplicació de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.	La legislació afecta a les dues formes jurídiques.
Participació	Un organisme autònom, per se, no garanteix la participació d'agents culturals i ciutadans en la gestió.	Una Fundació no garanteix la participació d'agents culturals i ciutadans en la gestió	No hi ha fets ni característiques específiques de cap de les dues formes jurídiques que puguin assegurar uns majors nivells de participació.
Accés	Com a entitat pública la gestió directa d'un equipament cultural ha d'assegurar l'accés a agents culturals i ciutadania.	Els compromisos per assegurar l'accés vindran determinats pels estatuts i els objectius fundacionals de la Fundació i per les obligacions que marqui el contracte de gestió.	Cap modalitat de gestió, directa o indirecta, assegura un estàndard d'accés definit. Tanmateix, mentre que la gestió directa porta implícita aquesta obligació, la gestió indirecta ha d'estar acompanyada d'uns compromisos adquirits per l'entitat gestora a demanda de l'ens públic.

Així doncs, aquest quadre resum comparatiu reforça novament la idea de que **un canvi de model passant de la gestió interessada per part d'una fundació privada a una gestió directa per part d'un organisme autònom no suposaria canvis automàtics en relació als dèficits detectats, ni tampoc canvis substancials en relació als costos i les obligacions fiscals.**

Ara bé, el present informe té un caràcter tècnic i, per tant, no recull les qüestions ideològiques que acostumen a anar associades a l'elecció d'un model de gestió directa o indirecta, aquests són aspectes que van vinculats a la definició de polítiques culturals i de model de ciutat, una concreció que supera la voluntat i l'abast d'aquest informe.

3. Recomanacions

Un cop exposats els diferents elements tècnics i valoratius del model de gestió actual i del possible canvi a una gestió directa, a continuació s'apunten una sèrie de recomanacions que volen donar resposta a les demandes i les crítiques que actualment rep la gestió de L'Atlàntida i que, majoritàriament, són independents del model de gestió pel qual s'opti finalment.

En relació a la transparència

. Definició i comunicació d'objectius

Un dels principals problemes que arrossega la gestió de L'Atlàntida des de l'inici de la seva activitat és una manca de definició clara dels seus objectius de manera que siguin mesurables i, sobretot, ben comunicats al conjunt de la ciutadania. Aquest dèficit s'ha anat corregint, com hem vist, amb l'aprovació del Contracte Programa 2015-2017 i els darrers Plans d'Actuació, tanmateix, el sistema de mesura i avaluació amb indicadors quantitatius i qualitatius encara té marge de millora. En aquest sentit, es recomana, si s'opta per prorrogar el contracte de gestió a la Fundació L'Atlàntida, la definició d'un Contracte Programa molt més detallat i consensuat amb tots els agents, polítics, culturals i socials, així com valorar la possibilitat d'adaptar el estatuts als objectius que finalment hagi de perseguir L'Atlàntida.

En el cas que finalment s'opti per la creació d'un organisme autònom i la subrogació de la gestió, també serà necessària la concreció clara dels objectius i un sistema de seguiment i avaluació detallat.

Pel que fa a la comunicació dels objectius, és necessari que si es manté

la voluntat de que L'Atlàntida sigui un equipament de referència comarcal i nacional especialitzat en una programació de música clàssica de qualitat, cal que la ciutadania entengui, assumeixi i accepti aquest posicionament estratègic. D'aquesta manera es solucionaran les demandes vinculades a les crítiques cap a la programació de teatre que actualment rep la Fundació.

. Dades obertes i bon govern

Com s'ha apuntat, tant si la gestió de L'Atlàntida l'assumeix un organisme autònom o una fundació privada, la legislació vigent obliga a uns estàndards de transparència que si bé actualment s'estan acomplint, amb la publicació dels estats financers, dels informes d'auditoria i la declaració de les subvencions a la pàgina web de la Fundació, cal anar un pas més enllà en termes de transparència per revertir la sensació d'opacitat que actualment existeix entre alguns sectors polítics i socials.

En aquest sentit, en el cas que s'opti per prorrogar el contracte de gestió a la Fundació, es proposa definir mecanismes de difusió dels continguts tractats a les reunions del Patronat de la Fundació, publicant totes les actes i establint canals de comunicació estables entre els agents culturals i socials i els membres del Patronat, per tal de poder fer arribar als patrons preguntes i demandes específiques que es puguin generar en relació a les decisions de gestió.

Si, per altra banda, s'optés per la gestió de L'Atlàntida per part d'un organisme autònom, per tal de garantir uns nivells de transparència adequats a les demandes actuals, caldria també assumir compromisos que vagin més enllà de la publicació dels comptes anuals i

els pressupostos, establint mecanismes per posar a disposició de la ciutadania dades obertes de tot allò que tingui a veure amb la gestió de l'equipament i donant a conèixer qualsevol canvi en els criteris que afectin a qualsevol aspecte de la gestió de L'Atlàntida.

Val a dir que el compromís amb la transparència és una assignatura pendent de les administracions públiques al nostre país. Si bé és cert que s'ha avançat molt amb l'aprovació de la llei catalana i espanyola, el cert és que les demandes de la ciutadania per un accés clar i no esbiaixat de com s'inverteixen els diners públics són cada vegada més fortes i contundents i, per tant, no és suficient amb el compliment dels mínims legals, sinó que per aconseguir un bon govern, cal que les institucions estiguin realment compromeses amb la transparència i que aquesta estigui present d'una forma transversal i integrada en qualsevol gestió (directa o indirecta) de fons públics.

. Innovar mirant al futur

Molt vinculat amb el punt anterior, actualment no es pot donar resposta a les demandes de major transparència sense tenir en compte l'ús de la tecnologia i l'entorn digital com a un espai real que va molt més enllà de la comunicació unidireccional. En aquest sentit, la gestió de L'Atlàntida, tant si es tracta d'una gestió directa o indirecta, necessita obrir-se a aquest nou context establint sistemes de participació online que permetin als públics i usuaris reals i potencials, i al conjunt de la ciutadania, formar part dels processos de decisions, crear espais per establir diàlegs que enriqueixen l'activitat de L'Atlàntida i que fomentin el sentiment de pertinença de la ciutadania cap a l'equipament i l'activitat que s'hi realitza.

En relació a la participació

. Concreció d'una estructura de gestió oberta i participativa

La demanda d'una major participació en la gestió i la presa de decisió es centra, principalment, en el Patronat de la Fundació. En aquest sentit, si finalment la Fundació seguís assumint la gestió, caldria valorar realitzar un canvi en la diversitat dels perfil dels patrons. Si bé és cert, com s'ha apuntat, que el nombre de patrons del sector privat és sempre superior al de patrons públics, fora bo revisar el perfil dels patrons privats i valorar la incorporació de més representants d'entitats culturals de Vic.

Així mateix, pel que fa als patrons públics, actualment només hi ha un representant de l'oposició, un fet que ha provocat queixes per part de la resta de partits amb representació a l'Ajuntament que no formen part del govern. Sí bé cal tenir en compte la reflexió feta pel Patronat actual sobre no convertir-lo en un segon espai de debat polític que dupliqui la funció del ple de l'Ajuntament, cal trobar la millor manera per aconseguir un Patronat amb una representació de sectors el més plural possible.

En el cas que un organisme autònom assumís la gestió, caldria assegurar també la participació dels agents culturals i socials de la ciutat a través, per exemple, d'una Comissió o Consell de Cultura amb veu i vot sobre les decisions de gestió.

. El paper del Consell Assessor

La recent creació del Consell Assessor és una oportunitat per promoure la participació del sector cultural en les decisions vinculades a la programa-

ció del CAEO. Novament, aquesta ha estat una iniciativa que no respon a cap compromís contractual, sinó a la voluntat de la Fundació de donar resposta a les demandes d'alguns sectors especialment intensificades a partir del 2015 i la posada en qüestió de la continuïtat del contracte de gestió. En aquest sentit, és important que l'existència d'aquest consell esdevingui un compromís per a l'entitat que finalment gestioni L'Atlàntida, i que l'elecció dels seus membres es faci també a través de processos transparents i, en la mesura del possible, participatius.

En relació a l'accés

. Compromís amb la formació de públics

Tot i que darrerament la Fundació ha avançat molt en aquest aspecte, especialment pel que fa als programes orientats al públic familiar i als col·lectius en risc d'exclusió social, la formació de públics ha de ser un imperatiu per a qualsevol projecte cultural, i més especialment, per a un amb vocació de servei públic, com és L'Atlàntida. Així doncs, per tal de garantir l'accés

a l'activitat i la programació que s'hi desenvolupi, cal apostar per dissenyar nous projectes de desenvolupament d'audiències, seguint la línia de col·laboracions que s'han iniciat amb els centres educatius de la ciutat i generant noves sinergies amb altres institucions i entitats de Vic i de la comarca.

. Concreció dels compromisos de cessió

Actualment ni el contracte de gestió ni tampoc el Contracte Programa 2015-2017 especifiquen els compromisos mínims que l'entitat gestora ha d'assumir en relació a la cessió d'espais a altres entitats. Per tant, novament, és la voluntat de la direcció de l'equipament i les decisions del Patronat les que determinen la cessió o l'aplicació de lloguers a preus públics de les infraestructures de L'Atlàntida. Aquesta manca de concreció s'ha de corregir i, tant si segueix gestionant l'equipament la Fundació, com si ho fa un organisme autònom, els compromisos de cessió d'espais i d'aplicació de lloguers a preus públics han de ser pactats entre l'entitat gestora, l'Ajuntament i la resta d'actors socials, i recollits en els futurs documents contractuals i estratègics.

The background of the page is a halftone image of a building with a tiled roof. The roof is dark and has a series of white lines running across it, possibly representing a gutter or a structural element. The building's facade is light-colored with some windows. In the foreground, there is a small white line drawing of a house with a chimney and a roof.

4 ANNEXES

Elaborat per ITD

ANNEX 1.

Informe econòmic

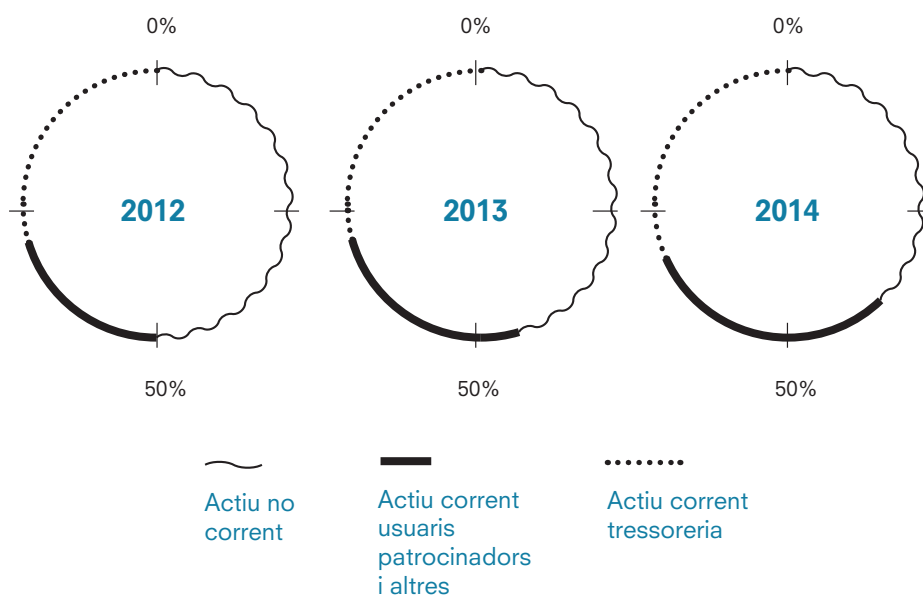
Fundació l'Atlàntida Vic

Anàlisi econòmica exercicis 2014 2013 2012

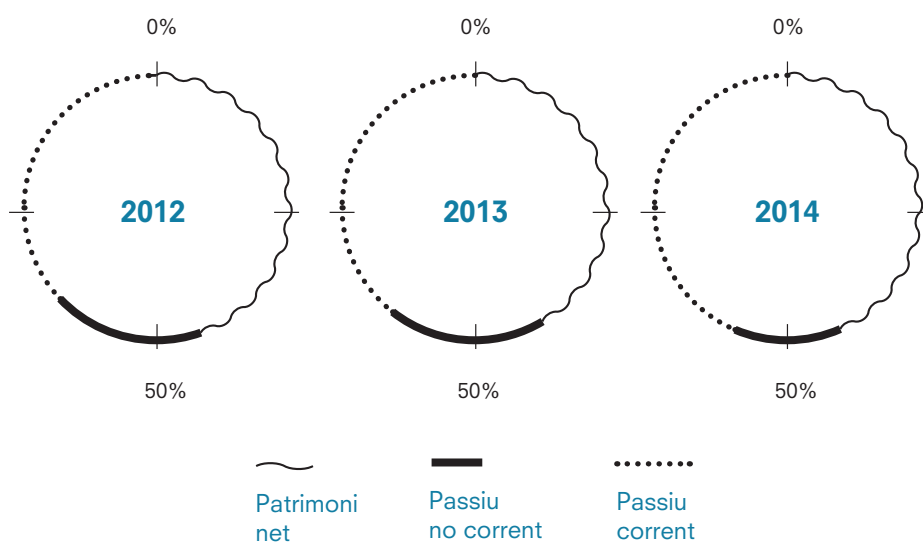
BALANÇ DE SITUACIÓ DE L'EXERCICI TANCAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2014				
ACTIU	2014	2013	2012	
ACTIU NO CORRENT				
Immobilitzat intangible	561.716,94 33%	663.640,06 36%	786.083,78 44%	
Immobilitzat material	11.253,29 1%	19.991,96 1%	22.554,09 1%	
Inversions financeres a llarg termini	546.772,49 33%	639.956,94 34%	759.838,53 42%	
ACTIU CORRENT				
Usuaris, Patrocinadors i deutors de les activitats i altres comptes a cobrar	3.691,16 0%	3.691,16 0%	3.691,16 0%	
Periodificacions a curt termini	1.118.764,16 67%	1.193.077,27 64%	1.013.720,38 56%	
Efectiu i altres actius líquids equivalents	535.570,50 32%	540.452,94 29%	419.588,65 23%	
	4.074,34 0%	4.140,38 0%	4.256,51 0%	
	579.119,32 34%	648.483,95 35%	589.875,22 33%	
TOTAL ACTIU	1.680.481,10 100%	1.856.717,33 100%	1.799.804,16 100%	

PATRIMONI NET I PASSIU	2014	2013	2012	
PATRIMONI NET				
Fons propis	707.852,96 42%	761.226,14 41%	779.143,21 43%	
Subvencions, donacions i llegats rebuts	473.866,59 28%	486.538,28 26%	466.174,25 26%	
PASSIU NO CORRENT				
Deutes a llarg termini	233.986,37 14%	274.687,86 15%	312.968,96 17%	
PASSIU CORRENT				
Deutes a curt termini	273.126,43 16%	328.031,68 18%	375.584,14 21%	
Creditors comercials i altres comptes a pagar	273.126,43 16%	328.031,68 18%	375.584,14 21%	
Ingressos Anticipats	699.501,71 42%	767.015,51 41%	645.076,81 36%	
	52.002,48 3%	50.689,50 3%	49.675,28 3%	
	465.492,92 28%	573.924,76 31%	444.657,86 25%	
	182.006,31 11%	142.401,25 8%	150.743,67 8%	
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	1.680.481,10 100%	1.856.273,33 100%	1.799.804,16 100%	

Evolució masses ACTIU Fundació l'Atlàntida

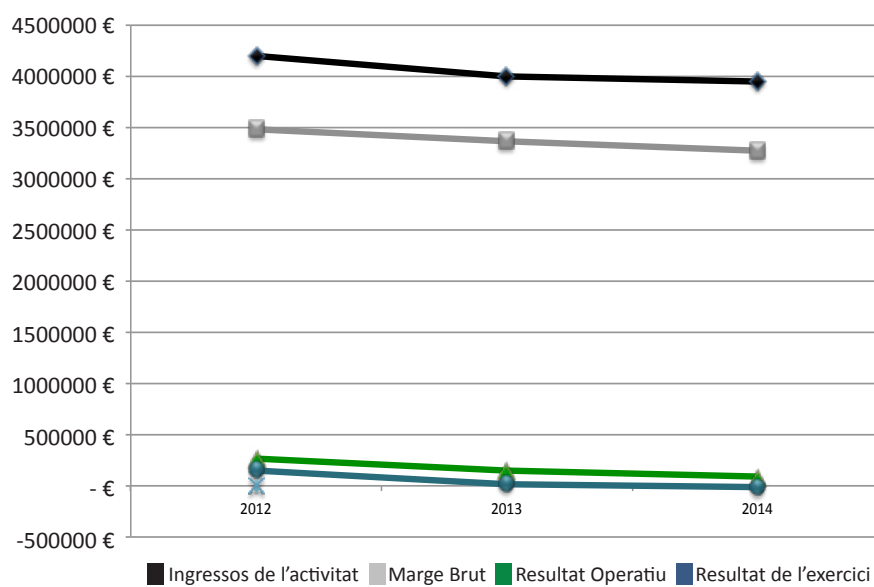
Evolució masses PASSIU Fundació l'Atlàntida

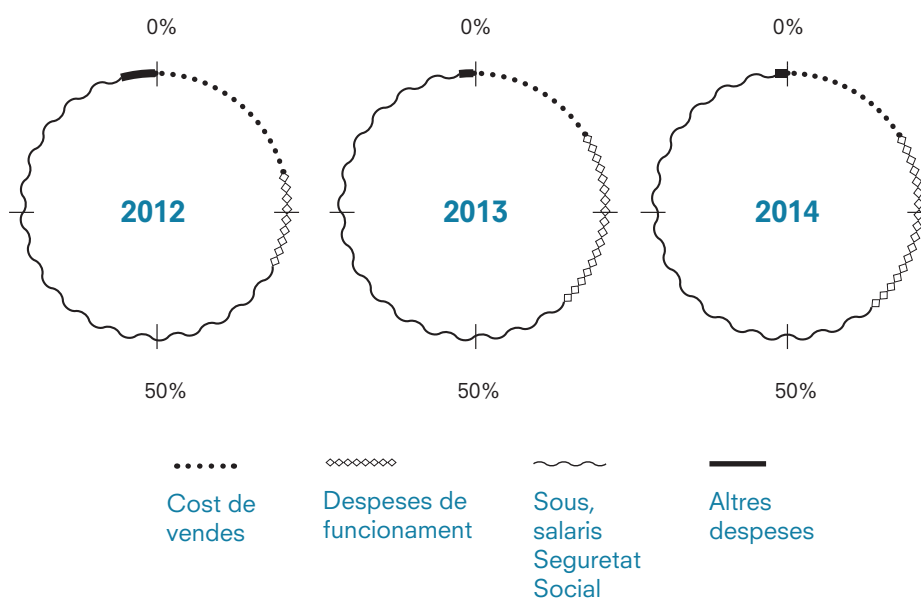
Anàlisi econòmica exercicis 2014 2013 2012

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES GLOBAL	2014	2013	2012
Ingressos de l'activitat	3.949.842,40	4.003.449,01	4.200.410,96
Prestacions de serveis	1.524.436,47	1.548.983,07	1.594.102,79
Subvencions i aportacions	2.332.890,36	2.354.686,77	2.510.750,67
Ingressos per arrendaments	91.335,83	99.779,17	95.557,50
Altres ingressos	1.179,74		
Cost de vendes	-676.025,84	-640.945,84	-725.455,55
Compres	-22.812,84	-30.279,45	-11.555,27
Treballs realitzats per altres empreses	-653.213,00	-610.666,39	-713.900,28
Marge Brut	3.273.816,56	3.362.503,17	3.474.955,41
Despeses	-3.183.437,55	-3.221.956,96	-3.212.531,53
Despeses de Funcionament (arrendaments, assegurances, manteniments, etc)	-544.870,22	-613.125,69	-514.420,30
Sous, salaris i segurett social	-2.638.567,33	-2.608.831,27	-2.698.111,23
Resultat Operatiu	90.379,01	140.546,21	262.423,88
Amortització de l'immobilitzat	-130.035,17	-146.501,65	-146.501,65
Resultat abans Impostos, interessos i extraordinaris	-39.656,16	-5.955,44	115.922,23
Resultat Financer i altres	26.984,48	26.319,47	27.881,93
Resultat abans d'impostos	-12.671,68	20.364,03	143.804,15
Impost sobre beneficis			
RESULTAT DE L'EXERCICI	-12.671,68	20.364,03	143.804,15
	-0,32%	0,51%	3,42%

Evolució del Compte de Resultats 2012-2014

Evolució de les partides de DESPESA

Anàlisi econòmica EMVIC 2014 2013

COMPTE DE RESULTATS DE L'ESCOLA DE MÚSICA			ANÀLISI COMPARATIU ALTRES ESCOLES			
	Exercici 2014	Exercici 2013	MITJANA EMVIC	MITJANA EMVIC %	MITJANA ALTRES ESCOLES	
Ingressos de l'activitat	2.403.953,42	100	2.421.674,90	100,00	100,00	
Prestacions de serveis	895.485,86	37,25	909.721,73	37,57	31,21	
Subvencions i aportacions	1.507.382,58	62,7	1.511.410,69	62,41	68,79	
Altres ingressos	1084,98	0,05	1.084,98	0,04	0,00	
Cost de vendes	-6.183,91	-0,22	-5.820,99	-0,24	-1,17	
Compres	-6.183,91	-0,26	-5.820,99	-0,24	-1,17	
Marge Brut	2.397.769,51	99,74	2.415.853,91	99,76	98,83	
Despeses	-2.020.384,05	-84,04	-2.052.131,04	-84,74	-90,89	
Despeses de Funcionament (assegurances, manteniments, etc)	-110.522,67	-4,60	-153.515,24	-6,34	-0,69	
Sous, salaris i Seguretat Social	-1.909.861,38	-79,45	-1.898.615,80	-78,40	-90,20	
Resultat Operatiu	377.385,46	15,7	363.722,87	15,02	7,93	
Amortització de l'immobilitzat	-49.909,61	-2,08	-53.755,35	-2,22	0,00	
Resultat abans Impostos, interessos i extraordinaris	327.475,85	13,62	309.967,52	12,80	7,93	
Despeses Financeres	-3.759,11	-0,16	-3.225,09	-0,13	0,00	
Ingressos Financers	171,27	0,01	159,18	0,01	0,00	
Resultat abans cost Administració i Serveis Generals	323.888,01	13,47	306.901,62	12,67	7,93	
Costos d'Administració i Serveis Generals	-301.038,73	-12,52	-295.390,78	-12,20	-8,91	
RESULTAT DE L'EXERCICI	22.849,28	0,95	11.510,84	0,48	-0,98	

Anàlisi econòmica CAEO 2014 2013

COMPTE DE RESULTATS DEL CENTRE CULTURAL				COMPARATIVA ALTRES TEATRES		
	Exercici 2014	Exercici 2013		MITJANA CAEO	MITJANA ALTRES TEATRES	
Ingressos de l'activitat	1.545.794,22	100	1.564.052,63	100,00	100,00	
Prestacions de serveis	628.950,61	40,69	625.025,48	40,33	30,03	
Subvencions i aportacions	825.507,78	53,4	839.247,98	53,66	64,01	
Ingressos per arrendaments	91.335,83	5,91	99.779,17	6,38	5,96	
Cost de vendes	-657.025,28	-42,5	-621.827,68	-41,13	-16,42	
Compres	-3.812,28	-0,25	-11.161,29	-0,48	-16,24	
Treballs realitzats per altres empreses	-653.213,00	-42,26	-610.666,39	-40,65	-0,18	
Marge Brut	888.768,94	57,5	942.224,95	58,87	83,58	
Despeses	-807.054,73	-52,21	-794.804,09	-51,52	-73,37	
Despeses de Funcionament (assegurances, manteniments, Sous, salaris i Seguretat Social	-377.811,28	-24,44	-359.094,41	-23,70	-40,63	
	-429.243,45	-27,77	-435.709,68	-27,86	-32,74	
Resultat Operatiu	81.714,21	5,29	147.420,86	7,36	10,21	
Amortització de l'immobilitzat	-80.125,56	-5,18	-88.900,56	-5,43	-1,63	
Resultat abans Impostos, interessos i extraordinaris	1.588,65	0,1	58.520,30	1,92	8,58	
Despeses Financeres	-10.686,92	-0,69	-12.676,05	-0,75	-0,02	
Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i	41.236,10	2,67	41.236,10	2,66	1,57	
Resultat abans cost Administració i Serveis Generals	32.137,83	2,08	87.080,35	3,83	10,13	
Costos d'Administració i Serveis Generals	-67.658,79	-4,38	-66.888,71	-4,33	-5,67	
RESULTAT DE L'EXERCICI	-35.520,96	-2,3	20.191,64	0,51	4,46	

ANÀLISI DE LA PARTIDA DE PERSONAL PEL SEU ESPECIAL PES QUANTITATIU

Costos laborals comparatius de l'escola de música Vic

	EMVIC	E1	E2	E3	MITJANA ALTRES ESCOLES	DIFERÈNCIA AMB MITJANA ALTRES ESCOLES
SALARI BRUT	1.650.309,84 €	723.500,00 €	248.441,64 €	200.033,66 €	390.658,43 €	97%
COST EM-PRESA	2.158.174,82 €	955.020,00 €	327.942,96 €	264.044,43 €	515.669,13 €	
ALUMNES	1.300	1.500	520	206	742	
SALARI / ALUMNE / MES	105,79 €	40,19 €	39,81 €	80,92 €	53,64 €	
COST / ALUMNE / MES	138,34 €	53,06 €	52,55 €	106,81 €	70,81 €	

Encara que segurament la manera de comptar els alumnes a les diferents escoles desvirtua l'anàlisi, la realitat és que EMVIC treballa amb salaris més propers a l'Administració que al "sector".

	EMVIC	E1	E2	E3	MITJANA ALTRES ESCOLES	DIFERENCIA AMB MITJANA ALTRES ESCOLES
SALARI BRUT	1.650.309,84 €	723.500,00 €	248.441,64 €	200.033,66 €	390.658,43 €	28%
COST EMPRESA	2.158.174,82 €	955.020,00 €	327.942,96 €	264.044,43 €	515.669,13 €	
ALUMNES	2.000	1.500	520	206	742	
SALARI / ALUMNE / MES	68,76 €	40,19 €	39,81 €	80,92 €	53,64 €	
COST / ALUMNE / MES	89,92 €	53,06 €	52,55 €	106,81 €	70,81 €	

Mateixa anàlisi amb correcció dels alumnes EMVIC comptats com les altres escoles

ANÀLISI DE LA PARTIDA DE PERSONAL PEL SEU ESPECIAL PES QUANTITATIU

Costos laborals comparatius canvi de conveni

	EMVIC + CAEO	ORGANISME AUTÒNOM	DIFERÈNCIA	INCREMENT %
SALARI BRUT	2.107.450,20 €	2.294.220,55 €	-186.770,35 €	9%
COST EMPRESA	2.756.640,69 €	3.028.371,12 €	-271.730,44 €	10%

Canviar a contracte laboral d'acord amb el conveni de l'Ajuntament de Vic per als seus Organismes Autònoms no implica un sobrecost excessiu. Malgrat que si es du a terme aquest canvi s'hauria de plantejar també la necessitat de reformular els equips humans del departament de RRHH de l'Ajuntament per absorbir aquesta nova càrrega de feina que, a més, comporta variacions temporals pels diferents horaris, etc.

Però cal tenir present que subrogar 118 persones serà una operació jurídica discutible per l'Ajuntament de Vic i que si s'hagués de fer una finalització dels contractes suposaria uns costos d'indemnitzacions de: **1.522.298,32€** que si bé correspondrien a la Fundació l'Atlàntida segur que reclamaria a l'Ajuntament.

ANÀLISI DE L'OCUPACIÓ I UTILITZACIÓ DE L'EQUIPAMENT

		283 dies		
sala 1	157	55,48		
sala 2	102	36,04		
sala 3	295	104,24		
sub sales	554		total 3 sales	percentatge
			849	65%
assaig 1	111	39,22		
assaig 2	141	49,82		
sub Assaig	252		total 2 assaig	
			566	45%
TOTAL	806		Total tot Equipament	57%
			total 5 sales	
			1415	

Hi ha marge per poder desenvolupar més activitats incrementant la utilització de l'equipament encara que els dies que queden lliures no són els més agraïts per programar, etc. Tot i així és susceptible de poder fer millores.

ANÀLISI INDICADORS D'ACTIVITAT

INDICADOR	VIC	MITJANA ALTRES CENTRES SIMILARS	MITJANA BARCELONA
Nº d'habitants	41.647	71.869	72.717
Nº de butaques	1.140	1.208	751
INDEX BUTAQUES / 1000 HABITANTS	27	17	10
Nº de funcions d'arts en viu professionals d'iniciativa municipal fetes a l'EE	64	137	74
Nº total de funcions professionals d'iniciativa municipal fetes en EE propis o aliens	67	150	82
Nº Actes realitzats mitjançant lloguer de sala	59	82	39
Nº Actes realitzats mitjançant cessió gratuïta	9	22	41
Nº Actes d'iniciativa municipal fets a l'EE	8	11	31
Nº d'assistents	29.518	55.070	20.204
INDEX ASSISTENTS/ 1000 HABITANTS	709	766	278
Nº d'entrades venudes (teatre general i familiar)	26.880	45.791	12.885
Despesa total en caixets (teatre general i familiar)	582.321	757.272	219.290
Despeses corrents municipals del Servei	1.418.530	1.938.657	640.764
Ingressos per taxes i preus públics	597.344	924.929	202.006
Aportacions d'altres institucions (Generalitat, Diputació, etc.)	178.179	181.412	70.617
Ingressos per patrocini	179.300	113.476	23.812
Aportació de l'ajuntament	619.915	892.046	397.886
Total taquillaatge (teatre general i familiar)	476.609	606.928	140.302
INDEX PREU MIG ENTRADES TOTAL	18	11	7
Preu màxim lloguer sala	11.000	6.007	3.715

Resum 2013:

Vic té un 42% menys de població de mitjana que els teatres amb els que es compara

Vic té un major índex de butaques per cada 1000 habitants, un 63% més que els teatres que es compara

Malgrat té un 46% menys de mitjana d'assistents el seu índex d'assistents per cada 1000 habitants

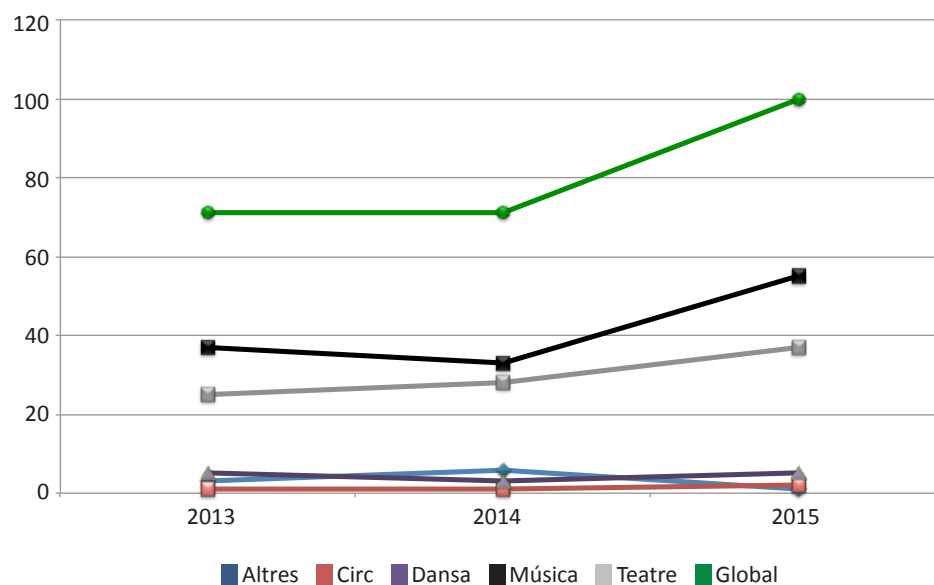
és tan sols un 8% inferior a la mitjana dels altres teatres

En quant a la programació Vic té un 53% menys de nº de funcions que la mitjana dels teatres similars de funcions d'arts en viu professionals d'iniciativa municipal fetes a l'EE

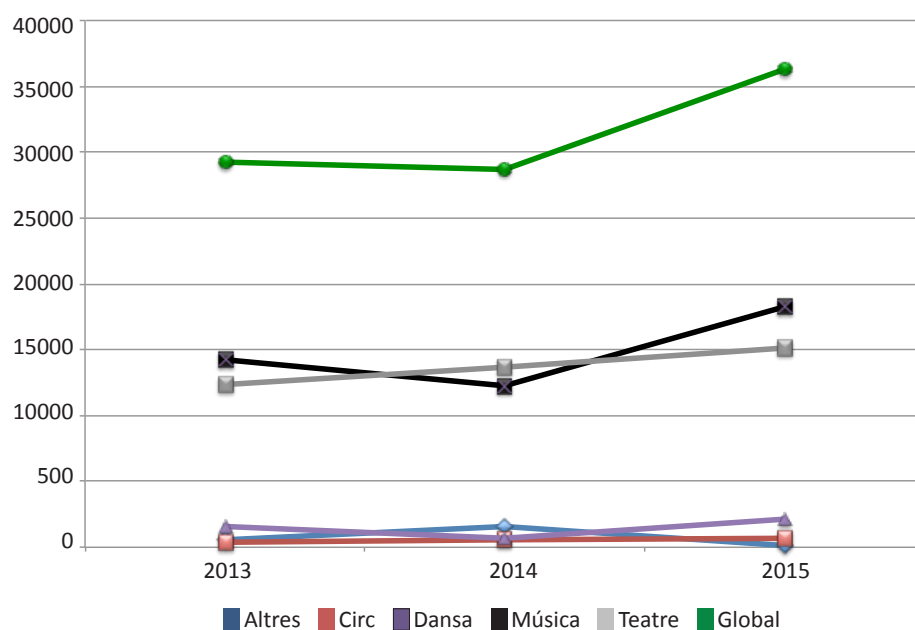
Vic té uns majors ingressos per patrocini, un 58% més que la mitjana dels altres teatres

Vic té un preu màxim de lloguer de sala un 83% superior a la mitjana dels altres teatres

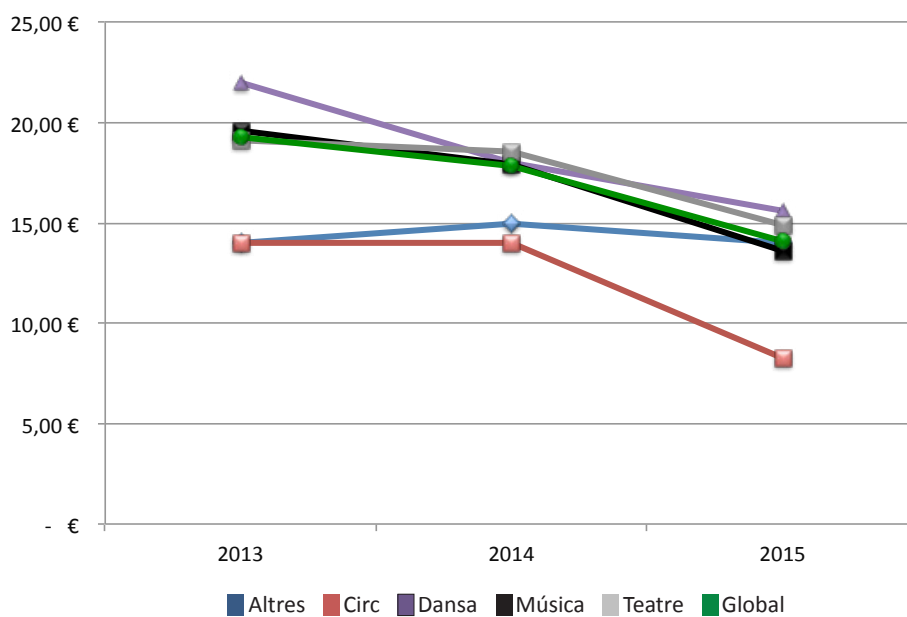
Evolució del total de funcions programades per tipologia (Música, teatre, circ, dansa, altres) 2013-2015

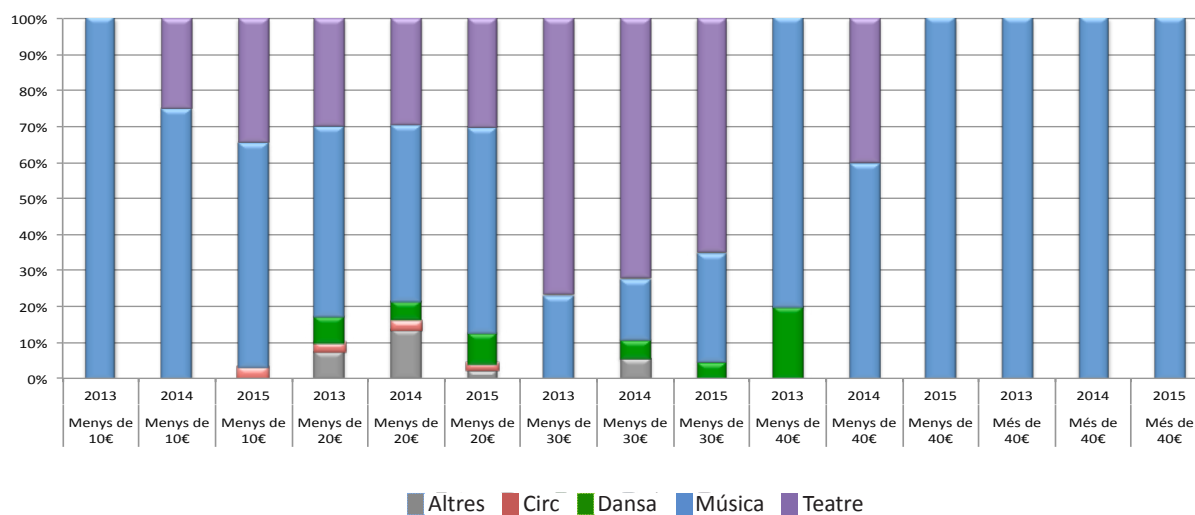
Evolució del total d'espectadors als espectacles programats per tipologia d'espectacle. 2013-2015

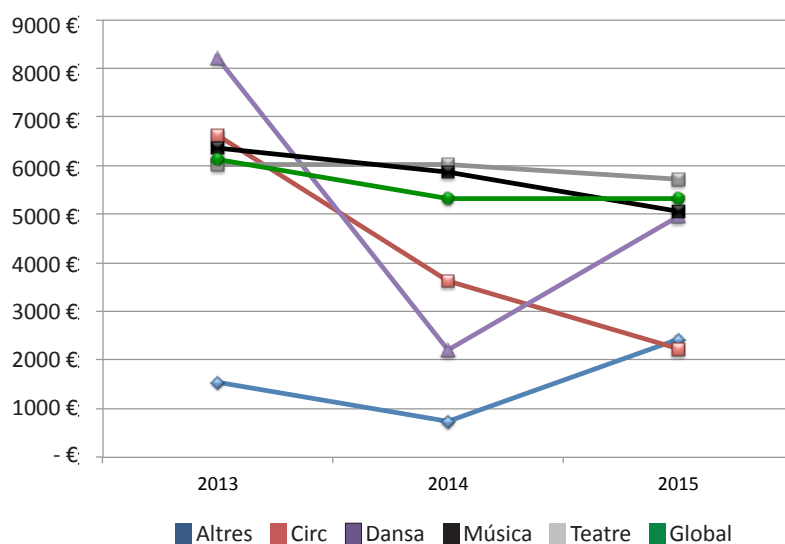
Evolució del preu mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle. 2013-2015

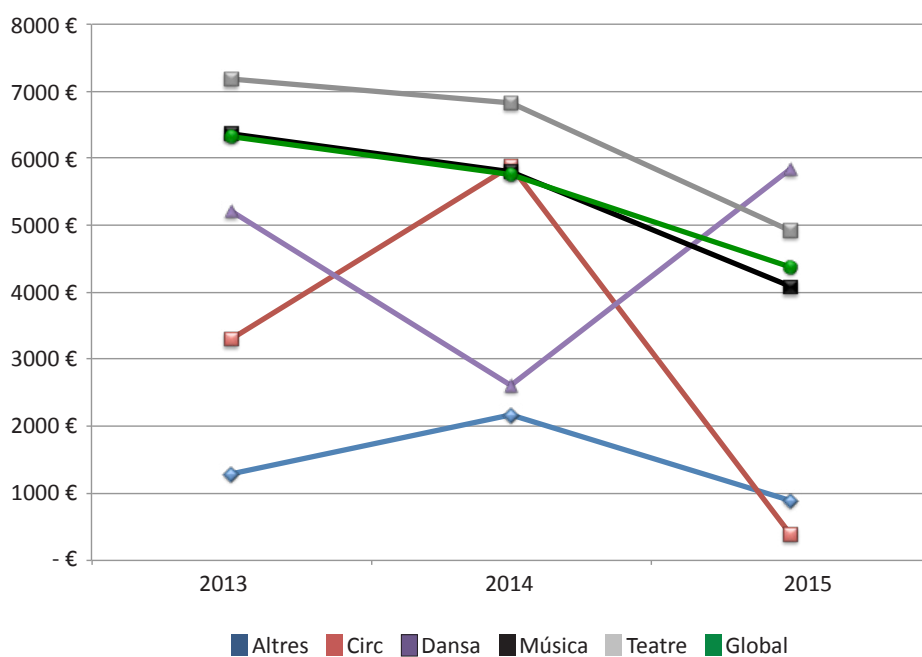
Distribució dels espectacles per preus (rangs) i tipologia d'espectacle. 2013- 2015

Evolució del caixet mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle. 2013-2015

Evolució del taquillatge mitjà dels espectacles per tipologia d'espectacle

Conclusions

- Una gestió econòmica desenvolupada amb rigor i dins dels paràmetres habituals amb una explotació típica de les entitats no lucratives que compten amb ingressos més o menys estables, garantits per l'administració i que es centren en la qualitat.
- Uns costos de personal en valor absolut i ratis comparatius superior al sector però que representen uns costos laborals de plantilla similar al del conveni de l'Ajuntament de Vic i que fan que canviar de model de gestió a una gestió directa mitjançant un organisme autònom suposaria només un 10% de sobrecost més les necessàries adaptacions del departament de RRHH de l'Ajuntament.
- Un marge brut similar a les altres escoles de música que aporta un resultat operatiu que és el doble millor que les altres escoles de música i que esdevé pèrdues a causa de les amortitzacions i els costos generals.
- Un marge brut inferior a la mitjana d'altres teatres degut als treballs per altres empreses que deuen estar més internalitzats als altres teatres, que dona un resultat operatiu inferior a la mitjana d'altres teatres i que es redueix i esdevé pèrdues a causa de les amortitzacions i les despeses d'administració i generals
- Una ocupació i utilització de l'equipament insuficient si es miren només les activitats publicitades, que millora si s'analitzen totes les activitats involucrades a llarg de l'any especialment de l'Escola de Música però que deixa marge de maniobra pel creixement..
- Uns indicadors d'activitat inferiors als de ciutats amb teatres semblants.
- Una programació creixent en nombre d'espectacles i espectadors en la que destaca sobre tot la programació musical.
- Un preu mitjà que s'ha anat disminuint en els darrers exercicis.

ANNEX 2.

Modalitats de gestió dels equipaments culturals de titularitat pública

La literatura existent sobre les diferents modalitats de gestió dels equipaments culturals coincideix, en general, no sols en la descripció de les formes de gestió sinó també dels avantatges i inconvenients.

Sense ànim d'exhaustivitat, ens hem basat, sobretot, en tres fonts d'informació per la seva rellevància:

- BONET, L (coord) i altres (2008). **Externalització de serveis culturals públics. Qualitat i eficiència en la cooperació públic-privat.** Quaderns de Cultura 1. Universitat de Barcelona. Barcelona: Quaderns Gescènics.¹

- GARGALLO, L. (2008). **Fòrum de Regidors i Regidores de Cultura. Models de gestió d'equipaments culturals.** Barcelona, Diputació de Barcelona.

- MARTÍNEZ-ALONSO CAMPS, J.L. (2013). **Les personificacions instrumentals locals: estat de la qüestió.** Revista Catalana de Dret Públic, núm 47.

Fem una breu descripció de les modalitats de gestió que contempla el marc jurídic vigent².

Modalitats de gestió

La primera i gran diferenciació és entre gestió directa i indirecta. **La gestió directa** pot ser feta:

a. Des de l'estructura matriu de l'entitat titular.

És la forma de gestió majoritària de serveis i equipaments culturals en ajuntaments petits, ja que requereix una estructura específica molt petita perquè la majoria de funcions es cobreixen des de les estructures operatives centrals. A tal efecte pot configurar-se una estructura especialitzada o no.

b. A través d'un ens derivat instrumental (PIL).

Les PIL, segons José Luis Martínez-Alonso Camps, són entitats públiques constituïdes normalment per un ens territorial local (municipi, província o comarca) o de resultes de l'acord entre entitats d'aquest caràcter. Poden ser:

- de règim jurídic privat: **les societats mercantils locals unipersonals (SML)**

- o de règim jurídic públic: els **Organismes Autònoms (OA)**, les **entitats públiques empresarials (EPE)**, i les **mancomunitats, consorcis i societats mercantils plurals** en les que participen diversos ens locals (SMLP).

També diu que, legalment, no podria descartar-se la possibilitat que una PIL constituís, al seu torn, una personificació instrumental (així un OA o un consorci creessin una SML).

Martínez-Alonso considera que les PIL suposen l'aplicació de la figura de la descentralització en virtut de la qual es transfereixen competències de les administracions matriu a aquestes personificacions instrumentals que creen.

¹ Aquest opuscle recull les ponències presentades en les Jornades sobre models d'externalització dels

² LLEI 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic. («BOE» 261, de 31-10-2007.)

En aquest sentit cal diferenciar entre la descentralització funcional que respon a criteris juridicoadministratius i tècnics com la cultura i l'esport (organismes autònoms, EPE, SML) i la cooperativa (en les que participen diferents ens locals osupralocals que actuen en el mateix territori).

c. A través d'altres ens amb posició majoritària del titular.

L'entitat titular pot constituir una **fundació**, una **altra institució sense ànim de lucre** (AISAL) o una **societat mercantil local mixta** (SMMix).

La **gestió indirecta** pot ser feta des de diverses modalitats contractuals:

a. La **concessió administrativa**, per la qual l'empresari gestiona el servei al propi risc i ventura.

b. La **gestió interessada**, en virtut de la qual l'Administració i l'empresari participen en els resultats de l'explotació del servei en la proporció que estableix el contracte.

c. El **concert** amb una persona natural o jurídica que realitza prestacions

anàlogues a les que constitueixen el servei públic de què es tracti.

d. L'arrendament³.

e. Una **societat mercantil mixta** en la qual l'Administració participi, per si mateixa o per mitjà d'una entitat pública, de forma minoritària, en concurrència amb persones naturals o jurídiques.

Resumim aquestes modalitats en el diagrama següent:

³ Aquesta modalitat a vegades no es considera pròpiament una gestió indirecta.

Avantatges i inconvenient de les diferents modalitats

L'opuscle "*Models de gestió d'equipaments culturals*" editat per la Diputació de Barcelona descriu les diferents modalitats de gestió i valora, en general, els seus avantatges i inconvenients des de diferents coordenades. Reproduïm el corresponent paràgraf:

1. Control i responsabilitat:

La gestió municipal directa permet un gran control sobre l'oferta i les activitats culturals que es realitzen a l'equipament, però a la vegada sotmet la gestió a plantejaments polítics cíclics que varien segons els mandats. L'efecte de control de la gestió també és important si la gestió es fa des del Patronat Municipal de Cultura, on a més, la figura del gerent del Patronat facilita als responsables polítics l'assignació d'objectius i visualitza la responsabilitat de la gestió en una figura concreta.

L'autonomia d'un Patronat té com a inconvenient el difícil límit en el control que rep des de l'Ajuntament, si aquest és excessiu se'n veurà afectada l'agilitat de gestió, convertint en defecte el que havia de ser virtut.

2. Recursos i estructura necessària:

Si la gestió es fa directament des de l'ens local l'estructura de personal és mínima ja que s'aprofita l'estructura tant administrativa com tècnica ja creada optimitzant així l'ús dels recursos tant humans com econòmics i materials. Però la gestió directa té l'inconvenient de la rigidesa dels horaris dels recursos humans de la plantilla municipal, poc flexible i que pot comportar un excés d'hores extres que cal compensar pactant bosses d'hores amb el personal que s'hi avingui.

Un organisme autònom implica l'existència d'una àrea encarregada del seguiment i control d'aquest amb el risc de duplicar el personal i els recursos dedicats. Així mateix, les diferències en la situació laboral dels treballadors de l'organisme autònom amb la resta de treballadors de la plantilla municipal pot suposar un greuge per aquest tipus de gestió. Però un dels grans avantatges de la gestió a través d'un organisme autònom és l'ús que pot fer dels ingressos fruit de la seva activitat que dona la possibilitat de fer front a despeses extraordinàries o buscar la manera de millorar el seu finançament.

La gestió indirecta minimitza un part dels recursos que l'Administració ha de dedicar a l'equipament tot i que sempre cal garantir els mecanismes de control necessaris i aquest fet comporta una dedicació també de personal i recursos.

Els recursos econòmics per despeses de personal de l'equipament es veuen minimitzats en el cas que es faci gestora una entitat cultural que sovint aconsegueix que amb la feina dels voluntaris es tirin endavant els projectes. Aquest fet però pot esdevenir un dèficit en la gestió pel propi caràcter voluntari de la dedicació que no pot obligar a la capaciació professional. En el cas que la gestió indirecta l'exerceixi una empresa especialitzada assegurem la professionalitat dels responsables de la gestió i reduïm les necessitats d'un organigrama municipal massa ampli.

3. Participació ciutadana

Tot i que aquest aspecte requereix un estudi més profund, a grans trets la gestió directa per part de l'ens local i sota la tutela de la Regidoria de Cultura pot vetllar per que no es faci una pa-

trimonialització de l'equipament per part de determinades entitats usuàries, però a la vegada ens limita el possible patrocini, el finançament extern i la recerca de recursos comunitaris.

En el cas que hi introduïm la figura del Patronat, les entitats poden ser representades en l'organigrama del Ple del Patronat, de manera que s'asseguraria una certa coordinació i participació almenys, d'aquestes entitats. Quan la gestió és indirecta per part d'una entitat cultural la implicació dels ciutadans pot ser més àmplia, tan en assistència com en participació directa en les activitats, però al mateix temps es corre el risc de que l'equipament s'orienti únicament a un sector de la població provocant que no hi hagi prou representativitat.

4. Agilitat de gestió

Per altra banda, la fórmula de gestió directa des de l'ens local té tendència fer la gestió poc àgil a causa dels procediments administratius, donant poca flexibilitat a la presa de decisions i dificultant la resposta a les demandes permanentment canviants de l'àmbit cultural. A més a més, l'estructura pressupostària pública no facilita l'assignació diferenciada de despesa per cada equipament o servei, de manera que és difícil d'avaluar-ne la gestió de forma individualitzada. Aquest aspecte de dinamisme o agilitat de gestió és un dels avantatges que sovint s'utilitzen per a defensar la gestió des d'un organisme autònom local. La gestió econòmica i la gestió del personal a través d'un Patronat de Cultura sol ser més eficient, tot i que en la majoria dels casos la fiscalització sotmesa a l'ens local a la pràctica no permet que el dia a dia sigui més àgil.

Quan la gestió és indirecta i es deixa a mans d'una entitat cultural com ja hem vist es corre el risc d'obtenir una sèrie de dèficits en la gestió bé sigui per la insuficient capacitat tècnica dels responsables

de l'entitat per a gestionar un equipament o bé per què es prioritzen els criteris comercials intentant obtenir una major rendibilitat econòmica que beneficiï l'entitat.

L'externalització en una empresa especialitzada suposa flexibilitat, fet que en l'àmbit cultural és molt valorable donada la seva condició innovadora i creativa. Amb tot, a banda dels avantatges i inconvenients de caràcter general, hi ha altres factors de caràcter local i conjuntural que porten a considerar més aviatjosa una modalitat de gestió que una altra. En aquest sentit podríem citar:

- La singularitat del servei o equipament.
- La cultura organitzativa de l'ens local.
- Les circumstàncies econòmiques.
- Les relacions amb els agents socials del municipi.
- Les bones o males experiències precedents.

Per aquest motiu, cal analitzar, en cada cas, la modalitat de gestió més adequada atenent al conjut de factors que hi incideixen.

Bibliografia adicional

(1994) Équipements culturels territoriaux : projets et modes de gestion. Paris: La Documentation française.

(2003) Equipamientos municipales y de proximidad: gestión de calidad. Ed. Trea.

ANGLADA, C.; LASA, A.; PRIOR, V. (1992) Organismes i empreses municipals en la gestió en l'àmbit de l'urbanisme, la promoció i els serveis municipals. Una aproximació a la seva realitat a la província de Barcelona. Papers de gestió, 5. Diputació de Barcelona.

LÓPEZ DE AGUILETA, I. (2000). Cultura y Ciudad. Manual de política cultural municipal. Gijón: Ed. Trea.

Jaume Colomer BISSAP

ANNEX 3.

Informe fiscalitat model de gestió del teatre Atlàntida

Aspectes fiscals de les diverses modalitats de gestió

I. FISCALITAT EN L'ÀMBIT DE L'IMPOST SOBRE SOCIETATS

L'Impost sobre Societats és un impost que grava l'obtenció de rendes per persones jurídiques que tinguin la seva residència a territori espanyol. A tal efecte, s'entén que una persona jurídica és resident a territori espanyol quan compleix algun dels tres requisits següents: que s'hagi constituït d'acord amb la legislació espanyola; que tingui el seu domicili social a territori espanyol o bé que tingui la seva seu de direcció efectiva a l'esmentat territori.

D'acord amb aquesta configuració, qualsevol de les formes jurídiques que es proposen en el present informe són subjectes passius de l'Impost sobre Societats, en quant es tracta d'ens amb personalitat jurídica pròpia que, essent residents a territori espanyol, obtenen rendiments subjectes a tributació. Ara bé, aquesta primera afirmació ha de ser matisada per l'aplicació d'alguna de les exempcions establertes a la normativa de l'impost o bé per l'aplicació de règims especials de tributació establerts per algun cas concret. A continuació s'analitzen les particularitats que afecten a cadascuna de les fórmules proposades.

1. GESTIÓ PER UNA FUNDACIÓ

1.1. Règim fiscal d'entitat parcialment exempta

A l'actualitat, la Fundació L'Atlàntida és una entitat privada sense afany de lucre que, per la seva naturalesa i fun-

cions, està subjecte al règim fiscal establert a la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge (en endavant LIFM). Es tracta d'un règim fiscal que no és d'aplicació automàtica sinó que cal manifestar, de forma expressa, la voluntat de l'entitat per acollir-se al mateix, comunicació que va ser presentada a l'Agència Tributària en el seu moment.

En termes generals, es tracta d'un règim fiscal molt avantatjós en quant comporta l'exempció de tributació de la pràctica totalitat de les rendes obtingudes per la Fundació en l'àmbit de l'Impost sobre Societats. Tot i això, cal tenir en compte que, com indica el nom del règim fiscal aplicable, no hi ha una exempció total sinó que es tracta d'un règim d'exempcions objectives, aplicables sobre determinades fonts de renda i condicionades al compliment de determinats requisits.

1.2. Exempcions aplicables a les activitats econòmiques desenvolupades en compliment de l'objecte fundacional

D'acord amb l'article 2 dels Estatuts de la Fundació l'Atlàntida el seu objecte fundacional està constituït per *"la docència en l'àmbit musical, la programació i l'explotació d'activitats musicals, artístiques i culturals i la gestió d'equipaments culturals"*. Per al com-

pliment d'aquest objectiu general, la Fundació realitza les següents activitats, definides també a l'article segon dels seus Estatuts:

- a) Gestió d'una escola de música i d'un conservatori, impartint l'ensenyament musical en tots els graus, nivells i especialitats que permeti la regulació vigent així com la realització de tasques de formació permanent de postgraduats, l'organització de cursos de reciclatge, de seminaris i de simposis relacionats amb la música, així com la dotació de fons bibliogràfics, documentals i audiovisuals.
- b) Gestió d'equipaments culturals de titularitat pública o privada, mitjançant la programació d'activitats musicals, teatrals, artístiques i culturals.
- c) La publicació, sense afany de lucre, de material bibliogràfic amb finalitats pedagògiques relacionades amb l'àmbit musical.
- d) L'organització i promoció de qualsevol tipus d'actes relacionats amb la cultura, especialment en l'àmbit de les arts escèniques i la música.

Aquestes activitats són desenvolupades en forma d'explotació econòmica en quant l'entitat no lucrativa ordena, per compte propi, mitjans de producció i recursos humans, o un d'ambdós, amb la finalitat d'intervenir en la producció o distribució de béns i serveis. Per tal que les rendes obtingudes en el desenvolupament d'aquestes activitats quedin exemptes de tributació en l'àmbit de l'Impost sobre Societats, cal que es compleixin, simultàniament dos requisits:

- Per una banda, cal que es tracti d'explotacions econòmiques que siguin desenvolupades en compliment de l'objecte o finalitat específica de la Fundació;
- I, per una altra, que es tracti d'activitats recollides al llistat de l'art. 7 de l'esmentada Llei 49/2002.

Ambdós requisits es compleixen en el cas de la Fundació l'Atlàntida en quant és evident que es tracta d'activitats que coincideixen amb el fi fundacional identificat als Estatuts de l'entitat i, a l'hora, es tracta d'activitats econòmiques recollides al llistat establert a l'art. 7 LIFM (en concret, art. 7.5: *"organització de representacions musicals, coreogràfiques, teatrals, cinematogràfiques o de circ"*; art. 7.7: *"ensenyament i formació professional, en tots els nivells i graus del sistema educatiu i les d'educació permanent i d'adults quan estiguin exemptes de l'IVA"*; art. 7.8: *"organització d'exposicions, conferències, col·loquis, cursos i seminaris"*; 7.9: *"elaboració, edició, publicació i venda de llibres, revistes, fulletons, material audiovisual i material multimèdia"*).

1.3. Exempcions aplicables a les activitats econòmiques no vinculades amb l'objecte fundacional

La Fundació pot dur a terme activitats econòmiques no vinculades amb el seu objecte fundacional, com ara, gestionar una cafeteria o una botiga dintre de l'espai físic ocupat per l'Atlàntida de Vic.

En aquest context, la Llei 49/2002 preveu l'exempció de les rendes derivades d'explotacions econòmiques que no coincideixen amb l'objecte fundacional quan es tracti d'activitats auxiliars o complementàries o bé d'escassa rellevància. Aquesta consideració vindrà donada per la comparativa entre l'import net de la xifra de negocis corresponent a aquestes activitats i els ingressos totals de l'entitat.

En concret, s'entén que una activitat econòmica té caràcter auxiliar o complementari quan l'import net de la xi-

fra de negocis corresponent a la mateixa sigui inferior al 20 per cent dels ingressos totals de l'entitat, mentre que té la consideració d'activitat d'escassa rellevància quan l'esmentat import net és inferior a 20.000 €.

L'aplicació d'aquesta exempció requerirà, per tant, veure quins són els imports anuals de les respectives activitats no vinculades a l'objecte fundacional i només quan es trobin dintre dels límits legalment establerts estaran exemptes de tributació.

1.4. Exempcions aplicables a altres rendes rebudes per la Fundació

Al costat de les rendes derivades de les activitats econòmiques realitzades per l'entitat no lucrativa, bé sigui per desenvolupar el seu fi fundacional o bé alienes al mateix, la Fundació pot rebre rendes de diversa naturalesa que també poden quedar exemptes de l'Impost sobre Societats. En concret, l'art. 6 LIFM estableix un llistat tancat integrat per les següents rendes:

a) Donacions, és a dir, aportacions gratuïtes rebudes de persones físiques i jurídiques que vulguin col·laborar amb els fins de l'entitat.

b) Quantitats rebudes mitjançant convenis de col·laboració o contractes de patrocini publicitari.

Els convenis de col·laboració són acords signats entre la Fundació i empreses o persones físiques que siguin empresaris o professionals, mitjançant els quals aquests atorguen un ajut econòmic per a la realització de les activitats d'interès general que l'entitat no lucrativa duu a terme, a canvi de la difusió d'aquesta col·laboració. En aquest context, és habitual que en l'organització dels esdeveniments

musicals, teatrals o artístics que duu a terme la Fundació es compti amb el finançament atorgat per empreses locals i que, per exemple, en els fulletons publicitaris dels mateixos o en el respectius programes es faci constar aquesta col·laboració. En aquest context, els ingressos rebuts per la Fundació en el marc dels convenis de col·laboració signats amb les empreses quedarien exemptes de tributació.

El mateix passaria amb els ingressos rebuts per la Fundació mitjançant contractes de patrocini publicitari, en el marc dels quals es podria pactar una contraprestació publicitària de major rellevància. Cal tenir en compte, però, que en el cas dels contractes de patrocini aquesta contraprestació publicitària estarà subjecte a l'IVA en entendre's que existeix una prestació de serveis per part de l'entitat no lucrativa, subjecció que, en canvi, no existeix respecte als convenis de col·laboració.

c) Quotes satisfetes pels associats, sempre que estiguin vinculades amb l'activitat econòmica duta a terme per la Fundació en la prestació dels serveis d'organització d'espectacles teatrals, musicals, coreogràfics, audiovisuals o cinematogràfics, així com respecte de l'activitat d'ensenyament de música.

d) Subvencions vinculades amb activitats econòmiques exemptes, és a dir, amb les activitats desenvolupades per l'entitat en compliment del seu objecte fundacional (vegeu apartat 1.2 anterior). Qualsevol altra subvenció diferent d'aquesta quedaria sotmesa a tributació en l'àmbit de l'Impost sobre Societats.

e) Les rendes procedents de transmissions o adquisicions de béns i drets, tant a títol oneros com lucratiu.

f) Les rendes procedents del patrimoni

ni mobiliari i immobiliari de l'entitat. Aquest és el cas, per exemple, dels dividends obtinguts per la Fundació per la seva participació en el capital social d'empreses, l'import dels interessos generats per dipòsits bancaris titularitat de la Fundació o l'import de l'arrendament derivat del lloguer de béns propietat de l'entitat o de béns dels que aquesta disposa en la seva condició d'arrendatària, com ara el lloguer de sales, aules o espais del centre l'Atlàntida de Vic.

1.5. Tipus de gravamen reduït en cas de rendes subjectes a tributació

En el supòsit que la Fundació hagi de tributar a l'Impost sobre Societats per la percepció de rendes a les que no resulta aplicable cap de les exempcions establertes a la normativa vigent, la seva tributació és menor a la que resulta aplicable a qualsevol altre subjecte passiu d'aquest impost.

En concret, el tipus de gravamen aplicable a les entitats no lucratives acollides a la Llei 49/2002 és del 10%, un percentatge notablement inferior al tipus general del 25% establert a la normativa de l'Impost sobre Societats.

1.6. Obligació de declarar i obligació de retenció

D'acord amb l'art. 13 de la LIFM, les entitats sense ànim de lucre estan obligades a presentar l'autoliquidació de l'Impost sobre Societats, identificant la totalitat de rendes obtingudes durant l'exercici, amb independència que les mateixes estiguin o no exemptes de tributació. Es tracta, així, d'una obligació formal de caràcter autònom a l'obligació de tributar, és a dir, al fet que la quota tributària pugui resultar zero com a conseqüèn-

cia de la total exempció de les rendes rebudes durant l'exercici.

Per altra banda, pel que es refereix a les retencions, les rendes rebudes per la Fundació que estiguin exemptes de tributació no es troben sotmeses a retenció (cas, per exemple, dels interessos obtinguts per dipòsits bancaris). En cas que el pagador de les corresponents rendes hagi practicat indegudament algun tipus de retenció sobre les mateixes, la Fundació tindrà dret a sol·licitar la seva devolució mitjançant el procediment tributari establert a tal efecte.

A l'hora, quan la Fundació aboni a tercers rendes sotmeses a retenció (cas, per exemple, de les nòmines dels seus treballadors), haurà de practicar la retenció corresponent i ingressar-la al Tresor Públic en els terminis establerts a tal efecte en la seva condició d'obligat tributari retenidor.

1.7. Incentius fiscals al mecenatge

Un aspecte a destacar en cas que la gestió sigui duta a terme per una Fundació és la relativa a l'aplicació dels incentius fiscals al mecenatge.

Així, les persones físiques i jurídiques que col·laborin amb la fundació mitjançant la realització de donacions podran aplicar al seu impost personal – IRPF en cas de persones físiques o bé a l'Impost de Societats en el supòsit de persones jurídiques – certs incentius fiscals que reduiran la seva càrrega impositiva. Cal destacar, però, que l'aplicació d'aquests incentius fiscals només és possible respecte les donacions, això és, respecte les aportacions totalment desinteressades en les que el donant no rep cap tipus de contraprestació a canvi.

Per la seva banda, les quotes satisfetes pels associats només donen dret a aplicar els incentius fiscals al mecenatge quan el seu pagament no es correspongui amb el dret a rebre cap mena de contraprestació, present o futura. Així, si la quota satisfeta els dona dret a assistir, per exemple, a cursos o conferències, els associats no podran aplicar els incentius fiscals al mecenat-

ge, malgrat que per la Fundació les rendes obtingudes per aquest concepte es trobin exemptes de tributació (vegeu, en aquest sentit, l'apartat 1.4 anterior).

L'import dels incentius fiscals que poden aplicar els donants de la Fundació l'Atlàntida són els següents:

	PERSONES FÍSQUES	
	Deducció quota IRPF	
	2015	2016
Primers 150 € donats	50%	75%
Restant import donat	27'5% 32'5% ⁽¹⁾	30% 35% ⁽¹⁾
Límit deducció base liquidable	10%	10%

	PERSONES JURÍDIQUES	
	Deducció quota IS	
	2015	2016
Import donat	35% 37,5 ⁽¹⁾	35% 40% ⁽¹⁾
Límit deducció base liquidable	10%	10%

Aquest percentatge incrementat resulta d'aplicació a les donacions realitzades a la mateixa entitat durant un mínim de 3 anys consecutius. Es tracta d'un incentiu per la fidelització amb una mateixa entitat no lucrativa. Finalment, cal destacar que la signatura d'un conveni de col·laboració amb la Fundació també té importants incen-

tius fiscals pels col·laboradors. En concret, podran deduir el 100 per cent de l'ajut econòmic donat a l'entitat no lucrativa a la base imposable de l'Impost sobre Societats – en cas que el col·laborador sigui una persona jurídica - o bé de l'IRPF – en cas que el col·laborador sigui una persona física amb la condició d'empresari o professional -.

2. GESTIÓ PER UN ORGANISME AUTÒNOM

2.1. Règim fiscal d'entitat totalment exempta

L'art. 9 de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats (en endavant LIS) conté l'enumeració d'un seguit d'entitats a les que declara exemptes en la seva condició d'entitats públiques. En concret, l'apartat 1.b) de la LIS declara totalment exempts de l'Impost sobre Societats *"els organismes autònoms de l'Estat i les entitats de Dret Públic de caràcter anàleg de les Comunitats Autònomes i de les entitats locals"*.

En conseqüència, l'organisme autònom que, en el seu cas, es creés per a la gestió analitzada al present informe quedaria totalment exempt de tributació en l'àmbit de l'Impost sobre Societats, donat que la legislació vigent preveu una exempció de naturalesa subjectiva que afecta a l'ens en quant a tal, amb independència de la naturalesa jurídica de les rendes rebudes en l'exercici impositiu.

Aquesta exempció total té les següents conseqüències jurídiques en l'àmbit tributari:

- L'organisme autònom no està obligat a presentar l'autoliquidació de l'Impost sobre Societats, siguin quines siguin les rendes obtingudes durant l'exercici impositiu.
- Les rendes rebudes per l'ens públic no estan sotmeses a retenció. En cas que les persones que hagin satisfet rendes a l'organisme autònom practiquin retencions sobre les mateixes, l'ens públic tindrà dret a la devolució de la retenció indegudament practica-

– Quan l'organisme autònom aboni a tercers rendes sotmeses a retenció (cas, per exemple, de les nòmines dels seus treballadors), haurà de practicar la retenció corresponent i ingressar-la al Tresor Públic en els terminis establerts a tal efecte.

2.2. Incentius fiscals al mecenatge

D'acord amb l'art. 16.b) de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge, tenen la consideració d'entitats beneficiàries de les actuacions de mecenatge *"l'Estat, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals, així com els Organismes Autònoms de l'Estat i les entitats autònomes de caràcter anàleg de les Comunitats Autònomes i de les Entitats Locals"*.

En conseqüència, les persones físiques i jurídiques que realitzessin donacions a l'Organisme Autònom que, en el seu cas, es creés per a la gestió plantejada al present informe podrien gaudir dels incentius fiscals al mecenatge establerts a l'esmentada llei en els mateixos termes descrits a l'apartat 1.7 anterior.

3. GESTIÓ PER UNA SOCIETAT MERCANTIL

En termes generals, les societats mercantils públiques, siguin de capital íntegrament públic o només parcialment participades amb capital públic, són subjectes passius de l'Impost sobre Societats i queden fora, per no estar expressament previstes, de l'àmbit d'aplicació de les exempcions establertes a l'art. 9 LIS.

Tot i això, la legislació vigent preveu una important bonificació que afecta a les societats mercantils de capital íntegrament públic, fet que motiva l'anàlisi separat d'aquestes dues modalitats de gestió.

3.1. Societat mercantil de capital íntegrament públic

Com s'ha indicat, les societats mercantils públiques són subjectes passius de l'Impost sobre Societats. Aquest fet determina que cada exercici econòmic hagin de presentar l'autoliquidació de l'Impost sobre Societats, calculant l'import de la seva base imposable atenent a la totalitat dels ingressos i despeses obtinguts i realitzats durant l'exercici i tributant al tipus general de l'impost establert a tal efecte (25%).

Tot i això, quan es tracta d'una societat mercantil de capital íntegrament públic, cal tenir en compte l'existència d'una important bonificació aplicable sobre les rendes procedents de la prestació de determinats serveis públics, bonificació que equival a una mena d'exempció tècnica, donat el seu elevat percentatge. Així, malgrat tractar-se d'entitats subjectes a l'Impost, l'aplicació d'aquesta bonificació determina l'exclusió de gravamen d'un important volum de les rendes obtingudes per la mateixa i la pràctica equiparació d'aquestes empreses públiques, a efectes de l'Impost sobre Societats, als ens territorials.

En concret, l'art. 34 de la LIS estableix que *"Tindrà una bonificació del 99 per cent de la part de la quota íntegra que correspongui a les rendes derivades de la prestació de qualsevol dels serveis establerts a l'apartat 2 de l'art. 25 o a l'apartat 1.a), b) i c) de l'art. 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, de com-*

petències de les entitats territorials, municipals i provincials, excepte quan s'explotin pel sistema d'empresa mixta o de capital íntegrament privat".

La societat mercantil pública, amb capital íntegrament participat per l'Ajuntament de Vic, que, en el seu cas, fos creat per a la gestió dels serveis culturals analitzats al present informe es mouria dintre de l'àmbit objectiu establert a l'esmentat art. 34 LIS, donat que els serveis prestats es troben inclosos a l'apartat 2.m) de l'art. 25 de la Llei Reguladora de Bases del Règim Local (*"promoció de la cultura i equipaments culturals"*).

Pel que es refereix a les rendes bonificables, de l'art. 34 LIS es desprèn que la bonificació serà del 99 per cent de la part de la quota íntegra que correspongui a les rendes incloses dintre de l'àmbit objectiu d'aplicació, és a dir, de les rendes que corresponguin a la prestació dels serveis vinculats a la promoció de la cultura i els equipaments culturals. En canvi, quedarien plenament subjectes a tributació les rendes obtingudes mitjançant qualsevol altre activitat duta a terme per l'empresa pública, aplicant-se, en aquest cas, el règim general establert a la LIS.

Tot i aquesta afirmació, cal fer algunes matisacions atenent a la pròpia finalitat de la norma. En aquest sentit, cal entendre que l'aspecte rellevant per a l'aplicació de la bonificació és el relatiu a la font de la que prové l'ingrés, de manera que si l'ingrés prové d'una activitat bonificada o bé d'una activitat auxiliar o adjectiva de la mateixa – és a dir, vinculada a aquella – es podrà beneficiar de la bonificació, mentre que si l'ingrés prové d'una activitat no bonificada o d'activitats auxiliars de la mateixa no procedirà la seva aplicació i, per tant, correspondrà, respecte aquestes

darreres, la seva íntegra tributació. En aquest sentit, per exemple, s'aplicaria la bonificació als ingressos financers derivats de la inversió dels recursos sobrants de tresoreria (com, de forma expressa, es reconeix a les resolucions del Tribunal Econòmic-Administratiu Central de 4 de febrer i 18 de març de 1992 i 11 de juliol de 1997, així com a les Contestacions de les Consultes de la Direcció General de Tributs de 27 de juliol de 1999 i 12 de juliol de 2000), als dividendes procedents de la cartera de valors de la pròpia entitat (en aquest sentit, sentència del Tribunal Suprem de 22 de febrer de 2003) o a les subvencions, tant corrents com de capital, rebudes per la societat mercantil pública per al desenvolupament de les activitats bonificades (Contestació de la Direcció General de Tributs de 10 d'octubre de 1997).

Tot i que l'aplicació concreta d'aquesta bonificació cal un anàlisi casuístic envers les rendes que entren dins del seu àmbit objectiu, el cert és que es trac-

ta d'una important mesura que, com ja s'ha indicat a l'inici, comporta una exclusió de gravamen de les rendes vinculades a la prestació dels serveis relacionats amb la promoció de la cultura i els equipaments culturals, activitat que constituïria l'objecte social de la societat mercantil pública que, en el seu cas, es decidís crear.

3.2. Societat mercantil mixta

Les societats mercantils mixtes, de capital parcialment públic, són subjectes passius de l'Impost sobre Societats, no essent d'aplicació cap tipus d'exempció, ni objectiva ni subjectiva, ni tampoc la bonificació establerta a l'art. 34 de la LIS.

Aquest fet determina que aquestes societats tributin, en el marc de l'Impost sobre Societats, com qualsevol altre societat o empresa de caire mercantil privada i, per tant, amb plena subjecció al tribut i al tipus de gravamen general.

II. FISCALITAT EN L'ÀMBIT DE L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT

L'anàlisi de la fiscalitat en l'àmbit de l'Impost sobre el Valor Afegit requereix tenir en compte la prestació dels serveis culturals en el marc de les diverses formes jurídiques analitzades al present informe, portant-nos a fer l'estudi separat de cadascun dels supòsits.

1. GESTIÓ DIRECTA PER L'AJUNTAMENT DE VIC

1.1. Gestió directa dels serveis culturals

En cas que l'Ajuntament de Vic pres-tés, directament, serveis als ciutadans, aquests serveis haurien de comportar, en principi, la meritació de l'IVA. Tot i això, el legislador ha regulat aquesta situació establint una regla especial, continguda a l'article 7.8 de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (en endavant LIVA), per la qual les entregues de béns i les prestacions de serveis realitzades directament pels ens públics sense contraprestació o mitjançant contraprestació de naturalesa tributària (per exemple, una taxa) queden **no subjectes a l'IVA** i, per tant, els ens públics **no han de repercutir l'IVA** per la prestació dels mateixos.

Aquesta regla general de no subjecció es completa amb un seguit d'excepcions que afecten a la prestació de determinats serveis per part dels ens públics que sempre queden subjectes a l'IVA (cas, per exemple, de les operacions de distribució d'aigua o de transport de persones).

Com a conseqüència de l'aplicació d'aquestes regles **molts dels serveis**

prestats per l'Ajuntament de Vic no generen la repercussió d'IVA als destinataris dels serveis.

La no repercussió d'IVA en la prestació de serveis té una important conseqüència en relació a la deducció de les quotes d'IVA suportades per l'adquisició dels béns i drets necessaris per dur a terme la prestació dels serveis. Concretament, les quotes d'IVA suportades no tindran la condició de deduïbles per l'entitat que ha suportat aquestes quotes d'IVA (article 94.U.1er.a) de la LIVA). Aquesta regla converteix les quotes d'IVA suportades en un increment del cost de la prestació del servei per a l'Ajuntament.

1.2. Arrendament de l'edifici l'Atlàntida

D'acord amb la informació de què disposem, l'Ajuntament de Vic és propietari de l'edifici l'Atlàntida, el qual lloga aquest edifici a la Fundació l'Atlàntida que paga el corresponent import per aquest arrendament.

En el cas de que el servei prestat per l'Ajuntament sigui un servei d'arrendament d'un bé immoble que no es troba destinat a habitatge – cas que esdevé en el cas que analitzem al present informe – el tractament fiscal a l'IVA és diferent a l'exposat al punt anteriors envers la prestació de serveis. En cas d'arrendament, pel fet de ser l'arrendador, l'Ajuntament de Vic es converteix immediatament en subjecte passiu d'IVA (article 5.U.c) de la LIVA) prestant un servei que està subjecte i no exempt d'IVA (article 11 Llei de la LIVA). És per aquest fet, que l'Ajuntament ha de procedir a la repercussió

de l'IVA al tipus del 21 per cent per les rendes de lloguers que tingui dret a cobrar dels arrendataris.

L'obligació de repercussió de l'IVA en l'arrendament es compensa pel dret a deduir les quotes d'IVA suportades per poder prestar aquest servei d'arrendament. En conseqüència, les quotes d'IVA repercutides pels proveïdors de l'Ajuntament es podran deduir en el moment de presentar la declaració d'IVA per part de l'Ajuntament.

S'ha de tenir en compte, a més, que les regles de deducció de les quotes d'IVA derivades de la prestació del servei d'arrendament d'un bé immoble no destinat a habitatge s'apliquen exclusivament a aquesta activitat i no s'apliquen a la resta de prestacions de serveis.

En el cas present, l'Ajuntament de Vic construeix el nou edifici L'Atlàntida, de forma que rep béns i serveis d'industrials i de professionals que repercuteixen l'IVA a les seves factures. Donat que un cop finalitza la construcció del nou edifici aquest es destina a l'arrendament a la Fundació L'Atlàntida, l'Ajuntament de Vic presta un servei a la Fundació L'Atlàntida subjecte i no exempt d'IVA, pel qual repercuteix l'IVA al tipus del 21 per cent. El fet que l'Ajuntament de Vic procedeix a la repercussió de l'IVA l'habilita a beneficiar-se de la deducció de les quotes de IVA suportades provinents d'industrials i de professionals. Així mateix, l'Ajuntament de Vic té dret a la devolució de les quotes d'IVA suportades que excedeixen les quotes d'IVA repercutides. Això suposa, segons la informació facilitada, una reducció important dels costos finals de l'obra per l'Ajuntament de Vic que s'ha estimat en cinc milions d'euros.

2. GESTIÓ PER UNA FUNDACIÓ

La Fundació presta essencialment dos tipus de serveis: organització d'espectacles i ensenyament de música.

. Les activitats o serveis **d'organització d'espectacles** teatrals, musicals, coreogràfics, audiovisuals o cinematogràfics són operacions exemptes d'IVA donat que es tracta de serveis prestats per una entitat cultural privada de caràcter social, la Fundació L'Atlàntida (article 20.U.14.c) Llei 37/1992).

. En el cas de l'activitat **d'ensenyament de música** es tracta d'un servei exempt d'IVA donat que la prestació del servei s'efectua per part d'una entitat autoritzada i es tracta d'un ensenyament reglat (article 20.U.9 Llei 37/1992).

El fet que la Fundació realitzi serveis exempts d'IVA fa que no hagi de repercutir cap quota d'IVA als usuaris per la prestació de serveis i, a l'hora, implica que no té dret a deduir les quotes d'IVA suportades. En conseqüència, l'IVA derivat de l'adquisició dels béns i serveis rebuts (exemple, el lloguer de l'immoble o els honoraris dels artistes) esdevé un increment dels costos per la Fundació.

3. GESTIÓ PER UN ORGANISME AUTÒNOM

Com ja s'ha indicat, l'Ajuntament de Vic, propietari de l'edifici L'Atlàntida, tindrà l'obligació de repercutir l'IVA al 21 per cent pel lloguer que ha de satisfer l'Organisme Autònom que es constitueixi per poder fer ús de l'espai. Lògicament, l'Ajuntament de Vic haurà de presentar declaració d'IVA per aquesta operació i ingressar les quotes d'IVA repercutides a l'organisme autònom per aquest concepte.

En relació a les activitats desenvolupades per l'Organisme Autònom que es constitueixi, la seva fiscalitat en l'àmbit de l'IVA serà el següent:

- . En relació a les **activitats d'organització de representacions** teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques, ens trobem davant de prestacions de serveis exemptes d'IVA donat que són realitzades per una entitat de dret públic com ara un Organisme Autònom (art. 20.U.14è.c) de la Llei 37/1992).

- . Respecte les prestacions de **serveis educatius d'educació musical**, ens trobem davant prestacions de serveis que també es troben exemptes d'IVA per raó de l'entitat que les realitza, en quant són desenvolupades per un ens de dret públic. Així mateix, es tracta de serveis d'educació reglada, d'acord amb el previst a l'article 20.U.9è Llei 37/1992, de manera que també resulten exempts per aquest concepte.

El fet que els serveis prestats per l'Organisme Autònom es trobin exemptes d'IVA impedeix que es puguin deduir les quotes d'IVA suportades com, per exemple, les derivades de l'arrendament de l'espai.

4. GESTIÓ PER UNA SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA

En el mateix sentit exposat als punts anteriors, l'Ajuntament de Vic és propietari de l'edifici L'Atlàntida i per tant, haurà de repercutir l'IVA al 21 per cent pel lloguer que ha de satisfer la societat mercantil mixta que es constitueixi per l'ús de l'espai. Lògicament, l'Ajuntament de Vic haurà de presentar declaració d'IVA per

aquesta operació i ingressar les quotes d'IVA repercutides.

La societat mercantil mixta que es constitueixi, sigui de capital íntegrament públic o bé només participada en part per l'Ajuntament, procedirà a realitzar les següents activitats:

- . Les **activitats d'organització de representacions** teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques. Aquestes prestacions de serveis no es troben exemptes d'IVA donat que són realitzades per una entitat que no té la condició d'entitat pública ni d'entitat d'interès social. No es pot aplicar l'exempció prevista a l'article 20.U.14è.c) de la Llei 37/1992. En conseqüència, la societat mercantil haurà de repercutir l'IVA al 21 per cent al preu de les entrades dels ciutadans que vulguin gaudir d'aquestes activitats. A l'hora, tindrà dret a la deducció de les quotes d'IVA suportades en la proporció corresponent a l'ús que faci de l'espai llogat (és a dir, podrà deduir una part de l'IVA suportat pel lloguer de l'immoble a l'Ajuntament, en proporció als metres quadrats destinats al desenvolupament d'aquestes activitats).

- . Les **prestacions de serveis d'educació musical**. Aquestes prestacions de serveis es troben exemptes d'IVA si la societat mercantil mixta ha rebut l'autorització del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya per la prestació d'aquest servei educatiu, i a més es tracta de serveis d'educació reglada, d'acord amb el previst a l'article 20.U.9è Llei 37/1992.

El fet que els serveis educatius prestats per la societat mercantil mixta es trobin exemptes d'IVA impedeix que es puguin deduir la part de les quotes d'IVA suportades que es troben vinculades al servei d'educació desenvolupat.

pat. A forma de resum, en el següent quadre es recullen les principals diferències entre les diverses modalitats analitzades, atenent al servei prestat, a l'exempció o no d'aquesta prestació a efectes d'IVA així com a la possibilitat de deduir l'IVA suportat.

QUI PRESTA EL SERVEI?	QUINS SERVEIS ES PRESTEN?	EXEMPCIÓ IVA?	DEDUCCIÓ IVA SUPORTAT?
FUNDACIÓ	Espectacles	Sí	No
	Educació musical	Sí	No
ORGANISME AUTÒNOM	Espectacles	Sí	No
	Educació musical	Sí	No
SOCIETAT MERCANTIL	Espectacles	No	Sí
	Educació musical	Sí	No

III. NATURESA JURÍDICA DE LA PRESTACIÓ A SATISFER PELS USUARIS DEL SERVEI

1. PRESTACIÓ PATRIMONIAL DE CARÀCTER PÚBLIC

En aquest apartat de l'informe es farà un breu anàlisi de la figura jurídica a través de la qual s'haurà de finançar la prestació del servei públic d'educació musical i d'activitats d'organització de representacions teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques.

Aquest anàlisi ha de partir de la naturalesa jurídica del servei prestat, prenent com a punt de partida la concurrència o no de les dues circumstàncies següents:

- a) En primer lloc, del fet que siguin serveis o activitats que siguin de sol·licitud o recepció obligatòria per part dels ciutadans.
- b) En segon lloc, del fet que es tracti de serveis o activitats que també siguin prestats pel sector privat en l'àmbit territorial corresponent, de manera que el ciutadà que vol fer ús dels mateixos tingui l'opció d'escollir entre el sector públic o privat per rebre la prestació del mateix.

En aquest context, val a dir que els serveis que són objecte d'anàlisi al present informe no són serveis de sol·licitud o recepció obligatòria per part dels ciutadans, en tant en quant no existeix cap norma legal o reglamentària que els obligui a rebre o sol·licitar aquest tipus de serveis i tampoc resulten imprescindibles per a la vida privada o social dels ciutadans.

Per altra banda, si mirem l'oferta d'aquests serveis al terme municipal

de Vic, observem que els ciutadans que els volen rebre necessàriament han d'acudir al sector públic per poder gaudir dels mateixos, donat que no hi ha altres escoles de música o entitats organitzadores d'espectacles, de caire privat, dintre del terme municipal. Existeix, així, un monopoli de fet en la prestació d'aquests serveis fet que determina que estigui present la nota de la coactivitat en la prestació del servei o activitat, circumstància que determina, atenent a la legislació vigent i a la doctrina constitucional sobre la matèria, que ens trobem davant d'una **prestació patrimonial de caràcter públic**.

Aquesta qualificació té una conseqüència jurídica fonamental: el seu establiment s'ha de realitzar d'acord amb la llei i, per tant, està subjecte al principi de reserva de llei. Aquest fet és conseqüència directa del que disposa, a tal efecte, l'art. 31.3 del Text Constitucional¹⁵ i de la interpretació que, del mateix, ha realitzat el Tribunal Constitucional. En l'àmbit local, el compliment d'aquesta obligació es realitzarà mitjançant l'aprovació del corresponent reglament del servei, de l'ordenança no fiscal de la tarifa a satisfer pels usuaris del servei o bé, en el seu cas, de l'ordenança fiscal corresponent per part del Ple municipal. Tornarem a fer referència a aquesta qüestió en el marc de cadascun dels apartats següents.

¹⁵ El tenor literal d'aquest article és el següent: "Només podran establir-se prestacions personals i patrimonials de caràcter públic d'acord a la llei".

Una vegada determinada la naturalesa jurídica que, amb caràcter general, correspon a la prestació a satisfer per l'usuari del servei o activitat corresponent, cal determinar quina figura concreta, tributària o no, correspon aplicar. En aquest context, caldrà tenir en compte quin és el règim jurídic en base al qual es presta el servei i, per tant, atenent al fet que aquest es presti en règim de Dret Públic o bé en règim de Dret Privat.

2. SERVEI PRESTAT EN RÈGIM DE DRET PÚBLIC

Tot i que en l'àmbit doctrinal no existeix una posició unànime al respecte, és majoritàriament acceptada l'opinió que un servei o activitat és prestat en règim de Dret Públic quan, independentment de la seva concreta forma de gestió – directa o indirecta –, el subjecte que la duu a terme està sotmès, en la seva actuació, a normes de Dret Públic. En aquest context, podem entendre que aquesta situació esdevé quan la gestió del servei es realitza, directament, per la pròpia entitat local o bé per un organisme autònom local.

En aquests supòsits, la prestació patrimonial de caràcter públic a exigir serà una **taxa**, atenent als elements definitoris que, d'aquest tribut, es contenen arts. 2.2.a) de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària, art. 6 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de Taxes i Preus Públics i art. 20 del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals. D'acord amb aquests articles, *"les taxes són tributs el fet imposable dels quals consisteix en la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic, la prestació de serveis*

o la realització d'activitats en règim de Dret Públic que es refereixin, afectin o beneficiïn de manera particular a l'obligat tributari, quan els serveis o activitats no siguin de sol·licitud o recepció voluntària per als obligats tributaris o no es prestin o realitzin pel sector privat".

Si atenem a les consideracions realitzades a l'epígraf 1 anterior, la prestació dels serveis d'escola musical i d'organització de representacions teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques al municipi de Vic són prestades en règim de monopoli de fet per part del sector públic, en tant en quant els usuaris del servei no tenen opció d'acudir al sector privat per poder ser beneficiaris del mateix. Aquesta circumstància, juntament amb el fet que sigui prestat en règim de Dret Públic, bé directament per l'Ajuntament bé per un organisme autònom local, determina que la naturalesa jurídica de la prestació econòmica a satisfer sigui la d'una taxa.

Les conseqüències jurídiques d'aquesta qualificació són les següents:

- En primer lloc, l'establiment de la taxa haurà de ser realitzada pel Ple de l'Ajuntament mitjançant l'aprovació de la corresponent **Ordenança fiscal municipal**, donant així satisfacció al **principi de legalitat** establert a l'art. 31.3 CE.

- En segon lloc, **l'import de la taxa podrà ser, com a màxim, el cost del servei**. En aquest context, les taxes han de ser configurades atenent al principi de cobertura de despeses, de manera que la seva quantificació es realitzarà atenent a la relació que hi ha entre el cost del servei o activitat i la recaptació de la taxa. En conseqüència, la re-

captació derivada de la taxa tendeix a cobrir, total o parcialment, les despeses d'administració i manteniment de l'organització, incloses les despeses d'inversió realitzades en la prestació del servei i, per tant, al cost que té per a l'Administració la prestació del servei o activitat corresponent. En qualsevol cas, caldrà determinar l'import de la taxa atenent a l'informe econòmic-financer preceptiu que caldrà elaborar a tal efecte.

. En tercer lloc, des de la vessant pressupostària, els ingressos públics derivats de la recaptació de la taxa corresponent apareixeran recollits al **pressupost consolidat de l'Ajuntament de Vic**.

3. SERVEI PRESTAT EN RÈGIM DE DRET PRIVAT

En termes generals, s'entén que un servei o activitat és prestat en règim de Dret Privat quan la seva gestió és realitzada per un ens l'actuació del qual es troba sotmesa a les normes del Dret Privat. En aquest context, quedarien integrades qualsevol de les formes de gestió indirecta del servei contemplades a la Llei de Bases del Règim Local, això és, mitjançant concessió, gestió interessada, concert o a través d'una societat d'economia mixta en la que l'Administració local participi, per sí mateixa o mitjançant d'una entitat pública, en concurrència amb persones físiques o jurídiques, així com, en el marc de la gestió directa, per una societat mercantil el capital social de la qual sigui íntegrament públic.

En aquests supòsits, la prestació patrimonial a exigir serà un **preu privat o tarifa**, en tant en quant la seva exigibilitat deriva de la relació contractual de dret privat que s'estableix entre

l'usuari i el gestor del servei. Es tracta d'una forma de retribució del concessionari que presta el servei públic, un servei que, en el cas que s'estudia al present informe, té naturalesa coactiva donada la situació de monopoli en la prestació que existeix al municipi de Vic. Aquesta nota determina que ens trobem davant una prestació patrimonial de caràcter públic però de titularitat privada i, per tant, de naturalesa no tributària.

Les conseqüències jurídiques d'aquesta qualificació són les següents:

. En primer lloc, l'establiment del preu o tarifa haurà de ser realitzada mitjançant l'aprovació, pel Ple de l'Ajuntament, de la corresponent **Ordenança no fiscal municipal** o de l'aprovació del corresponent **reglament del servei**, donant així satisfacció al **principi de legalitat** establert a l'art. 31.3 CE.

. En segon lloc, **l'import del preu privat o tarifa serà, com a mínim, el cost del servei**. En aquest context, i a diferència de les taxes, la determinació de l'import del preu a satisfer per la prestació del servei podrà tenir en compte, juntament amb el cost del servei, el benefici empresarial, fet que pot determinar que els usuaris hagin de satisfer un import més elevat per la prestació d'aquest servei.

. En tercer lloc, des de la vessant pressupostària, els ingressos derivats de la recaptació del preu privat corresponent apareixeran recollits als comptes de l'entitat gestora i no al Pressupost de l'ens públic.

IV. CONCLUSIONS

1. IMPOST SOBRE SOCIETATS

Com s'ha posat de manifest en el decurs del present informe, la fiscalitat que afecta als ens gestors dels serveis d'escola de música i de les d'activitats d'organització de representacions teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques en l'àmbit de l'Impost sobre Societats no és homogeni degut, essencialment, a l'aplicació de supòsits d'exempció o de règims especials de tributació. La valoració conjunta dels diversos models de gestió analitzats ens permet arribar a les següents conclusions:

. L'opció fiscalment més avantatjosa és la de l'organisme autònom en tant en quant la legislació vigent preveu una exempció subjectiva total. Aquest fet determina que l'ens públic quedi exempt de tributar a l'Impost sobre Societats pel simple fet de ser-ho, amb independència de la naturalesa de les rendes rebudes durant l'exercici impositiu.

. A continuació, es situarien la fundació i l'empresa pública de capital íntegrament públic. Amb caràcter abstracte, es fa difícil determinar si una o altra fórmula és més avantatjosa ja que una afirmació d'aquest tipus requeriria analitzar els ingressos concrets obtinguts per cadascuna d'elles. Tot i això, aportem algunes dades objectives que poden ajudar a determinar-ho:

– El règim fiscal aplicable a les fundacions preveu un seguit d'exempcions objectives que afecten a les rendes rebudes per l'entitat. En aplicació d'aquestes exempcions, la pràctica totalitat de les rendes rebudes per

la fundació quedarien exemptes de tributació, fet que determinaria una quota tributària de l'Impost sobre Societats de zero. En canvi, en el cas de la societat mercantil de capital íntegrament públic, sempre hi haurien rendes sotmeses a tributació, donat que l'import de la bonificació aplicable, tot i ser molt elevada (recordem, del 99 per cent) no afecta a la totalitat de les rendes rebudes i, a més, sempre queda un 1 per cent que queda sotmès a tributació.

– Tanmateix, i relacionat amb l'anterior, en el cas que la fundació obtingués algun tipus de renda subjecta a tributació, el tipus de gravamen aplicable seria del 10 per cent, mentre que en el cas de la societat mercantil pública seria del 25 per cent.

. En darrer lloc, com a fórmula menys avantatjosa des de la perspectiva de l'Impost sobre Societats, es situaria la societat mercantil mixta donat que es tracta d'una estructura que tributa com qualsevol altra societat de capital: amb plena subjecció a l'impost i amb una tributació al tipus general del 25 per cent.

En el següent quadre es recullen les diferències substancials de la tributació, en l'àmbit de l'Impost sobre Societats, de les diverses fórmules analitzades:

ENS GESTOR	RÈGIM FISCAL IMPOST SOCIETATS	TIPUS DE GRAVAMEN
ORGANISME AUTÒNOM	Exempció subjectiva total	-
FUNDACIÓ	Exempció objectiva (aplicable a la pràctica totalitat de les rendes rebudes)	10%
SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA	Bonificació del 99% (aplicable a les rendes derivades de la prestació del servei d'escola musical i organització d'espectacles però no a la resta de rendes)	25%
SOCIETAT MERCANTIL MIXTA	Subjecció plena	25%

2. IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT

En l'àmbit de l'Impost sobre el Valor Afegit, podem plantejar les següents conclusions:

. Arrendament de l'immoble propietat de l'Ajuntament: Des de la perspectiva de l'Ajuntament és indiferent qui presti

el servei donat que sempre haurà de repercutir la quota de l'IVA per l'arrendament de l'edifici al tipus del 21 per cent.

. Prestació dels serveis per l'entitat gestora: Des de la perspectiva de l'entitat gestora, l'opció fiscalment més favorable és que els serveis siguin prestats per una societat mercantil mixta o íntegrament pública donat que està obligada a repercutir l'IVA per

la prestació del servei d'organització d'espectacles artístics i, a l'hora, pot deduir les quotes d'IVA suportades. En canvi, respecte els serveis d'educació musical és aplicable una exempció fet que impedeix que l'entitat es pugui deduir les quotes d'IVA suportades que estiguin vinculades al servei desenvolupat.

El tractament fiscal a efectes de l'IVA és idèntic per la Fundació i per l'Organisme autònom donat que no han de repercutir l'IVA pels serveis prestats però tampoc es podran deduir les quotes d'IVA suportades. Aquest fet determina que l'IVA suportat per la

Fundació o per l'Organisme Autònom en l'adquisició de béns i serveis suposi un increment dels costos per als mateixos.

. Des de la perspectiva del [ciutadà consumidor](#) és més favorable que la prestació dels serveis es faci per la Fundació i per l'Organisme autònom donat que no s'ha de repercutir l'IVA al preu dels serveis.

En el següent quadre es recullen les diferències substancials de la tributació, en l'àmbit de l'Impost sobre el Valor Afegit, de les diverses fórmules analitzades:

ENS GESTOR	RÈGIM FISCAL IVA	EFFECTES PEL CONSUMIDOR
ORGANISME AUTÒNOM	No repercussió IVA (exempció) No deducció IVA suportat	No suporta IVA (menys cost)
FUNDACIÓ	No repercussió IVA (exempció) No deducció IVA suportat	No suporta IVA (menys cost)
SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA	<u>Educació musical:</u> No repercussió IVA (exempció) No deducció IVA suportat	No suporta IVA (menys cost)
SOCIETAT MERCANTIL MIXTA	<u>Organització espectacles:</u> Repercussió IVA (exempció) Deducció IVA suportat	Suporta IVA (més cost)

3. NATURALESA JURÍDICA DE LA PRESTACIÓ A SATISFER PELS USUARIS DEL SERVEI

El fet que la prestació del servei públic d'educació musical i d'activitats d'organització de representacions teatrals, musicals, coreogràfiques, audiovisuals i cinematogràfiques no sigui realitzada pel sector privat dintre el terme municipal de Vic determina que ens trobem davant d'una prestació coactiva i, per tant, davant una prestació patrimonial de caràcter públic. En concret:

. En cas que el servei sigui prestat, directament, per l'Ajuntament o bé per un organisme autònom, la prestació a exigir serà una taxa. Aquest fet determina, des del punt de vista del consumidor, l'opció més avantatjosa donat que el seu import podrà ser, com a màxim, el cost del servei.

. Si el servei és prestat mitjançant qualsevol de les fórmules indirectes de gestió o bé mitjançant una societat mercantil de capital íntegrament públic, la prestació a exigir serà un preu privat o una tarifa. Aquest fet determina que el seu import sigui, com a mínim, el cost del servei, la qual cosa comporta que, des del punt de vista del consumidor, l'import a satisfer pugui ser més elevat.

En qualsevol cas, l'establiment de la prestació a satisfer haurà de ser aprovada pel Ple de la Corporació a fi i efecte de donar satisfacció al principi de reserva de llei.

En el següent quadre es recullen les diferències substancials de la prestació a satisfer en el marc de les diverses fórmules de gestió analitzades:

ENS GESTOR	TIPUS DE PRESTACIÓ PATRIMONIAL	EFFECTES PEL CONSUMIDOR
ORGANISME AUTÒNOM	Taxa	Cost màxim del servei
FUNDACIÓ	Preu privat	Cost mínim del servei
SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA	Preu privat	Cost mínim del servei
SOCIETAT MERCANTIL MIXTA	Preu privat	Cost mínim del servei

4. APLICACIÓ DELS INCENTIVS FISCALS AL MECENATGE

La Llei 49/2002, de 23 de desembre, estableix un seguit d'incentius fiscals per les donacions realitzades, per persones físiques i jurídiques, a entitats sense afany de lucre i entitats assimilades.

En aquest context, aquests incentius fiscals només resultaran aplicables als subjectes, particulars o empreses, que

realitzin donacions a la Fundació o bé a l'Organisme Autònom, opció que no existeix en relació a les aportacions que, en el seu cas, es realitzin a favor de la resta d'ens gestors analitzats al present informe.

En el següent quadre es recullen les diferències substancials en relació a l'aplicació dels incentius fiscals al mecenatge segons quina sigui la fórmula de gestió del servei públic que s'utilitzi:

ENS GESTOR	DONANTS: APLICACIÓ DELS INCENTIVS FISCALS AL MECENATGE
ORGANISME AUTÒNOM	Si
FUNDACIÓ	Si
SOCIETAT MERCANTIL PÚBLICA	No
SOCIETAT MERCANTIL MIXTA	No

PROJECTES INTERNACIONALS I CONSULTORIA
Cultura, Innovació, Inclusió, Participació, Dígita

www.e-itd.com

Bòria 17 Principal

08003 BARCELONA

93 319 47 50